

NOVOLETNE ŽELJE

»Ali bo kmalu prišel dedek Mraz?« me je pred nekaj dnevi vprašal majhen radovednež, triletan bratranec Andrej. »Kmalu bo tu, Andrejček. Veš, že pripravljamo darila. Kaj pa želiš, da ti prinese?« sem ga vprašala in mu hitro potošila otroško radovednost. »Ja, igračke: avtomobilček pa zmaja pa letalo...« mi je začel naštevati in si izmišljati najrazličnejša darila. Toda moje misli so uhajale drugam. Deroči val misli in spominov me je zajel in odnesel s sabo. Kako dolgo je že tega, kar sem imela tudi jaz take želje! Spominjam se, da sem od dedka Mraza vselej želela le punčke. Sedaj namesto punčk želim nekaj čisto, čisto drugega. Želim mir na svetu, želim lepše in boljše življenje vsem stradalajočim otrokom sveta, želim enakopravnost vsem narodom in narodnostim!

Ali slišiš moje želje dedek Mraz? Mi boš izpolnil to veliko, vendar lepo željo?

Vem, da jo je težko, vendar jo poskušaj, saj mislim, da imajo podobne želje tudi drugi najstniki širom po naši zemlji.

Julka Puraly, 7. e
OS Drago Lugarič Lendava

NASLOV

Leto XXXVI

Št. 50

Murska Sobota
29. december
1983

CENA 13 DIN

VESTNIK

SREČNO IN USPEŠNO 1984

SILVESTERSKA POPOTNICA

Do kruha z roko, ne z moko!

Da se ne bo kdo obregnil: le kaj ima spet za bregom s tole prastaro modrostjo, naj precej pridenem, da je posredi zgolj preblisk na našo »žitnico Slovenije«, brez zlobe in domišljavosti. Saj obojega je itak preveč in če me je kaj v teh 365 in nekaj dneh posebej ganilo, je bila to tista »zgodbica« o izgubljenih v papirnati džungli. Začenja se kaj nenavadno: »Vedno neučakani kočijaž je pred Ljubljano (ne Mursko Soboto — op. pis.) srečal Pavliho in ga pobara, koliko vožnje je še do glavnega mesta. Hja, mu de vprašani: »S počasno vožnjo boste prispeli tjakaj še nocoj, s hitro pa šele jutri.« Šema šemasta, si misli kočijaž, zamahne z bičem in že za prvimi ovinkom obtiči v jarku s sesutim kolesom.«

Nauk iz zgodbe je sila poučen in človeka vsake toliko časa prime, da bi jo povedal našim občinskim, republiškimi in zveznim birokratom, ki so — oprostite izrazu! — že kar bolni na spreminjanje predpisov in zavoljo svoje naglice malone ritensko hodijo. Tu mi pride prav izredno plastično premišljanje zagrebškega sociologa — po sodbi nekaterih celo prve avtoritete v jugoslovanski sociologiji — profesorja dr. Josipa Županova, ki je o preorganiziranosti in papirokraciji zapisal: »Delegacije je na desettisoče, članov delegacij na milijone, zakonov in drugih državnih predpisov (ki vsebujejo na stotine paragrafov) na tisoče, samoupravnih aktov (od katerih imajo posamezni po 900 paragrafov) na desettisoče, sestankov se zvrsti na milijone. Delegatsko gradivo bi lahko tehtali na kilograme, da ne naštevam še naprej dobro znanih stvari. Samoupravljanje — institucija, skrojena po meri antičnih herojev in napol bogov, ne pa po meri delavcev in 'navadnega' človeka. A samo tiste institucije, ki so ukrojene po človeku, lahko uspešno delajo, samo tiste premorejo življenjsko moč, da se obdržijo kot delujoči sistemi. Dinozavri so izumrli, ohranili so se organizmi manjših dimenzij, bolje prilagojeni svojemu okolju.«

Radi porečemo: kdor prizna, mu je že na pol odpuščeno; žal pri nas temu le redkokdo še verjame. Pretipavanja obisti (v aktivističnem žargonu: samokritike) samemu sebi je bore malo. Tisti, ki je še do včeraj rohnel, da so samo naši črni sovražniki zoper gradnjo takšnih in drugačnih pompozni, železobetonskih in njim podobnih gradenj, brez vsake slabe vesti pretaka krokodilje solze, češ, kdo mi je pa to kukavičje jajce izgube podtaknil.

Sicer pa je to vsestransko in vmemarno soljenje pameti kot občerazvito in razvpiito maniro ljudska prebrisanost že zdavnaj označila z reklom, da se lonec iz piskra norčuje. Ko pa bi vsemu temu navkljub kak veljak (vaški na primer), kakršnih dandanes ne manjka, stopil na plan in se potkal po prsih, da ga je pokronal, bi to morda imel kdo za moralno dejanje, toda večina bi ga videla v vlogi poldruga Martina. In še posumili bi, da je kak stremuh pritlehnega kalibra, ki bi se rad ljudskim množicam prikupil s ceneno demagogijo.

No in tako smo pri morali, ki jo imamo vedno znova na jeziku, pa nas vedno znova pusti na cedilu. Naravnost banalen primer je tisti, ko človek zamenja zavest za prostor v avtobusu — ko hoče v prepoln avtobus, kriči: dajte, še malo se stisnite, ko pa je notri, se dere: no, zapri vrata, poženi, gremo, saj ne gre več noter, polni smo!? O kakršnemkoli moralnem mačku kajpak ni ne duha ne sluha! Smo pa sicer izjemno iznajdljivi in kaj hitro najdemo dežurnega krivca. Ponavadi se ve, kdo je to — namreč sredstva javnega obveščanja. Na našo srečo (namreč novinarjev) so se to leto čisto znašle na »sramotinem odru« (lahko tudi rečemo zatožna ali oslovka klop) cene. Toda, navsezadnje so cene samo zunanji odraz gospodarskih in navsezadnje družbenih odnosov. In kakor bi bilo sicer neprijetno, če ne bi skušali brzdati cenovnih skokov in preskokov, vseeno tako prestrezanje izzveni kot pokrivanje dima, ne pa gašenje ognja. Vse skupaj spominja na butalske gasilce, ki so resda imeli svojo brizgalno, strumnega načelnika z mečem ob obeh bedrih in še zaščitnika Cvetoslava, vendar pa so bili brez vode in jim je vse okrasje kaj malo hasnilo.

In tako smo na nek način spet pri naslovni modrosti, le da to pot obrnjeni: tudi če imamo roke, a smo brez moke, ne bo kruha. (brž)

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Prva številka Vestnika v letu 1984 bo izšla v četrtek, 12. januarja.

KAKORKOLI ŽE, PREŽIVELI PA SMO LE — str. 10—11

KAKORKOLI BO, DOSTI HUJE ŽE NE BO — str. 10—11

Na sredinskih straneh — to je straneh, ki „se gledata“ — vam strežemo s kar razkošno, pikantno, garnirano, fotokarikaturno besedilno, naslovnoslikovno in na vse mile viže niansirano „dodobržgönterovsko mineštro“, ki vam utegne navsezadnje še tekni. No, pa brez zamere, tele skovanke so nalašč postavljene, da bi vam ja zbudile vedoželjnost in kar se da velik apetit.

Sicer pa je ZLOVEŠČE LETO PRED VRATMI To je leto, v katerega bi bilo jako priporočljivo vstopiti odprtih oči, pripravljeni na boj, brez iluzij in predsodkov. Bo, kar bo, a ne!?

NIKOLI NI TAKO
VELIKA TEMA, DA
NE BI LAHKO BILA
ŠE VEČJA

od tedna

LENDAVA — Na programski konferenci občinske konference ZSMS so razpravljali o poročilu o delu konference in njenih organov za preteklo enoletno mandatno obdobje in o predlogu programa dela v prihodnjem letu. Občinska konferenca je uspešno organizirala mladinsko delovno brigado, vendar pa je ob tem še vedno veliko slabosti, zlasti v delovnih organizacijah. Prosto voljno delo se je uveljavilo, manj pa je bilo doseženega na drugih področjih, saj je še veliko mladih, ki ne delujejo v organizaciji. Pomanjkanje prostorov in čestokrat nerazumevanje problematike mladih povzroča, da se le-ti ne vključujejo v svojo organizacijo.

LENDAVA — Na seji predsedstva občinskega komiteja ZKS so sprejeli teze za akcijski program delovanja komiteja v boju za uresničitev dolgoročne programa stabilizacije. V ospredju naj bi bil povečan izvoz in s tem zagotavljanje deviznih sredstev za nemoteno proizvodnjo. Na seji so govorili še o delovanju medobčinskega sveta ZKS za Pomurje za minulo enoletno mandatno obdobje in sprejeli finančni načrt za prihodnje leto.

LENDAVA — Na posvetovanju z novimi predsedniki krajevnih konferenc SZDL lendarške občine so razpravljali o dolgoročnem programu gospodarske stabilizacije in se dogovorili za izvedbo delegatskega usposabljanja. Predsedniki krajevnih konferenc so bili informirani o načini izbire osnove za odmero pravic in obremenitev kmetovalcev na podlagi zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju kmetov. Predsedniki krajevnih konferenc so razpravljali še o pripravah na sprejem statuta krajevnih skupnosti.

MURSKA SOBOTA — OK ZSMS je pripravila v prostorih srednješolskega centra posvet s predsedniki in sekretarji osnovnih organizacij ZSMS iz soboške občine. V okviru izobraževalnega programa so obravnavali gradivo z naslovom »Nekatere aktualne naloge ZSMJ v razvijanju in negovanju bratstva in enotnosti in skupnosti mlade generacije Jugoslavije. O tej temi je predaval sekretar OK ZSMS Ivan Smodiš. Na posvetu pa so se dogovorili tudi o nekaterih aktualnih nalogah mladih v bližnjem obdobju. V tem zimskega časa bodo člani predsedstva OK ZSMS obiskali OO ZSMS. Sredi januarja bo seminar za mlade informatorje, dogovorili pa so se tudi o pripravah na evidentiranje mladih prostovoljcev TO. o MDA, kviz tekmovanju Tito-revolucija-mir in ostalih aktualnih nalogah. M. J.

MURSKA SOBOTA — Predlog delovnega načrta samoupravne stanovanske skupnosti občine in predlog plana večjih vzdrževalnih del ter prenov sta bili osrednji točki zadnje skupščine, na kateri so prisotni delegati prisluhnili tudi informaciji o pereči problematiki in delovanju bišnih svetov. Razgovorili pa so se, ko je bila tema ustanovitve posebnega sodišča združenega dela za stanovansko gospodarstvo. Čeprav je bil samoupravni sporazum sprejet, so menili, da ne kaže v okviru le-tega potencirati uvedbe posebnih sodišč, kar bi v sedanjem trenutku pomenilo take finančne in kadrovske obremenitve, ki so v razhodu z našimi znanimi stabilizacijskimi usmeritvami. bb

do tedna

Delavski svet DO razpisuje dela

direktorja DO

Poleg splošnih pogojev mora kandidat na osnovi določil Statuta DO, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednješolsko izobrazbo pedagoške, pravne ali ekonomske smeri in 5 oziroma 10 let delovnih izkušenj
- da je predložil program razvoja delovne organizacije
- da ima izkušnje pri delu z invalidi na področju usposabljanja
- da je moralno-politično neoporečen.

Direktor se imenuje za razdobje 4 let.

Kandidati za razpisana dela in naloge naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Invalidska članica „Solidarnost“ Murska Sobota, Titova 5 — za razpisno komisijo.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 10 dneh po opravljeni izbiri.

LETNI „OBRAČUNI“ RAZREDNE ORGANIZACIJE

SINDIKAT NA DNU PIRAMIDE

Ko se ta čas delavci sestajajo na sindikalnih občinah zborih in presojajo lasten in „kolektivni“ položaj, nam hodijo na misel znane Kardeljeve teze, ki so jih med drugim ponovili tudi na tretji sindikalni konferenci februarja lani v Ljubljani. „Sindikati v socialističnem samoupravljanju niso zaščitniki interesov delavskega razreda samo v delovnih odnosih in v boju za vsakodnevne ekonomske, socialne in politične zahteve delavcev, ampak v celotnem sistemu družbene reprodukcije.“

Tako se „zaščitništvo“ v naših družbenih odnosih objektivno spreminja v zahtevno družbenopolitično nalogo: reševati in odpravljati protislovja, konflikte in mnoga druga odprta vprašanja, ki se pojavljajo med posameznimi interesi med delavci, kot tudi delavcev in kolektivov na eni strani ter skupnimi interesi delavskega razreda in delovnih ljudi na drugi.

Nikakor nismo zgolj naključno spomnili na omenjeno konferenco, „rezervirano“ za socialno politiko in zagotavljanje socialne varnosti delovnih ljudi in občanov, kajti na rednih letnih občinskih zborih razredne delavske organizacije se največ ubadajo

prav s temi zadregami in problemi. Vsekakor verjamemo — brez posebnih in podrobnejših razlamb — da so za tovrstne shode sindikalni aktivisti dali vse od sebe in da jih bo (jih je!) večina od skoraj 400 (nad 330 osnovnih organizacij sindikata in čez 40 sindikalnih konferenc) v Pomurju dosegla svoj namen. Je pa zato vredno, da se vsaj malo zadržimo pri nekaterih razmišljanjih, ki so takorekoč na „špiči“ zanimanja tistih, ki si po „diktatu“ norme ali režije — pa ni nič prebrekno zapisano, ker je res! — služijo vsakdanji kruh.

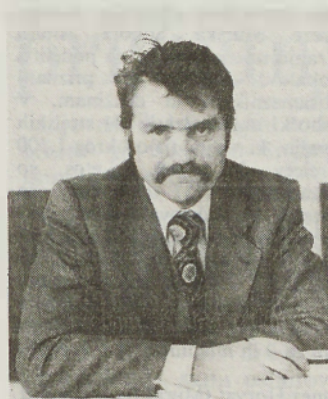
Nesporno bi kazalo enkrat za vselej razčistiti s kritično miselnostjo, kako so za vse, kar je narobe znotraj delovnega kolektiva, krive zunanje okoliščine (cenovna nesorazmerja, pomanjkanje surovin, reprogrami, energije, administrativni ukrepi) in kako so v organizaciji domnevno storili prav vse, da bi jim „parirali“. Že v osnovi je tako postavljena skrajnost zgrešenosti in bi jo bilo potrebno povsem obrniti na glavo v vprašanje: so v kolektivu dejansko poiskali in postrgali vse rezerve (kadri, organizacija dela, raziskave tržišča, poslovna politika nasploh), ki bi vsaj malo ublažila, da jim ne bi v tolikšni meri

PO PROGRAMSKO-VOLILNI SEJI RK SZDL

ZAUPNICA NOVEMU SEKRETARJU GEZI BAČIČU

Med štirimi razpravljalci iz Pomurja na nedavni volilno-programski seji republiške konference socialistične zveze v Ljubljani je bil tudi Geza Bačič. Med drugim je naglasil, da je treba še vedno očitne slabosti premagati s še bolj konkretnim delovanjem, večjo odprtostjo za iniciative in ustvarjalnost ljudi, s sekcijskim načinom delovanja in izbiranjem metod, s katerimi bo mogoče čim bolj demokratično in učinkovito razreševati odprte probleme. »Navaditi se moramo,« je rekel Bačič, »da bo najpomembnejše merilo učinkovitosti SZDL razvoj samoupravljanja, dejanski družbenogospodarski položaj delavca in konkretno izvajanje stabilizacijskih nalog. To je čas, ki ne dovoljuje le negodovanja in kritike naših razmer, ampak predvsem dejanja in spreminjanje razmer in obnašanja v sleherni temeljni samoupravni skupnosti.«

Njemu, njegovi širini in odprtosti, ki jo je v zadnjem obdobju vedno znova izpričeval — bodisi v vlogi člana

»Socialistična zveza ni samo fronta družbenopolitičnih organizacij, še manj forumov, ampak vseh ljudi, ki so za socializem, za stabilizacijo, za samoupravljanje,« pravi Geza Bačič.

predsedstva CK ZKS ali sekretarja medobčinskega sveta ZKS za Pomurje ali predsednika osrednjega gradbenega odbora za izgradnjo kirurgije v Murski Soboti bodisi v številnih drugih funkcijah — so lastne tudi naslednje misli: »Na mestu je vprašanje, ali smo možnosti socialistične

zveze, njeno širino in demokratičnost zares dovolj izkoristili. Najbolj splošen ugovor je, da ne vsi in ne dovolj, drugače pa bi se pridružil razmišljanju, da smo nekoliko obremenjeni s frontnostjo in preveč samo s frontnostjo in s programiranjem. Problemov ni mogoče načrtovati, ne v bloku, ne na vasi, pa tudi ne v republiki. Zato se mora socialistična zveza usposobiti, da bo bolj »dežurna« za vse. Bistvo programiranja so problemi, ki nastajajo v kakem okolju, so težave, ki žulijo ljudi.« Geza Bačič jih je razgrnil za Delovo okroglo mizo, takoj po tem, ko je prejšnji petek dobil zaupnico, da bo v naslednjem mandatnem obdobju poklicno opravljal funkcijo sekretarja republiške konference SZDL Slovenije. Hkrati bo v naslednjih štirih letih član predsedstva RK SZDL in ob njem v tej funkciji tudi Franc Pertoci, mlad kmetovalec iz Bakovec, sicer predsednik centralnega združenega sveta kmetijske zadruge Panonka v Murski Soboti. (B. Ž.)

SKUPŠČINA TKS MURSKA SOBOTA

KORISTNE POBUDE IN JAVNE RAZPRAVE O STABILIZACIJI

Čeprav zadnja seja skupščine Telesnokulturne skupnosti v Murski Soboti ni bila najboljše obiskana, je bila doslej ena najuspešnejših. Potem, ko so delegati sogla-

šali z osnutkom resolucije o politiki družbenega in gospodarskega razvoja soboške občine za prihodnje leto, so sprejeli začasno prispevno stopnjo za leto 1984, ki znaša

0,28 odstotka od bruto osebnih dohodkov. Pri tem pa so opozorili na nenehno zmanjševanje prispevne stopnje za telesno kulturo, medtem ko je bil v zadnjem obdobju storjen pomemben korak v razvoju množičnosti in kvalitete. Ker pa v sedanjih stabilizacijskih razmerah, ko imata prioriteto zdravstvo in šolstvo, ni mogoče pričakovati višje prispevne stopnje, so predlagali, da bi koordinacijski odbor za usklajene porabe upošteval tudi težave telesne kulture.

Precej živahna razprava je bila tudi o predlogu stabilizacijskega programa, ki je bil v javni razpravi, in o programu dela za prihodnje leto. V javni razpravi je namreč bila dana vrsta konkretnih in koristnih predlogov, ki jih bodo upoštevali pri dokončnem oblikovanju stabilizacijskega programa. Vse osnovne telesnokulturne organizacije pa bodo morale sprejeti tudi lastne stabilizacijske programe. Delegati so tudi sprejeli osnutek programa dela za prihodnje leto, ki temelji na usmeritvah samoupravnega sporazuma in stabilizacijskih ukrepov. Posebej pa je bilo poudarjeno, da v prihodnje ne bodo drobili sredstev za investicije, temveč bodo le-te v celoti usmerili v realizacijo referendumskega programa za izgradnjo športnih objektov. Feri Maučec

Uspela seminar-ska oblika vzgoje

Predsedstvo občinske konference ZRVS v Murski Soboti je minuli petek ocenilo delo v letu 1983 in sprejelo ugodno oceno. Posebno uspešna je bila letošnja posrečena seminar-ska oblika vzgoje članstva, ki jo je pripravila strokovna komisija. Poleg predavanj, skupaj s prebivalstvom, samoupravljanja, so bila za članstvo organizirana še streljanja z različnim orožjem (polavtomatska puška, tromblonske mine) in preverjanja znanja. Uspelo je tovariško srečanje RVS v Rakičanu, zelo uspešno pa delujejo tudi nekatere krajevne organizacije ZRVS (Tilina, Turpolje, Puconci, Beltinci) in izkušnje le-teh bi bilo potrebno prenesti v prihodnje še v ostale krajevne organizacije ZRVS. Že v januarju prihodnjega leta bodo stekle zaključne priprave na volilno-programsko konferenco občinske organizacije ZRVS, kajti poteka dveljni mandat, prav tako pa bo potrebno podobne konference pripraviti v osnovnih organizacijah na terenu murskosoboške občine. Filip MATKO

INVESTICIJE V ZDRAVSTVU

Za kirurgijo tudi solidar-nostna sredstva

Osrednji gradbeni odbor za izvajanje skupnega referendumskega programa na področju zdravstva je na zadnji letošnji seji menil, da poteka gradnja kirurgije osrednjega pomurskega objekta na področju zdravstva — zelo uspešno in v skladu s časovnim načrtom. To je v sedanjih stabilizacijskih razmerah in številnih omejitvah izredno pomembno, zlasti še, ker se nekatere občine srečujejo pri zagotavljanju sredstev s težavami, kar še posebej velja za lendarško. Ta je namreč ob koncu tretjega trimesečja letos zastajala s poravnavo obveznosti za 6.138.000 dinarjev.

V vseh štirih pomurskih občinah je bilo doslej iz referendumskega programa za izgradnjo kirurgije zbranih nekaj nad 255 milijonov dinarjev, pri čemer pa je pomemben delež prostovoljnih prispevkov, in sicer 8.673.000 dinarjev. Skupnost otroškega varstva občine Murska Sobota pa je prispevala 7.327.000 dinarjev. Večina prostovoljnih prispevkov za izgradnjo kirurgije je bila zbrana v soboški občini, in to 96,4 odstotka vseh sredstev. Da ne bi prišlo do zastojev pri gradnji kirurgije, osrednji gradbeni odbor meni, da morajo občine zagotoviti svoj dogovorjeni delež. Če tega ne bo mogoče zagotoviti iz samopriskupa in prispevnostopnje, je potrebno iskati druge vire. Podprti so tudi pobudo, da bi nadaljevali z zbiranjem prostovoljnih prispevkov z novoletnimi voščilnicami, dodatnimi prispevki naših delavcev na časnem delu v tujini in da bi namesto vencev uvedli sožalne kartice. Člani osrednjega gradbenega odbora so tudi z zadovoljstvom ugotovili, da je republiška zdravstvena skupnost v planu za prihodnje leto zagotovila 29 milijonov dinarjev solidar-nostnih sredstev za izgradnjo kirurgije v Rakičanu. Prav tako so se seznanili s pripravljenostjo zahodnonemškega mesta Ingolstadt za brezplačen odstop rabljene medicinske opreme, in sicer aparata za anestezijo, operacijske svetilke in podnožja, kaset za sterilizacijo itd. Razumevanje pa sta pokazali tudi samoupravni interesni skupnosti otroškega varstva in izobraževalna skupnost iz soboške občine, ki sta dali 40 milijonov dinarjev posojila za dobo štirih mesecev. Glede na vse te napore pri izgradnji kirurgije si morajo tudi zdravstveni delavci prizadevati, da bodo kvalitetno opravljali storitve, je bilo poudarjeno na seji osrednjega gradbenega odbora za izvajanje skupnega referendumskega programa na področju zdravstva. Feri Maučec

PTUJ

35 LET TEDNIKA IN 20 LET RADIA

V soboto, 17. decembra, je bila v Ptujju slovesnost, s katero so delavci RADIO-TEDNIKA proslavili dva pomembna delovna jubileja: 35-letnico izhajanja Tednika in 20-letnico delovanja radijske postaje. Tednik je začel svojo pot kot Naše delo — glasilo OF ptujskega okraja 15. julija 1948, tri leta kasneje se je preimenoval v Ptujski tednik, leta 1962 pa v današnji TEDNIK, glasilo SZDL. Radio je kar 15 let mlajši, ogledal se je 2. januarja 1963. Oba — radio in Tednik — pa danes pomembno dopolnjujeta osrednja republiška in regijska sredstva obveščanja, da o njunem poslanstvu v ptujski občini niti ne govorimo. —mš—

Po „receptu” iz Mute!?

Kljub temu, da imamo iz Pomurja na začasnem delu v tujini še lepo število naših delavcev in da že ničkoliko časa proglašamo, kako smo zainteresirani, da se vrnejo v domovino, se v tej zvezi po polževo premika. Organizirane skrbi za ta namen ni ali je preskromna, zato pa je vse skupaj prepuščeno dobri volji in presoji vsakega posameznika, ki gara kje v ZR Nemčiji, Avstriji ali kje drugje. S takim »posluhom« si vsi po vrsti delamo medvedjo uslugo in znatna devizna sredstva, ki jih premorejo zdomci, ležijo kot mrtev kapital, ki bi se ga sicer dalo še kako »plemeniti«, obračati in na ta račun krepiti gnotne zmogljivosti in blaginjo tako v zasebnem kot v družbenem sektorju.

Če se z gornjim vsaj načelno strinjamo, bi morali v zdajšnjih zaostrenih razmerah veliko korajžneje zaorati ledino tudi na tem področju, kajti leporečenja in dolgotrajna prepričevanja ne vodijo nikamor. Morda bi kazalo ubrati druge »strune« in se zgledovati po vzorih, ki jih je sicer peščica, a so vendarle tu. Zakonodajca, ki je menda — kot se mnogokje sliši — tem in takim posegom vse prej kot naklonjena, ne bi smela biti ovira. To še tem manj, ker smo letos na pomlad v naši republiki sprejeli družbeni dogovor o zbiranju in vračanju denarnih sredstev občanov zaradi ustvarjanja novih zaposlitvenih možnosti, ki daje pravno podlago takemu načinu urejanja odnosov, uvoza, zaposlovanja in kreditiranja. (Mimogrede: družbeni dogovor je objavljen v Uradnem listu SRS, štev. 6/83). »Višina denarnih sredstev, ki jih občan posoja delovni organizaciji, ne more biti nižja od 20-kratnega zneska poprečnega mesečnega osebnega dohodka na zaposlenega v republiškem gospodarstvu. Razmerja med občanom in organizacijo združenega dela so urejena s pogodbo, kjer so opredeljeni: višina sredstev, rok vračila, obresti, medsebojne obveznosti in tako

naprej. Tak način zagotavljanja dela občanom in hkrati opreme delovnim kolektivom je v Sloveniji nov, v ostalih naših republikah pa že precej razširjen — povzemamo po Vestniku od 15. decembra letos.

Da pa bi bili prepričljivejši, ponujamo primer »modela vlaganja sredstev« naših delavcev, ki so na začasnem delu v tujini, v izgradnjo, opremo in razvoj delovne organizacije za hidravliko in pnevmatiko Hypos v Muti. Po besedah direktorja inž. Petra Kranjca je na pobudo zdomcev leta 1975 ustanovila tamkajšnja občinska skupščina. Želja po združitvi prihrankov in dobiti delovno mesto v domovini jim je omogočila vrnitev domov. »Tako so zainteresirani vložili svoja devizna sredstva v banko kot depozit za dobo petih let, banka pa je dala dinarska sredstva v obliki kredita, s katerim je bila zgrajena tovarna. Z odplačevanjem dinarskega kredita so vlagatelji tudi dobili vrnjena devizna sredstva posplošni obrestni meri. Na ta način je dobilo v prvi fazi zaposlitev 30 zdomcev, ki so uspešno začeli s proizvodnjo hidravličnih naprav. Delovna organizacija se je vse bolj širila in bila leta 1981 dokončno zgrajena. Zdaj zaposluje 107 delavcev, ki bodo v letu 1983 dosegli okrog 220 milijonov celotnega prihodka. Seveda pa tudi zdaj računamo, da bodo naši zdomci nadaljevali z vlaganjem sredstev in združevanjem dela, kar bo pripomoglo k še pospešeni razvoju tega kolektiva. »nam je pred kratkim jasno in jedrnat pojasnjeval direktor Kranjc.

Vsekakor gre za velik izziv tudi našim organizacijam združenega dela (Panoniji iz Murske Sobotice, Pomurske mu tisku, Gorenje-Varstroju iz Lendave in še kateremu), ki bi slednjič le lahko prešle od besed k dejanjem. Naravnost idealna prilika za to so med drugim zdajšnji razgovori z našimi delavci, ki so prišli med nas.

Branko Žunec

V soboški občini 1500 strelcev

V soboški občini uspešno uresničujemo sprejete usmeritve pri razvoju strelskega športa, kjer dajejo poseben poudarek množičnosti, je med drugim povedal predsednik občinske strelske zveze Murska Sobota Anton Kranjc na slovesnosti ob podelitvi pokalov, medalj in priznanj posameznikom in družinam. V soboški občini deluje 31 strelskih druženj, ki vključujejo okrog 1.500 strelcev in strelk. Letos so organizirali 157 tekmovalnih, katerih je sodelovalo 3.763 tekmovalcev in tekmovalk. Poleg tega pa se z rekreacijo ukvarja še 2.620 občanov. Letos je sedem strelcev in strelk postavilo nove občinske rekorde, pri čemer je 6, pri članih za 9 in mladincih za 6 krogov.

Janez Horvat (Mura) pa je dosegel rekord 375 krogov, kar je le 3 kroge manj od državnega rekorda. Na enajstih občinskih tekmovaljih je sodelovalo 515 strelcev in strelk, od katerih je 109 doseglo normo za tekmovanje v okviru tekmovalne skupnosti. Na osemih republiških tekmovaljih pa je sodelovalo 55, na dveh državnih tekmovaljih pa 9 strelcev in strelk. V treh občinskih ligah sodeluje 37 ekip s 111 strelci iz 25 strelskih druženj.

Pomembne uspehe so strelci iz soboške občine dosegli tudi na tekmovalnem področju. V okviru tekmovalne skupnosti so strelci iz

soboške občine osvojili devet prvih, osem drugih in tri tretja mesta v ekipni konkurenci ter devet prvih, devet drugih, pet tretjih in devet četrtih mest v posamezni konkurenci. Na republiških prvenstvih so mladinke osvojile tretje, članice šesto, člani devetnajsto z rano in šesto z MK puško ter pionirji sedmo mesto. Solidne uvrstitve pa so dosegli tudi na državnem prvenstvu. Občinska strelska zveza Murska Sobota je bila tudi organizator republiškega prvenstva šolskih športnih druženj, kjer je ekipa pionirjev osvojila drugo mesto, med posamezniki pa je bil Aleš Stefanec s Tišine drugi. Vsi ti uspehi so rezultat amaterskega dela strelskih delavcev.

Priznanja gasilskim veteranom

Seja sveta pomurskih gasilskih zvez je bila tokrat v Lendavi, na njej pa so analizirali dejavnost gasilskih zvez in druženj v mesecu požarne varnosti. V akcijah je sodelovalo 242 gasilskih druženj, pregledanih je bilo 7800 objektov in naprav za gašenje požarov. Preventivna dejavnost se je obrestovala, saj v zadnjih letih v pokrajini ni bilo večjih požarov. Gasilci ugotavljajo, da so še slabosti, ki jih bo potrebno odpraviti. Med te sodijo pomanjkanje požarnovarnostnih vodnjakov, slabe električne napeljave na objektih, neupoštevanje požarnovarnostnih predpisov v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. Gasilci so pripravili tudi predavanja v šolah, saj so otroci zaradi nevednosti čestokrat povzročitelji nesreč ali požarov. Svet pomurskih gasilskih zvez je ocenil, da je bilo delovanje v mesecu požarne varnosti dobro. Na seji so za velike zasluge pri razvoju gasilstva podelili posebne plakete in priznanja gasilskim veteranom. Priznanja so dobili:

Karel Flisar, Janez Sever, Jože Kamenšek, Štefan Flisar, Jože Črebnjak, in Jože Bratec iz občinske gasilske zveze M. Sobota, Ivan Trstenjak, Mirko Gamzer in Jože Štelc iz OGZ Gornja Radgona, Jože Zavrtnik, Janko Tratnik, Rudi Stegmüller in Ferdinand Pihlar iz OGZ Ljutomer ter Štefan Kovač, Daniel Kreslin in Jože Dravec iz OGZ Lendava.

Jani D.

LENDAVA

SPREJELI NAČRT DOLGOROČNE STABILIZACIJE

Delegati vseh treh zborov občinske skupščine v Lendavi so na zadnji letošnji seji sprejeli resolucijo o družbenoekonomskem razvoju občine v prihodnjem letu ter dolgoročni načrt gospodarske stabilizacije. Zbori so sprejeli tudi predlog razdelitve sredstev krajevnih skupnostim iz naslova samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za razvojne programe krajevnih skupnosti. Dolgoročni načrt gospodarske stabilizacije zajema najprej sprejetje kratkoročnih ukrepov, v drugi fazi pa ukrepe za postopno spreminjanje strukture gospodarstva občine v smeri večje izvozne in gospodarske sposobnosti gospodarstva v celoti. V prihod-

njem letu bo ob večji preskrbljenosti delovnih organizacij s surovinami in reprodukcijskimi materiali in smotnejši porabi energije možno doseči hitrejši razvoj, ki bi bil glede nezaposlenosti dobrodošel. Pričakujejo tudi nadaljnjo sanacijo INA Nafta, ki bo ugodno vplivala na gospodarstvo občine. Seveda bo po mnenju delegatov, zlasti izbora združenega dela, možno doseči hitrejši razvoj

le ob povečani aktivnosti vseh delavcev, povečani odgovornosti do dela in dvigu produktivnosti. Za uresničevanje programa delovnih organizacij so torej odgovorni samoupravni organi, sindikat in v prvi vrsti komunisti v delovnih organizacijah. Na seji skupščine so sprejeli še vrsto odločitev in sklepov in ocenili področje vzgoje in izobraževanja v občini.

Jani D.

SZDL o gospodarstvem razvoju

Na prvi seji novega predsedstva občinske konference SZDL Lendava so člani najprej razpravljali o programih in finančnih načrtih Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost ter programih RTV. Po krajši razpravi so programe potrdili z nekaterimi pripombami, nato pa razpravljali o gospodarskem razvoju občine v prihodnjem letu. Če bo lendavsko gospodarstvo dobro preskrbljeno z reprodukcijskim materialom in surovinami, bo možna nekoliko hitrejša rast gospodarstva. Družbeni proizvod naj bi bil večji za 3 odstotke, industrijska proizvodnja za 5 in kmetijska za 7 odstotkov. Na novo naj bi zaposlili okoli 340 delavcev, izvoz pa naj bi povečali za 10 odstotkov. Predsedstvo občinske konference je razpravljalo tudi o poročilu o vzgoji in izobraževanju. Ugotovili so, da je na tem področju dosežen videen uspeh, vendar pa bo potrebno odpraviti še številne slabosti in pomanjkljivosti. Predsedstvo je sprejelo zaključni račun in finančni načrt za prihodnje leto in razpravljalo še o nekaterih kadrovskih vprašanjih.

Jani D.

Milan Petauer — šestdesetletnik

Kdo ga ne pozna Milana Petauerja, čigar prijeten bariton radijskega napovedovalca radia M. Sobota slišimo že čez 20 let, tisoči pa še imajo značilen podpis dolgoletnega načelnika oddelka za notranje zadeve pri SO v M. Soboti v svojih potnih listinah. Zadnjih pet let ga srečujemo kot zvrhanega in čilega upokojenca, večinoma kot »nabavnega« z njemu značilnim nasmeškom in bedno pripravljeno kako duhovitostjo ali šalo.

Milanova življenjska pot se je pričela 24. decembra 1923 v Svibnem v občini Laško v številni družini — družini priznanih pevcev. Ob Savinji je preživel otroška in mladeniška leta. Kot 20-letni mladenič se je vključil v NOB, kjer je bil kot bорец — partizan tudi težko ranjen.

Takoj po osvoboditvi je postal načelnik narodne milice okraja Laško, njegova življenjska pot pa se je s krajšo prekinitvijo nadaljevala v resorju notranjih zadev vse do upokojitve. Iz Laškega ga je službena dolžnost vodila v Maribor in že 1946. leta ga srečamo v Murski Soboti kot okrajnega prometnega referenta. Ko so mu dajali napotke za delovanje med Prekmurci, so Prekmurce označili za dobre in gostoljubne ljudi, le trahoma naj se čuva. Milan se z nasmeškom spominja hude stanovanjske stiske v tistih časih. Še ko si je 1948. leta usvaril družino, ni imel stanovanja, kamor bi se stisnil z ženo.

Vživel se je v Prekmurje in ga vžubil, če je treba, se tudi pogučil po domače. Uvidel je, da Prekmurje potrebuje sposobne kadre, zato je tudi

sam poleg mnogih tečajev končal višjo pravno šolo. Milan je 32 let deloval v Prekmurju v organih za notranje zadeve, od tega največji del kot načelnik oddelka pri SO v M. Soboti, krajši čas pa kot organizacijski sekretar ZKS za občino M. Sobota. Toda Milan ni bil uradnik, bil

je človek z velikim spoštovanjem do delovnih ljudi. V razumevanju njihovih težav in potreb ni poznal strogega delovnega časa, tudi ob nedeljah in praznikih jih nikoli ni odklonil.

Rud se spominja svojega sodelovanja pri graditvi mostu prijateljstva in sodelovanja med Jugoslavijo in Avstrijo oziroma med okrajem Radkersburg in deželno Gradišansko ter okrajem in poznejšo občino M. Sobota. Delno po svoji funkciji, predvsem pa po svojih sposobnostih in širokem ter naprednem pogledu na meddržavne odnose je deloval polnih 13 let v komisiji za maloobmejni promet, kjer ni bil le sobe-

sednik, temveč največkrat organizator srečanj, nemalokrat pa tudi prevajalec. Ob svoji upokojitvi je prejel pisemne zahvale od najvišjih predstavnikov okraja Radkersburg, kjer so mu v imenu vsega obmejnega prebivalstva izrazili zahvalo in priznanje za pomembno sodelovanje in doprinos k temu kar je doseženo v tem sodelovanju.

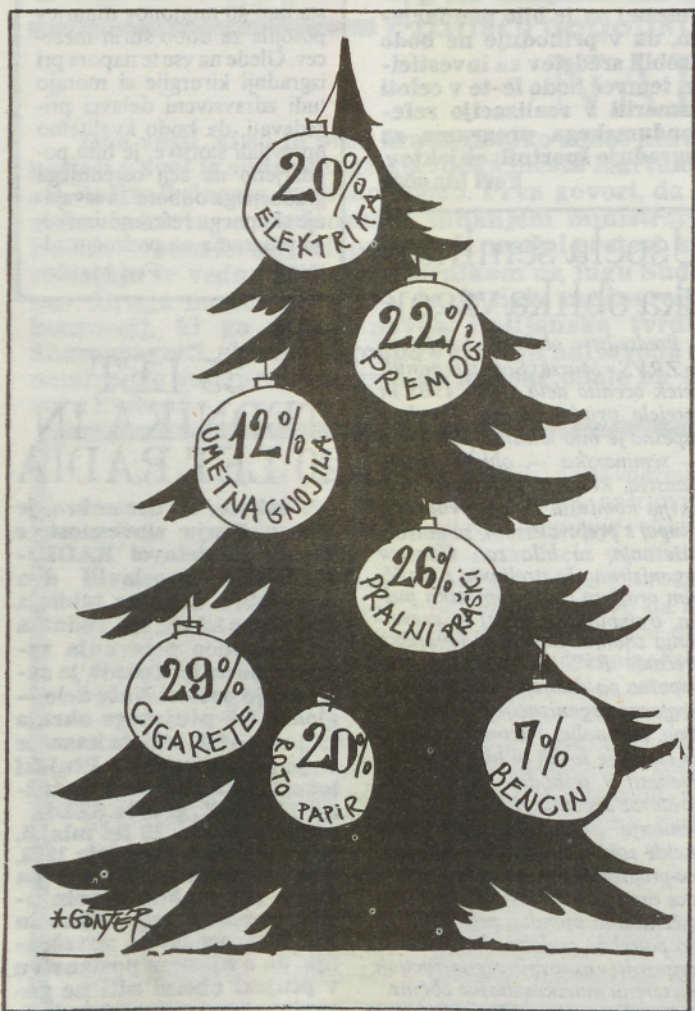
Milan nerad govori o svoji trdi življenjski in delovni poti. To preteklost pa krasijo številna priznanja, tako medalja za hrabrost, medalja zasluge za narod, red dela s srebrnim vencem, značka z zlatim vencem kot priznanje za uspešno delo na vzgojnem področju prometne varnosti, priznanje za zasluge pri razvoju in napredku AMD, saj je Milan dolga leta deloval kot predsednik izpitne komisije za voznike motornih vozil. Prejel je tudi spominsko listino ob 20-letnici radia M. Sobota, dolga leta je deloval kot športnik v društvu Partizan M. Sobota in prejel društveno priznanje in srebrno plaketo Partizana Slovenije za 20-letno delo v društvu.

Milan pa je vedno našel tudi čas za svojo družino, o čemer pričata njihov vzorno urejen dom in okolica ter pristnost in domačnost. Vnučkinja ga obožuje kot zlatega dedija, pa tudi sam je oh njej presrečen.

Že dobrih 15 let pa se sprošča in rekreira na petkovem večeru v družbi ob taroku. Rahlo se smehlja, če mu je »Martu« naklonjena in mirno jo prenaša, če mu nagaja.

Zelimo mu še mnogo zdravih in srečnih let

Prijatelji

DOMAČA PAMET — KJE SI?

Podaljšek, ki to ni

Za iztočnico tokratnega premišljanja si jemljemo nekatera dognanja, ki zadevajo vsebinske in programske naloge občinskih raziskovalnih skupnosti v Pomurju, vendar bolj okvirno in pregledno, saj podrobno in celovito tega na razpoložljivem prostoru ni mogoče storiti. Se prej pa velja podčrtati, da bi skupnosti morale postati podaljški združenega dela, kajti ravno tu se tudi uresničuje del njihove samouprave. Občinske raziskovalne skupnosti bi morale imeti pregled nad ziskavami, ki tečejo po organizacijah združenega dela ali se nanje pripravljajo v razvojnih službah. S svojimi, relativno skromnimi sredstvi, bi lahko finančno podprle raziskave, ki so v širšem, občinskem ali regijskem interesu. Naše strokovnjake z raznih področij bi kazalo usmerjati tako, da se bodo aktivno vključevali v raziskovalne projekte in dali od sebe kar največ znanja in sposobnosti.

Žal in resnici na ljubo so take in podobne usmeritve še zmeraj v veliki meri »pobožne« želje, ki pa se tu in tam le uresničujejo. Samo za primer bomo dali občinsko raziskovalno skupnost v Murski Soboti, kjer se veliko napreduje in zato rezultati ne izostajajo. V primerjavi z vložnim trudom resda niso enakovredni, a vendarle.

IZ NEKE ANKETE

Lani so v okviru soboške raziskovalne skupnosti izvedli anketo o razvojno-raziskovalni in inovacijski dejavnosti v občini in se dokopali do nekaj zanimivih podatkov. Izluščili bomo samo nekatere. Znanstveno-raziskovalne službe so ustanovljene ali so v fazi ustanavljanja pri Zavodu za ekonomiko in urbanizem, Pomurskem tisku in Živinorejskem veterinarskem zavodu. Organizirano strokovno službo, ki evidentira lastne in tuje patente, tehnične izboljšave in koristne predloge ima le delovna organizacija Mura. Komisija za inventivno dejavnost premoreta ob drugih ruški tozid Proizvodnja krementnega peska v Puconcih in Pomurski tisk. Za organizirano raziskovalno dejavnost skrbijo v tozidu Vrtnarstvo delovne organizacije Soboti, Fazanu Beltinci in Živinorejsko-veterinarskem zavodu, za organizirano iznajdnostsko dejavnost pa v delovni organizaciji Soboti in Rašicini temeljni organizaciji Beltinka v Beltincih. Srednjeročnih načrtov raziskovalno-razvojne dejavnosti delovne organizacije nimajo. (!) Ustrezne samoupravne akte za te namene premorejo v Soboti, Muri, Pomurskem tisku, Plešijstvu Prosenjakovci, Rašicinem tozidu Beltinka v Beltincih in Živinorejsko-veterinarskem zavodu.

Za minuli dve leti je omenjena anketa pokazala, da raziskovalna skupnost vse bolj postaja mesto usklajevanja in dogovarjanja programov raziskovalne dejavnosti, dasiravno jo močno pesti problematika planiranja, saj se še ne morejo približati toliko podarjanemu načelu po čim, »srečujočem načrtovanju«. Z razpoložljivimi finančnimi sredstvi — letno zbere okrog 2 milijona 600 tisoč dinarjev — podpira občinske raziskave, kar je sicer urejeno s posebnim pravilnikom. V letu 1982 je

sprejela pravilnik o podeljevanju nagrad in družbenih priznanj za spodbujanje množične inventivne dejavnosti in pri tem ostala malone »bosa«. Iz delovnih kolektivov je prišlo bore malo predlogov in predstavnikov skupnosti so morali takorekoč »posiljevati« vodilne in vodstvene delavce, samoupravne organe in družbenopolitične organizacije, naj vendar kaj ukrenejo, da se bodo odgovorni za inovacije okorajžili in dali predloge za nagrade najboljšim in najzaslužnejšim inovatorjem; — saj — mimogrede — koristnih predlogov in tehničnih izboljšav je v pomurskem združenem delu kar precej, le da ostajajo v predalih (strah pred zavistjo in metanjem polen pod noge) ali jih v takem smislu niti ne obravnavajo.

RAZISKOVALNE NALOGE

Teh je bilo v letu 1982 kar nekaj, omejili pa se bomo na tiste, ki so že zaključene. Na prvem mestu naj omenimo siliranje pesnih rezancev, ki rabijo za prehrano goveje živine, ravnanje s svinjarni z negativnim testom brejosti na farmi v Nemščaku in proučevanja geoloških možnosti povečanja rezerv na širšem območju opekarnе v Puconcih. Sledita raziskovalni nalogi o arheološkem izkopavanju v Dolnem Lakošu (rezultati so objavljeni v poročilu o raziskovanju paleolita, neolita in eneolita v Sloveniji) in o še neraziskanih dogodkih iz narodnoosvobodilne borbe v občini Murska Soboti. Projekt program razvoja sadjarstva na Goričkem pa za namene prestrukturiranja gospodarstva v soboški občini že uporablja Zavod za ekonomiko in urbanizem. To leto bo (je že?) navedeni zavod pripravil alternative dolgoročnega družbenoekonomskega in prostorskega razvoja in računalniško podprt informacijski sistem za potrebe družbenega planiranja. Soboški kulturni center je oz. bo izpeljal raziskovalne naloge: slikarstvo, kiparstvo in arhitektura med obema vojnama (1918—1941), arheološka izkopavanja v Dolnem Lakošu in zgodovinski razvoj Murske Soboti. Pomurski zdravstveni center se pogloblja v stanje hranjenosti šolskih otrok, soboški zdravstveni dom pa še posebej v preventivno zalitje mlečnih zob. Inštitut za mlekarstvo pripravlja raziskovalno nalogo. Razvoj proizvodnje mlečnega nadomestka za dojenčke in srednja kmetijska šola v Rakitčanu. Ugotavljanje možnosti in načina pridelovanja zdravih zeljš v ekoloških pogojih Pomurja. V Konstruktorjevem tozidu Opekarna v Puconcih se ob vseh tegobah, ki jih pritisakajo, ukvarjajo z geološkimi in keramičnimi raziskavami kline na lamkaj-injem, s to naravno dano stvarjo izredno bogatem območju, Živinorejsko-veterinarski zavod pa analizira govedorejsko proizvodnjo v okviru sozda ABC Pomurka in ugotavlja vpliv sečnine, dodane svežim pesnim rezancem. Vseh raziskovalnih nalog nismo mogli zajeti, samo te — večidel bi morale biti sklenjene v tem letu — pa bodo veljale več kot 927.300 dinarjev. Kolikšna bononijova uporabnost oz. koristnost je pa že drugo vprašanje.

Branko ŽUNEČ

ZČRD in RTV v letu 1984

Kritični podtoni laskavih priznanj

Nosilna točka letošnje zadnje seje najvišjega organa frontne organizacije v Pomurju, to je Pomurskega medobčinskega sveta socialistične zveze, pred tednom dni v Ljutomeru, je bila rezervirana za razpravo o vsebinsko-programskih in planskih izhodiščih Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost (ZČRD) v Murski Soboti in programom RTV Ljubljana za prihodnje leto. Če bi jo vzporejali s tistimi iz prejšnjih let, smemo z zadoščenjem sklepati, da se to pot ni gibala zgolj na obrobni spoznanjih in dognanjih, marveč v dobrih meri posegla v jedro poslanstva, ki (naj) ga opravlja obe — se pravi osrednja pomurska in osrednja slovenska — novinarski hiši. Pa tudi sicer takšna in tolikšna razčistevanja o javnem obveščanju zdaj in tu niso nobeno naključje, kajti čas in razmere izrazito terjajo, da je povsod, na vseh ravneh, zagotovljena javnost dela, saj si s skrivanjem ali potvarjanjem pojavov in dogajanj delamo kaj slabo uslugo. Vendar to je že tema za komentar, mi ostanimo pri omenjeni seji.

Predsednik PMS SZDL Boris Prejac, ki je na njej dobil soglasno zaupnico, da bo tudi prihodnji dve leti vodil ta najvišji organ SZDL v regiji, je naš osrednji novinarski hiši v pokrajini ob Muri najprej izrekel laskavo in hkrati zavezujočo priznanje. Namreč, da se je kolektiv vidno in uspešno trudil pri izpeljavi doslednejših vsebinsko-programskih nalog vseh štirih medijev (torej Vestnika, Nepusjaga in radia slovenski ter madžarski program), ki pa bodo v prihodnje še razsežnejše, zahtevnejše, strokovno podprte in družbeno-politično angažirane. Gre za to, da bi se v prihodnje letošnjim prilogam Vestnika (kmetijskima in turistično-zdraviliškimi) pridružile nove, da ta naš tednik še kakovostneje vključuje obrambno-samozaščitno usposabljanje prebivalstva in da ohranja, predvsem pa z novimi, svežimi prijemi še nadalje razvija občasne akcije Uredništva na obisku v krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela. V tej zvezi bo potrebno smejeje prodirati med zaposlene, saj nas podatek, da je v vseh štirih občinah le 23 delovnih kolektivov, ki imajo naročen Vestnik (1700 izvodov!), nikakor ne more in ne sme zadovoljevati. Kot svojčas že, naj bi na soboškem radiu — vsaj enkrat tedensko — spet uvedli dopoldanske oddaje, pri čemer se bosta oba medija (časopis in radio) potegovala, ob pomoči zlasti socialistične zveze in sindikata, za pridobi-

vanje novih zunanjih sodelavcev in hkratio širjenje dopisniške mreže.

Izredno važno vlogo pri podružbljanju javnega obveščanja imajo nesporno sosveti (na primer za mladinsko problematiko, kulturo, kmetijstvo, SLO in družbeno samozaščito), sami ustanoviteli (to so občinske konference SZDL v Gornji Radgoni, Ljutomeru, Murski Soboti in Lendavi) ter njihovi sveti za informiranje. (Mimogrede: ravno pri formiranju sosvetov ubiramo pri Vestniku in radiu Murska Soboti začetne korake.) Dokaj dobro je utečeno naše sodelovanje z RTV Ljubljana (predvsem radijsko!), z radiom Győr in mediji javnega obveščanja v pobratenih občinah.

Ob nadaljnji kadrovski krepitvi in rasti, prizadevanjih za boljše tehnično in siceršnje opremljenost in določenih organizacijskih posegih (delitev dela!), naj bi ZČRD v Murski Soboti prerasel v osrednjo regijsko ustanovo za informiranje v najširšem smislu, ki ji bo zato potrebno, še posebej radiu, čim prej zagotoviti ustrezen status »pod streho« RTV hiše v Ljubljani. Tak status, ki ga že imata radio Koper in radio Maribor, je tem bolj nujen, ker ima ZČRD že od vsega začetka na skrbi tudi obveščanje madžarske narodnostne skupnosti pri nas in naših rojakov v Porabju. Spoznanje, da so nam ustanoviteli takorekoč enoglasno potrdili finančni načrt za leto 1984 (zvišanje za 20 odstotkov v primerjavi s tem letom), nas samo še utrjuje v prepričanju, da smo na pravi poti. Razpravljalci so se na seji tudi problematično dotaknili programov RTV Ljubljana za prihodnje leto. Rečeno je bilo, da je dogajanje v Pomurju — izvenzemski kmetijske oddaje, oddajo Mostovi—Hidak in območne obzornike — preskrbnostno »zastopano« na malem ekranu, da bi veljalo poskrbeti za sinhronizacijo (slovensko podnaslavljanje) risank in da bi bilo prav v poletnem času TV dnevnik premakniti s pol osme na osmo uro. Pri tem moramo resnici na ljubo dodati, da se je razprava v zadnjem delu vukala največ okoli žgočih vprašanj novinarskega poslanstva, o čemer se bomo morali očitno še veliko pogovarjati, in čisto na koncu so se na seji PMS SZDL v Ljutomeru dotaknili sodelovanja naših organizacij in skupnosti z Ljudsko republiko Madžarsko in zlasti Železno županijo, ki se čedalje bolj krepi in razvija.

Branko Žuneč

Kolesarji Pomurja, sekcija Tišina se že intenzivno pripravljajo za novo sezono pod vodstvom trenerja Stefana Tišana. Vadijo v telovadnici OŠ Tišina, v bazenu v Radencih in na prostem.

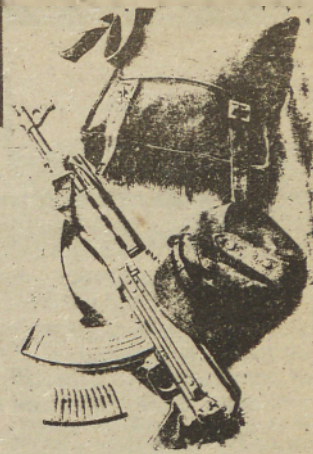
Foto: fr-ku

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Veter kot elemen- tarna nesreča

Zmerne zračne struje, ki sicer prevladujejo nad našim ozemljem, nas ne skrbijo. Pa vendar se čisto dogaja, da zapiha veter, ki prinaša težave, povzroča nesreče in škodo. Veter je na našem območju čisto povezan s snegom, ledom, dežjem in točo. Zato tudi nimamo organizirane stoodstotne zaščite pred njim. Nastanek vetra povzroči razlika v temperaturi in pritisku v atmosferi na različnih točkah prostora in sproži gibanje zračnih mas. Zračni pritisk pa odreja smer in hitrost vetra. Ker vertikalnega gibanja zraka ne občutimo, pa zato občutimo njegovo horizontalno gibanje, in prav to gibanje je veter. Ljudje, ki znanstveno proučujejo vremenske pojave, so razdelili veter po hitrosti in moči v: sapico, vetrič, slab veter, zmerni veter, zmerno močan veter, močan veter, nevihtni veter, nevihto, močno nevihto, orkan in vihar. Po času in prostoru pihanja se vetrovi delijo na stalne, periodične in lokalne. Najbolj in najširše poznani vetrovi v Jugoslaviji so: burja, ki piha po zimski kopnega proti morju, jugo, ki piha z morja na kopno, košava je veter Podonavja, severnik je severozahodni veter, in vardarec, ki piha ob sotočju reke Vardar proti Sredozemlju. Največja elementarna nesreča, ki je slabo vreme zajelo velike površine, je bila pri nas 4. julija 1965 na območju severne Bosne, Bosanske Krajine, Slavonije, Posavine in Srbije. Hitrost vetra je bila nad 180 kilometrov na uro, veter so spremljali grmenje, nalivi dežja in toča. Čas trajanja je bil sorazmerno kratek od 10 do 20 minut. Povzročil je smrt okrog 10 ljudi, okrog 200 pa jih je bilo ranjenih. Materialna škoda je bila neprecenljiva. V 33 občinah oziroma skupno 364 vaseh je bilo poškodovanih 1.000 hiš, 80 delovnih organizacij, 60 javnih in šolskih poslopj ter drugih objektov. Veliko število vasi je ostalo brez letnega pridelka. Kaj pa pri nas v Pomurju? Zadnje elementarne nesreče, ki jih je povzročil vihar, spremljan z nalivom, točo in snegom, niso daleč za nami. Terjajo pa, da storimo vse, da bo ob prihodnji taki elementarni nezgodi škoda čim manjša. Strokovnjaki za to področje obrambe bodo morali sodelovati pri usposabljanju prebivalstva.

Ali je mogoča zaščita pred vetrom? Da, seveda če se

pravočasno upoštevajo vsi ukrepi, ki kot preventivno služijo za zaščito pred vetrom. Strokovnjaki pravijo, da so ukrepi za tako zaščito zelo različni. Delijo jih na gradbeno-tehnične, dendrološke, meteorološke in topografske. Med tehnične štejemo: streho objekta, nefunkcionalne elemente na objektu, gradnja objekta v naselju oz. izven naselja itd. Meteorološke razmere so osnovno vprašanje, ki bistveno vplivajo na izbor lokacije objekta, pa tudi na razvoj in varnost prometa. Posebno nevarnost za cestni in železniški promet so pri nas v Pomurju po zimski snežni zamesti, ki ne da promet paralizirajo, temveč predstavljajo nevarnost za udeležence v prometu. Moč vetra zmanjša vegetacija, ki je pravilno locirana kot prepreka v zoni zračnih tokov. Znatna ovira, ki zmanjša moč vetra je plansko zasajeno visoko drevje v širokem pasu. Zato so gozdni kompleksi in parki čisto utrpeli veliko škodo od vetra, istočasno pa so nudili neprecenljivo zaščito stanovanjskim in drugim objektom. Lokacija prometnih žil v odnosu do konfiguracije terena je prav tako ena od komponent za zaščito pred vetrom. Kjer se komponente za zaščito pred vetrom ne upoštevajo pri gradnji cest, železnic, stanovanjskih in drugih objektov, prihaja občasno do takimenoenovanih surovih klimatskih razmer. Vsi operativni ukrepi, ki jih predvidevamo v naših načrtih za odpravo posledic neurja morajo predvideti pri porušeni objektih reševanje ljudi in blaga izpod ruševin ter pri gozdnih požarih gašenje z istočasnimi reševanji ljudi in njihovega premoženja. Pri zgorevanju kemičnih materialov pa je potrebno tudi računati na eventualno zastrupljanje ljudi in živali. Snežni viharji so tudi v naši pokrajini česti in prinašajo številne nevarnosti. Pri akciji reševanja se vsi dejavniki podrejujejo vodstvu štaba civilne zaščite v krajevni skupnosti oziroma občini, ki se aktivira takoj čim so snežne padavine povezane z viharjem.

Franjo Šonaja

Za enakopraven položaj obeh jezikov

Dvojezično osnovno šolstvo v Pomurju je letos stopilo v 25. leto dela. Že šestdesetkrat doslej je obveljala ocena, da takšen način vzgojno-izobraževalnega dela na dvojezičnem območju resnično zagotavlja enakopraven položaj obeh jezikov — večinskega (slovenskega) in narodnostnega (madžarskega). Praksa je tudi potrdila, da učenci, ki končajo dvojezično osnovno šolo, brez težav in celo dokaj uspešno nadaljujejo šolanje.

Velikega pomena v takšnem sistemu so seveda ustrezni učbeniki. Dvojezično šolstvo jih uporablja kar tri vrste — enake, kot veljajo za vse ostale šole pri nas

(predvsem na predmetni stopnji), nekatere nabavljajo v Vojvodini (v madžarsčini) in učbenike, ki jih pripravljajo domači pedagogi v sodelovanju z organizacijsko enoto zavoda za šolstvo v Murski Soboti. Tako so doslej izdali samo v madžarskem jeziku 7 učbenikov in delovnih zvezkov, 9 dvojezičnih, pravkar pa jih je v tisku še 6. Prihodnje leto načrtujejo izdajo še 3 učbenikov, tako da jih bo skupaj 25.

Tudi pri učilih s storili korak dalje. S pomočjo izobraževalne skupnosti in Državne založbe Slovenije so uspeli uvoziti 71 različnih vrst učil iz Ljudske republike Madžarske.

J. G.

Ob vsem tem je treba povedati, da je realizacija na domačem trgu zaključena že z mesecem novembrom. Kljub težavnim pogojem gospodarjenja so nadvse zadovoljni z doseženim, saj predvidevajo 140 milijonov dinarjev akumulacije, kar je gotovo velik uspeh v letu 1983. Sicer pa v proizvodnji prevladuje izdelovanje ženskih bluz, in sicer okrog 90 odstotkov celotnega proizvodnega procesa. To je terjalo velike spremembe v tehnologiji in preusmeritvi proizvodnega procesa, saj so prei izdelovali

V TOZD Perilo soboške Mure zato smelo načrtujejo tudi v prihodnje. Tako računajo, da bodo v letu 1984 število delavcev povečali za 14 odstotkov, vrednost proizvodnje pa bi se naj dvignila na 1,39 milijarde dinarjev. Na ta način bi od izvoznih poslov dobili 640 milijonov dinarjev, kar bo pomenilo količinsko povečanje izvoza za 28 odstotkov. Držni so tudi pri načrtovanju poslovnega sklada, ki bi se naj povzpел na 320 milijonov dinarjev. To bo izredno pomembno, ker poslej ne bi več rabili kredite in bi se v finančnem smislu osamosvojili. Vse to bo terjalo še boljše izrabo delovnega časa, manj izostankov z dela, predvsem bolniških izostankov, odpravljanje zastojev zaradi pričuevanja, predvsem pa obdržati poslovnost pri tujih partnerjih. Velik ugled, ki ga imajo zunaj naših meja, velja vsekakor obdržati. Zato ni nič čudnega, če imajo že v tem času zasedene v glavnem vse zmogljivosti za večino firm v tujini. Na domačem trgu pa je proizvodnja razprodana za prvo polletje leta 1984.

Kaj je s skupno vodooskrbo?

Milan Jerše

Velja povedati, da je bila posebej burna razprava, ko so delegati načeli vprašanje urejanja vodooskrbe v soboški občini. Zlasti so opozorili na prepočasno izdelavo študije o vodooskrbi, ki se vleče že precej let, zaradi česar kasnijo izkopni poskusnih vodnjakov. Najbolj glasni so bili predstavniki krajevnih skupnosti z območja Goriškega, kjer je pomanjkanje zdrave pitne vode najbolj očitno. Zato se je v razpravi celo postavilo vprašanje, ali se ne bi kazalo odpravedati regijskemu vodovodu

Ob koncu meseca novembra je bilo na območju Pomurja evidentiranih 2247 iskalcev zaposlitve od tega 1548 NK in priučenih, 334 s poklicno olo, 313 s srednjo šolo, 42 z višjo in 10 z visoko šolo.

V Ligi C vodi SD Noršinci III. s 16 točkami pred Panonijo II. in B. Kidričem po 14 točk. Med posamezniki pa je v vodstvu Janez Horvat (Mura) z 2910 krogi pred Stefanom Balaškom (Nor) 2898 in Brankom Bukovcem (Tiš) 2898 krogov.

M. U.

Naslednja skupna akcija Katedre za slovenski jezik in književnost in srednje šole kovinske, pedagoške in ekonomske usmeritve je proslava ob slovenskem kulturnem prazniku, ki jo ponovadi organiziramo z omenjenimi in naprej takimi organizacijami. Je priložnost, da vsi in bi se bolj poglabili v slovenski in slovenski narod in v slovensko kulturo. Pomočjo ter z Visoko šolstvu želimo izraziti spoštovanje in spoštovanje.

ELIZABETA BERNIAK

1983

Srednje šole v preteklem šolskem letu

Kljub težkim gospodarskim razmeram in stabilizaciji se začela urejevati družbenoekonomska vprašanja srednjega razvoja v regiji in ustvarjene so organizacijske osnove za izobraževalno delo.

Liga B	točk.
SD Mura II.	(8166) 16
SD Tišina II.	(8102) 14
SD Cankova II	(7860) 14
SD Noršinci II	(7686) 14
SD Šalovci I.	(7620) 12
SD Gederovci	(6537) 10
SD Petrovci	(7057) 6
SD Kančevci	(6947) 4
SD Andrejci	(5829) 4
SD 25 maj	(5765) 4
SD Škakovci	(4614) —2
SD Černelavci	(4273) —2
SD Bodonci	(2569) —6

V Ligi C vodi SD Noršinci III. s 16 točkami pred Panonijo II. in B. Kidričem po 14 točk. Med posamezniki pa je v vodstvu Janez Horvat (Mura) z 2910 krogi pred Stefanom Balaškom (Nor) 2898 in Brankom Bukovcem (Tiš) 2898 krogov.

Naslednja skupna akcija Katedre za slovenski jezik in književnost in srednje šole kovinske, pedagoške in ekonomske usmeritve je proslava ob slovenskem kulturnem prazniku, ki jo ponavadi organiziramo z omenjenimi in naprej takimi organizacijami je naprej takimi in bi se bolj poglabilo vzi meu in močnim narodom in Slovenci v Pomurju ter z Visoko ošlejsko šolo iz Šaumbathelya.

ELIZABETHA BERNIAK

1983

Kultura za občinstvo

Minulo skupščino zbora izvajalcev in uporabnikov očinske kulturne skupnosti v Murski Soboti lahko ocenimo kot eno najodzivnejših v letu, ki se izteka. Delegati so se vključevali že od pregleda zapisnika pretekle seje dalje, v razpravi pa je bila poleg ugotavljanja nizkih osebnih dohodkov delavcev v kulturi (te bodo v okviru celoletnih podatkov primerjali z ostalimi v okviru dejavnosti in celotnega negospodarstva) spet izpostavljena knjiga. Točneje: možnost za odkup in nabavo knjig v naslednjem letu, po izpadu v letošnjem in ob izboru knjig, ki ga bo posredovala kulturna skupnost Slovenije. Beseda je izbranih knjigah, s katerimi bo republiška kulturna skupnost s pomočjo osrednjih družbenopolitičnih organizacij skušala dopolniti izbor v knjižnicah.

Dve neposredni delegatski pobudi na skupščini sta se nanašali na ohranitev Muzeja na prednega tiska v Veliki Polani in na ohranjanje vaškega zvonika v Ratkovcih. Pri prvem je šlo za dogovor med kulturno skupnostjo občine Lendava in Murska Sobota, ki pa ni bil v celoti realiziran in zato kaže ponovno spomniti, da pomembna kulturna dediščina v rojstni hiši umrlega pisatelja Miška Kranjca propada, ker je nismo dovolj odločno zoperstavili propadanju, čeprav je bilo o tem veliko govora. Pred letom pomembnih jubilejev (tudi 50-letnice tiskanja Ljudske pravice) pa bi kazalo pristopiti k obnovi najnovejšega in ohraniti muzeja, ki prav gotovo sodi le v okolju v katerem je sedaj. Podobno velja tudi za omejeni Ratkovski zvon, ki sodi pod zaščito zavoda za spomeniško varstvo spodbudna pa je pripravljenost domačinov, da bodo prispevali tako potrebni material kot svoje delo, da bi svoj kulturno-zgodovinski pomnik zaščitili.

Tudi razmišljanje o zaščiti in izrabi soboškega gradu v kulturne namene je bilo umestno, saj je ta oče sredi parka ne le na vabljivem mestu, tudi eden redkih prostorov v pomurskem središču, kjer bi lahko našli za ateljeje svoje mesto likovni umetniki, pa vedno zajetnejši arhivi in še marsikdo drug. Tovrstna naselitev pa bi pomenila tudi vzdrževanje posameznih delov objekta, ki se vedno težje zoperstavlja zobu časa in dejstvu, da sredstev za potrebno obnovo zunanjega pročelja in ostrejša, ni dovolj.

Pri obravnavi programa kulturne skupnosti Murska Sobota za leto 1984 pa je med izhodišči za sestavo izpostavljen, da bo potrebno posebno pozornost posvetiti tistim dejavnostim, ki približujejo kulturne dobrine in omogočajo kulturno aktivnost velikiemu številu občanov. Poleg že omenjene dejavnosti knjižnic in povečevanju knjižnega fonda je poudarek predvsem na izvajanju abonmajskih odnosov in skrbi pridobivanja občinstva s kvalitetnimi kulturnimi stvaritvami tako iz osnovnega programa delovne organizacije kulturni center Miško Kranjec kot občinske zveze kulturnih organizacij, katere ohlapni (in prav zato morda premalo zavezujoči!) program kaže konkretizirati. Ne le v tistem delu, kjer je govora o izvedbi poletnih kulturnih prireditev, ki so letos izpadle in bi jih kazalo toliko tehtneje organizirati v naslednjem letu, tudi tam, kjer je govora o ponudbi domače in kulturne ponudbe od drugod ter organizirane udeležbe prireditelj v večjih kulturnih središčih zunaj občinskih in regijskih meja.

Brigita Bavčar

Kranjec v delih in slikah

Pokrajinska in študijska knjižnica pri Kulturnem centru Miško Kranjec v Murski Soboti je ob letošnjem praznovanju 75-letnice Miška Kranjca prispevala k praznovanju le-te precejšen delež, prispevala predvsem z razstavo „Književno delo Miška Kranjca“, postavljeno na štirih različnih krajih.

Najprej smo jo pripravili, v sicer nekoliko zmanjšanem obsegu kot kasneje (samo izvirniki), za XI. plebum kulturnih delavcev OF, ki je bil v Radencih od 30. 9. do 2. 10. 1983 — posvečen življenju in delu Miška Kranjca in Francija Sturma. Gradivo je kmalu zatem šlo na Srednjo družboslovno in ekonomsko šolo v Murski Soboti, kjer so razstavo imeli odprto od 2. do 12. 11. 1983, od tu pa v Ljubljano, v Cankarjev dom, na 6. slovenski knjižni sejem, kjer je bila odprta od 15. do 22. 11. 1983 in kjer si jo je ogledalo največ obiskovalcev. Končno je prišla tudi v „domačo hišo“ in tu bila odprta od 25. 11. do 17. 12. 1983.

Razstava je bila povsod dobro obiskana, saj si jo je na vseh štirih mestih ogledalo blizu 30.000 ljudi, največ osnovnošolske in srednješolske mladine. Na njej so obiskovalci lahko videli vsa Kranjeva dela v izvirniku, katerih število se skupaj z izbranim delom, povzpne do številke 95, potem prevode v tuje jezike (srbski oz. hrvaški, madžarski, ruski, češki, albanski,

madžarski, nemški), nekaj antologij, v katerih so sestavljenci upoštevali tudi našega pisatelja, potem Klekove Novine, v katerih je objavljati sredi 20. let, glasilo KP Slovenije Ljudska pravica, ki ga je izdajal in urejal v letih 1934, 1935, nato nekaj literarnih zgodovin, na čelu katerih so bile razprave Franca Zadavca — najboljše poznavača Kranjeve književnosti — ter rokopisi in tipkopisi, nekaj manj kot dvesto eksponatov.

Posebno pozornost je vzbujala zbirka novel „Sedem mladostnih slovenskih pisateljev“, ki je izšla leta 1930 in v kateri je veliko pozornost slovenske javnosti zbudila Kranjeva novela Smehljaj, ki pomeni prvo afirmacijo našega pisatelja, obenem pa že nakaže problematiko, ki je kasneje navzoča v večini njegovih del, tj. problematiko težkega življenja prekmurških ljudi — kmetov, sezonskih delavcev, težakov — v času pred drugo svetovno vojno.

Razstavo je poživljalo tudi nekaj umetniških fotografij, ki so delo pisateljevega sina, prikazujejo pa prekmursko pokrajino, prekmurskega človeka in pisatelja, ko ustvarja. Ko na sprehodu snuje, ko v vinogradu počiva, ko je med svojimi ... Na razstavi je bil Miško Kranjec v svojem velikem literarnem delu, v rokopisih in v sinovih upodobitvah ves prisoten, ves živ, ves naš. Tak, smo prepričani, bo ostal tudi znanprej. J. V.

LOJZE LOGAR: »IX« 1981, akril (papir, 70 x 100 cm) iz preglednega kataloga, ki je izšel ob otvoritvi barvite in razgibane razstave Equerne v galeriji kulturnega centra Miško Kranjec v Murski Soboti. V Equрни je združenih šestindeset likovnih umetnikov, članov Trajne delovne skupnosti samostojnih kulturnih delavcev Ljubljane, afirmiranih bolj raziskujočih kot komercialno uspešnih slovenskih likovnih ustvarjalcev, ki sodelujejo na reprezentančnih razstavah slovenske in jugoslovanske umetnosti doma in v tujini. bb

DIALOGI 11

Dialogi — revija za kulturo v vseh oblikah, z enajsto številko skorajda zaključujejo devetnajstletnik. V tiskarni je zadnja številka, ki bo predvidoma izšla še letos, zato so oči uredniškega odbora uprte v leto 1984, ko bo revija stara dvajset let.

Za letošnjo predzadnjo številko je mogoče zapisati, da je dovolj pestra in ponuja v branje in presojlo izvirno pozemstvo in prozo, prevode in nekaj kritičnih razmišljanj. Tokrat je za ilustracije poskrbel Bojan Bensa.

V vsebinskem pogledu sta zaznavna dva poudarka, in sicer je to sedemdesetletnica pisatelja Ivana Potrča in devetnajsto srečanje pisateljev alpskih dežel, ki je bilo v Radencih oziroma v severovzhodni Sloveniji in bližnjih avstrijskih krajih.

Pesmi tokrat objavljajo: Manko Golar, Alenka Glazer, Niko Goršič, Jože Jež, Milan Osrajnik, Katja Petelinšek-Pletikos. Tadej Zupančič in Mladen Žunko, iz jugoslovanske pesniške ustvarjalnosti pa je Marjan Pungartnik izbral in prevedel Potepanje pesnikov Izeta Sarajlića. Dovolj obsežno je zastopana tudi proza: Ivan Potrč je odlomek iz rokopisa za novi roman Tesnoba in upanje naslovil Jakijeva pošast ali sonček generalnega, ostali avtorji pa so Franjo Francič, Peter Rezman, Brina Švigelj-Merai, Milojka Žižmond, s kratkim dramskim besedilom pa je predstavljen avstrijski književnik Peter Turrini.

Leposlovnemu delu sledijo prispevki o aktualnih dogodkih in temah. Razmišljanje o devetnajstem srečanju pisateljev iz alpskih držav je napisal Ernest Ružič. Domenico Codoresi pa je o srečanju napisal dve pesmi: ena je nastala ob obisku v tovarni Mura, druga pa v Radencih. Revija objavlja tudi izvirni tekst s pisateljskega srečanja v Radencih — Razmišljanje o svetu dela izpod peresa Erne Kilinger. O visokem jubileju Ivana Potrča, predvsem pa o bogatem literarnem opusu tega ustvarjalca piše Vladimir Gajšek (Potrčeva proza in idejne govornice) in Janez Švanjerc (Ivan Potrč za človeka in delo).

O književnih prevratih piše Marjan Pungartnik, o Ivanu Preglju Vladimir Gajšek, o velikem pesniku madžarske puste Gyuli Illyesu pa Rudi Čačinovič. Gregor Grič

Med kulturno izstopajoča likovna ponudba

V letu, ki se izteka je bila v Pomurju najbolj odzivna in izstopajoča likovna ponudba.

O njeni kvaliteti priča razstava Equerne s katero stopamo v galeriji kulturnega centra Miško Kranjec v novo leto, in je prav gotovo izjemna osvežitev za pomursko središče. V njem pa sta bila osrednja likovna dogodka prav gotovo 6. jugoslovanski bienale male plastike ter mednarodna likovna razstava Pannonia '83. Prvi je kulturna manifestacija širokih dimenzij, letos jubilejno obarvana, saj končuje desetletje prodora

kateri se s svojimi deli predstavlja sedem likovnikov, je še vedno na ogled, v galeriji na gradu pa je pozornosti vredna tudi stalna zbirka in zgodovina Lendave v sliki.

Tudi galerija Ante Trstenjak v Ljutomeru zagotavlja, da je razstavi dejavnosti namenjen prostor doma kultura zapolnjen, pa najsi gre za dokumentarne, na dogodke vezane ali povsem likovne razstave. Med slednjimi je največ na krajino in okoliš vezanih ter posredovanih razstav.

POMURSKA ZBIRKA

Pred nedavnim je v galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec potekalo zanimivo srečanje, ki se ga je na povabilo vodje omenjene galerije — Franca Obala — udeležilo dvaindvajset likovnih umetnikov. V glavnem so to akademski slikarji in kiparji ter člani društva likovnih umetnikov Slovenije, ki živijo v pokrajini ob Muri ali iz nje izvirajo in so kakorkoli vezani nanjo. Dogovorili so se za letne pregledne razstave pomurske likovne umetnosti, ki bodo na ogled ob občinskem prazniku soboške občine. Na razstavah bo prikaz novost domačih umetnikov, obenem pa bodo na njih izbirali dela za stalno galerijsko zbirko pomurske likovne umetnosti. V okviru galerije pa bo tudi posebni prodajni prostor, kjer si bodo obiskovalci lahko ogledali in kupili izbrano umetniško delo. bb

sodobnega kiparstva k nam in od nas v širši jugoslovanski prostor. Druga pa je več kot le tradicionalna likovna manifestacija na stičišču treh meja, ki prepričuje in briše tragično zgodovino z jezikom umetnosti, z zaporedno številko devet pa potrjuje in zagotavlja tradicijo.

Vendar pa se ne kaže omejevali le na galerijo soboškega kulturnega centra, v kateri je našla svoj kotiček tudi fotografija in bogati dejavnost razstavami umetniške fotografije, saj je odmevna tudi lendavska likovna tradicija.

Večina med likovnimi umetniki, ki se predstavljajo v pokrajini ob Muri, izvira prav iz tega kraja ob madžarski meji, v katerem so v poletnih mesecih že nepogrešljive mednarodne likovne kolonije in razstave le-teh ob dnevu republike. 11. mednarodna razstava likovne kolonije, na

Pri pregledu galerijske dejavnosti v regiji pa ne kaže pozabiti še na razstavi salon hotela Radin v Radencih, kjer kvaliteta razstavljenega varira od vrhunskih umetniških do povsem ljubiteljskih stvaritev: od del Janeza Vidica pa do likovnih izražanj pacientov zdravilišča. Kar pa je glede na zdraviliško-gostinsko-turistično dejavnost razumljivo, vendar vedno ne opravičljivo.

Slednja ugotovitev ne velja le za Radence, kjer je kulturna dejavnost živahna skozi vse leto, tudi takrat, ko je drugod sezonsko mrtvilo, ampak tudi za druge galerije v Pomurju, vendar ne v tolikšni meri, da bi to obiskovalce preveč motilo. Sicer pa je moč ob slabem opaziti dobro in selekcionirati samostojno.

Brigita Bavčar

Kulturni koledar

ČETRTEK, 29. DECEMBRA

MURSKA SOBOTA — Ob 18. uri se bo v čitalnici študijskega oddelka pokrajinske knjižnice kulturnega centra Miško Kranjec pričel DISKUSIJSKI LITERARNI VEČER mladih prekmurskih literatov.

SOBOTA, 31. DECEMBRA
LENDAVA — V dvorani INA-Nafte se bo ob 20. uri pričelo SILVESTROVANJE, ki ga organizira kulturno-umetniško društvo Lendava.

razstave

MURSKA SOBOTA — V galeriji kulturnega centra Miško Kranjec bo do 10. januarja na ogled zanimiva in pestra razstava Equerne.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin razstavlja akademska kiparka Mirjam Zupančič iz Ljubljane. Razstava njenih likovnih del bo na ogled do 8. januarja.

LENDAVA — V galeriji Lendava je še vedno odprta 11. mednarodna razstava likovne kolonije, na kateri s svojimi deli sodeluje sedem umetnikov.

Na gradu pa je poleg stalne razstavljen tudi muzejska zbirka.

Zveza kulturnih organizacij občine Lendava je pred novim letom založila izvirne umetniške voščilnice, katerih dohodek je namenjen obnovi stare občinske zgradbe v Lendavi. Med njimi je tudi gornja skulptura (DVOJNA, les, detajl) akademskega kiparja — domačina Ferenc Kraljca.

knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA v prodajalni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so: Miško Kranjec STRICI SO MI POVEDALI, ljudje, viri in pojasnila (Pomurska založba v sodelovanju z Mladinsko knjigo), John Philips ZGODBA O JUGOSLAVIJI (Državna založba Slovenije) in KNJIGA O AVTU (Mladinska knjiga).

SEMINAR ZA ZBOROVODJE

V času od 6. do 9. januarja 1984 bo v prostorih Cankarjevega doma v Ljubljani, na Trgu revolucije 2, potekal osrednji seminar za zborovodje otroških in mladinskih pevskih zborov. Program seminarja bo obsegal praktično delo in predavanja o oblikovanju zborovskega zvoka, vokalni tehniki in interpretaciji — deloma z zborom seminaristov, deloma pa z Mladinskim pevskim zborom Maribor pod vodstvom predavatelja Andreasa Juona iz Švice. Predavanja na temo specialne metodike dela s pevskim zborom, organizacijo zborovske dejavnosti v vzgojno-izobraževalni ustanovi in povezavi le-te z osnovnim vzgojno-izobraževalnim delom, bo imel Branko Rajšter iz Maribora. Predavanja iz solfeggioja v otroškem in mladinskem pevskem zboru s praktičnim delom pa bo imel Borivoje Popovič iz Beograda.

Zgledno sodelovanje

Že pred dobrim letom sta Osnovna šola 17. oktobra Beltinci in TOZD Beltinka podpisali Samoupravni sporazum o sodelovanju.

Odločitev seveda ni bila lahka, saj so se oboji ob podpisu zavezali za družbeno težnjo o vključevanju sleherne DO v življenjsko sredino, da bi tako pripomogli k napredku, obenem pa takšna oblika sodelovanja omogoča širše možnosti mlademu človeku za pravilno samoupravno usmeritev.

In kakšne sadove je obrodil podpis samoupravnega sporazuma? Po dobrem letu ugotavljajo, da je bila odločitev pozitivna, da se kažejo že prvi rezultati. V prvi vrsti moramo poudariti sodelovanje na mentorskem področju: strokovni delavci TOZD Beltinka so redno vključeni v program dela OŠ 17. oktobra, kjer enkrat tedensko predavajo osnove strojnega pletenja in konfekcioniranja ter praktičnega pouka. Posebej je potrebno omeniti primer ozkega grla v proizvodnji, kjer so učenci višjih razredov priskočili na pomoč in s tem rešili prenekateri problem, da so bili artikli pravočasno po planu izdobljeni; poleg tega pa so se izognili nadurnemu delu. Seveda obstaja še vrsta drugih sodelovanj na področju kulture, rekreacije, koriščenja prostorov OŠ za potrebe TOZD itd.

Zadnja akcija je bila organizacija proslave za krajane ob dnevu republike, kjer so učenci OŠ 17. oktobra prispevali svoj delež s kulturnim programom.

Glavni cilj je torej v veliki meri že realiziran, saj si bodo učenci le na takšen način lahko ustvarili sliko delavca v proizvodnji in proizvodnega procesa samega.

Margareta Zrinski

Paleta dejavnosti

V tem jesenskem času vse bolj prihajajo do izraza aktivnosti v interesnih dejavnostih na osnovnih šolah. Tako je tudi na OŠ Štefan Kuhar — Bojan v Puconcih. Čeprav je na šoli veliko vozačev, se trudijo, da bi čimbolj zadovoljili interese mladih po končanem pouku, nekatere dejavnosti pa potekajo tudi ob sobotah. Največ učencev se vključuje v športne dejavnosti, posebno lepe rezultate pa dosegajo v krožku pletenje-vezenje, kjer so bogate izkušnje tovarišice Zlate Temlin zagotovile, da ob pridnem delu uspeh ne izostaja. Dejavnosti usklajuje pionirska organizacija, ki deluje v povezavi z OO ZSMS.

Mladinci uspešno uresničujejo program dela. Pred kratkim so tisti, ki so se najbolj odlikovali na področju kulturnih dejavnosti — bralci, recitatorji in dopisniki — obiskali 6. knjižni sejem v Ljubljani in se srečali s slovenskimi mladinskimi ustvarjalci. Posebno doživetje pa je bil ogled studijev Radia Ljubljane. To jim bo pri njihovem nadaljnjem delu koristilo, kajti v letošnjem šolskem letu je na šoli na pobudo OO ZSMS začel delovati šolski radio „Na valovih mladih“, ki ima predvsem namen informirati, učiti in zabavati. Kljub začetnim težavam tehnične narave so prve oddaje že stekle in pri učencih naletele na dober odziv.

Dobro poteka tudi akcija zbiranja odpadnih surovin, v bližnji prihodnosti bodo pričeli s proizvodnim delom v Mesni industriji, pripravili so razgovor z dijaki pedagoške usmeritve, potekajo priprave na veselo pričakovanje novega leta.

Se in še bi lahko naštevati. Mladi pevci, recitatorji, športniki, pridne in spretno roke — vsi ti in njihovi mentorji se trudijo, da bi opravičili zaupanje družbe, ki je s sredstvi delovnih ljudi in občanov zgradila novo šolo, ki s ponosom nosi ime prvoborca Štefana Kuharja -Bojana.

J. KONKOLIČ

Na matičnem uradu v Rogašovcih sta pred kratkim zakonca Štefan in Marija Sakovič iz Rogašovec slavila zlati jubilej. Po 50 letih skupnega življenja sta ponovno stopila pred matičarja in še enkrat slovesno potrdila vse tisto, kar sta gojila od leta 1933, ko sta se odločila za skupno življenjsko pot.

Stefan Lanjšček

Posodobitev trgovine

KS Razkrižje, ki šteje sedem vasi in ima okrog dvatisoč prebivalcev, bo v kratkem dobila prepotreben in pomemben objekt. Gre za adaptacijo in preureditev že obstoječe trgovine, ki posluje v zgradbi v kateri ima sedež KS, poleg tega pa je tu tudi montirana telefonska centrala, del prostorov, ki

so svojčas služili kot zdravstvena postaja, pa je sedaj preurejen v stanovanje.

Trgovina „Vesna“ iz Ljutomerja je bila še kako potrebna adaptacije, predvsem pa razširitve, zato so se pred meseci lotili gradbenih del, kot kaže bodo prostori urejeni še pred novim letom. Zdaj trgovina posluje kar v sejni sobi KS, ki je v zadnjem delu kulturnega doma.

A. Ščavničar

BELTINCI

Dobro obiskan zbor

Na nedavnem dobro obiskanem zboru občanov v Beltincih so razpravljali o realizaciji srednjeročnega programa s poduradkom na doseženih rezultatih v letu 1983 in o programski usmeritvi v letu 1984.

Beltinčani so zastavljali investicijski program in program samoupravne organiziranosti v glavnem uresničili.

Precej so govorili o razvojnem programu v letu 1984. Na področju otroškega varstva so se zavzeli za gradnjo na »Jugovem« in sprejeli obveznost pri gradnji. Nadaljevali bodo tudi z aktiviranjem čistilne naprave, urejanjem kanalizacije in regulacije Črnca. Začenjajo pa bodo tudi z urejanjem parcel za obrtno cono, gradnjo zasebnih hiš in za gradnjo stanovanjskega bloka.

Direktor »Beltinke« je občane seznanil o širjenju proizvodnih zmogljivosti tovarne v prihodnjem letu, veliko pozornost pa so na zboru občanov posvetili pripravam na spomladansko setev in izpolnitvi planskih nalog.

A. H.

OGREVANJE JE IZ DNEVA V DAN DRAŽJE

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERAMIK trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL 17 K peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

CENTRAL trajnožareča peč za centralno etažno ogrevanje (z možnostjo kuhanja)

CENTRAL 23 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL trajnožareča peč za centralno ogrevanje

SPECIAL-S trajnožareča peč za centralno ogrevanje brez boilerja

SAT 301 solarni boiler

CENTRAL SPECIAL 24 trajnožareča peč za centralno ogrevanje

STANDARD peč za centralno ogrevanje na trda goriva

STANDARD-S peč za centralno ogrevanje na trdna goriva brez boilerja

SAT 302 solarni boiler

MAGMA TOBI 7 trajnožareča peč za sobno ogrevanje

KAMIN KERA trajnožareča peč za sobno ogrevanje

<

Reorganizacija DO Ljutomerčan?

Problemska konferenca komunistov v DO Ljutomerčan, kjer naj bi obravnavali pobudo OO ZK tozda Simentalka za reorganizacijo celotne delovne organizacije, je bil menda že četrti sestanek na različnih ravneh o tej problematiki. V bistvu gre za tri različne združitve v okviru celotne DO. Prvič naj bi se združili temeljni organizaciji Klet in Vinogradništvo, drugič Prevoznništvo in Les in tretjič gre za povezavo med Tovarno močnih krmil in temeljno organizacijo Živino-reja-Poljedelstvo. Tako bi iz sedanjih devetih temeljnih organizacij (vključno z DSSS) nastalo samo pet. V razpravi se je pokazalo, da v bistvu ni nobenih problemov pri združevanju med Prevozništvom in Lesom ter Kletjo in Vinogradništvom, težave pa

so nastale, ko so pričeli razpravljati o združitvi Tovarne močnih krmil in tozda Živino-reja in poljedelstvo.

Tozda Simentalka je bila namreč pobudnik za združitve z omenjenima tozdoma. Ker so na prejšnjih treh zasedanjih ugotovili, da takšna združitve nima dovolj tehničnih ekonomskih osnov, je v končnem predlogu prišlo do predlagane združitve brez Simentalka.

Tako se je problemska konferenca pričela vrteti v začaranem krogu ali združitve takšna ali drugačna, vendar pa sklepov o tem niso sprejeli. O predlogu reorganizacije bodo ponovno razpravljali, s tem da strokovne službe pripravijo pisno gradivo o ekonomski upravičenosti združitve.

D. L.

Pojasnilo in popravek

V prejšnji številki Vestnika smo v prispevku Pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov med drugim tudi zapisali, da zakon dopušča možnost predčasne upokojitve. To možnost zakon sicer dopušča, vendar velja le za delavce v združenem delu, ne pa tudi za kmete. Zakon pa predvideva tudi družinsko pokojnino, tako kot smo zapisali v prispevku, vendar je vдовec do te pokojnine upravičen, ko dopolni starost 55 let.

Večina letošnjih posevkov v dobrem stanju

Iz poročila o pospravi pridelkov in jesenski setvi v letu 1983, ki ga je pripravil komite za družbeno planiranje in družbenoekonomski razvoj, izhaja, da je obravnavani svet skupščine občine v Murski Soboti, izhaja, da so v soboški občini lahko dokaj zadovoljni z doseženimi. Kljub dolgotrajni suši ni bilo na travnju in poljščinah takšnih posledic, kot so sprva pričakovali. Posledice suše so bile dokaj različne; pač odvisno od kakovosti tal in uporabljenih tehnologij, čeprav so najbolj trpele kmetijske rastline na izrazito peščenih tleh. Sicer pa so pridelki še kar zadovoljivi, kar je treba pripisati večji strokovnosti in angažiranosti kmetijske službe, ki je bila prisotna in uporabi kakovostnega semena pšenice in koruze, kakor tudi drugi agrotehnični ukrepi, predvsem pa gnojila in zaščita.

V letošnjem letu so v soboški občini pridelali na 8313 hektarih 26.849 ton pšenice, na 9150 hektarih 33.248 ton koruze, sladkorne pese je bilo 28.308 ton na 814 hektarih zasajenih površin, silazne koruze je bilo 88.554 ton na 2669 hektarih, medtem ko je znašal pridelek krompirja na 1848 hektarih kmetijskih površin 19.702 toni. Za pšenico velja ugotovitev, da je bil pridelek v družbeni in družbeno organizirani proizvodnji dober, čeprav je bil dokaj različen. V družbeno organizirani proizvodnji so namreč zabeležili od 35 do 65 stotov na hektar, v družbenem sektorju pa je znašal povprečni pridelek 60 stotov na hektar. Za koruzo pa pravijo, da je bil pridelek v družbeno organizirani proizvodnji povprečen, v ostalih zasebnih proizvodnji pa slabši. Treba je vedeti, da je suša zmanjšala pridelek za približno 25 odstotkov, ponekod na zelo slabih tleh na celo za 70 odstotkov. Glede sladkorne pese pa je rečeno, da je bil pridelek zadovoljiv, čeprav niso izpolnili plana v celoti. Sprito sladkorne stopnje, ki je bila v povprečju 16-odstotna, pravijo kmetijski strokovnjaki, da je bil pridelek kakovosten. Slabše pa je stanje s krompirjem, saj je bila letina na območju TZO Beltinci slaba, na drugih območjih pa povprečna.

Kot kažejo rezultati, pa se je med novimi poljščinami zlasti obnesla soja, ki so jo poskusno posejali na 80 hektarih kmetijskih

površin. Rindelek je bil odličen, k čemur so pripomogle tudi ugodne vremenske razmere za to kulturo. Praksa dokazuje, da so bili gnojilni obroki približno na nivoju prejšnjih let. V skupni porabi pa beležijo celo stagnacijo oziroma padec njihove uporabe. Zaščitna sredstva, zlasti herbicidi, se uporabljajo v priporočljivih kombinacijah na 40 do 50 odstotkov površin. Tudi glede odkupa in pospravi pridelkov ni bilo posebnih težav. Manjše težave so se pojavile le pri oskrbi z rezervnimi deli, medtem ko s pogonskim gorivom ni bilo večjih problemov.

Jesenska setev krušnih žit je bila sklenjena v mesecu oktobru, pri čemer ne gre prezreti izjemno dobrih setvenih pogojev. Pomanjkanje vlage v tleh je sicer delno oviralo priprave tal, zato je bila setev toliko bolj zahtevna. Ocenjujejo, da je večina letošnjih posevkov v dobrem stanju, ogrozi jih lahko le golomraz, kar lahko prepreči izdatna snežna odeja, ki bi pozneje zagotovila tudi potrebno vlago. V soboški občini je plan jesenske setve pšenice v družbenem sektorju 908 hektarov, v družbeno organizirani proizvodnji 3500 hektarov, v ostalem zasebnem sektorju pa 4190 hektarov. V setvenem planu ozimnih posevkov pa so predvideli tudi 1500 hektarov rži in 400 hektarov ječmena. Spodbudno je gotovo dejstvo, da je setveni plan v družbenem sektorju izpeljan 100-odstotno, v zasebnem sektorju pa 97-odstotno, medtem ko so v družbeno organizirani proizvodnji (pogodbe) dosegli 63-odstotno izpolnitev plana. Poleg tega je bilo za setev ozimlin na voljo dovolj gnojil, zaščitnih sredstev in semen. Prav tako je bila dobra oskrba z reprodukcijskim materialom in gorivom. Sicer pa znaša odkupni plan krušnih žit v soboški občini skupno 12.000 ton; od tega 3500 ton v družbeni in 8500 ton v družbeno organizirani proizvodnji. Sprito posejanih površin so vsekakor objektivne možnosti, da bo plan tudi v celoti uresničen.

Milan Jerše

Plemenske svinje, telice in molznice

»Kar noter pojdiva, tam je »gazdarica«, ki vodi vse račune,« nam je dejal Štefan Makari iz Andrejca 54, ko smo ga pozdravili na dvorišču. Te besede je dejal malo za šalo in malo zares, vseeno pa je šel z nami v kuhinjo, kjer sta »kraljevali« ženski. Ker smo družino Makari obiskali tik pred prazniki, je v kuhinji prijetno dišalo po sveže pečeni pecivu. Marija in mati pa sta že mešali in mesili mase za druge dobrote. Kasneje smo izvedeli, da žena Marija res vodi vse račune v zvezi s kmetovanjem in Štefan pravi, da je najbolje tako, da ima le eden vse stvari lepo zbrane v glavi in je na tekočem, tako se tudi samo eden sekira, ne pa dva ali trije.

Makarijevi, oziroma — ta mlada, se že dolgo ukvarjajo s plemenskimi svinjami. Pred leti pa so se odločili še za vzrejo krav molznic in plemenskih telic. Kar velik zalogaj za eno kmetijo, toda na srečo pri Makarijevih še vsi poprimejo za delo, za pomoč paraste že mlada delovna sila.

Štefan in Marija sta dolgo časa delala na tujem. Štefan pet let v Avstriji in pet let v Nemčiji. Marija pa devet let v Avstriji. Štefan je prišel leta 1974 nazaj domov. Zaposlil se je v obratu Slovenjceste in ima osem let delovne dobe. Kmula za njim je prišla iz tujine tudi Marija. Prav tako si je hotela poiskati službo, vendar to ni bilo po volji staršem. Zato sta se z možem odločila za usmerjeno kmetovanje. Začela sta na novo s

plemenskimi svinjami. Marija nam je pripovedovala: »Prav dobro se še spominjam, kako je bilo v začetku hudo. Mati mi je govorila, kaj bom s »čokani«, ko pa ne vem, kako se dela z njimi. Sedaj imam že bogate izkušnje in na svinje in male prašičke sem tako navezana, da se od njih ne bi ločila za nobeno ceno.« Res je lepo slišati kaj takega. Zanimalo nas je, kako to, da so se odločili še za krave molznice: »Vidite, da so krmila z vsakim dnem dražja. Pred leti, ko je bila obilna letina, se nam je

Lansko leto so Makarijevi začeli graditi velik hlev za krave molznice na samopostrežni način krmljenja. Bil je že skrajni čas, saj imajo sedaj krave v treh prostorih, svinje pa v dveh hlevih. S tem je delo še bolj težko, 29 glav živine bo že čez kak mesec v novih prostorih, kjer bo 17 krav podojenih z molznim strojem.

Delo imajo razdeljeno tako, da oče in Štefan delata pri kravah in telicah, Marija pa pri plemenskih svinjah. Krave doji Marija in Štefan, kar je zelo naporno, zato

do sedaj so jih vse obdržali doma. Lansko leto, ko so imeli le štiri krave, so oddali 20.000 litrov mleka, zdaj pa dnevno oddajo 120 litrov mleka. Večino krme pridelajo doma, dokupujejo otrobe, sojo in seveda krmilo za pui-ske.

Na poljih sejejo predvsem pšenico in koruzo. Nekaj pšenice si pustijo za domače potrebe, drugo pa zamenjajo za koruzo-letos so je skoraj 6 ton.

Kmetija ima že svojega naslednika, to je sin, ki obiskuje 1. letnik srednje kmetijske šole. Hčerka pa hodi v 3. razred osnovne šole.

»Veliko denarja se obrača na naši kmetiji, vendar smo do sedaj ves denar vložili v nadaljnjo modernizacijo. Upam, da bodo prišli tisti časi, ko si bodo tudi kmetje lahko privoščili kaj več. Drugi, čeprav delajo v tovarni, gredo vsako leto na morje, zakaj si tega ne bi privoščili tudi mi kmetje. Mislim, da si to zaslužimo, kajti naš delovni dan se začne ob pol šestih zjutraj, ko gremo krmiti živino in jo nakrmimo šele do pol desetih. Ob treh popoldne se začne vse na novo tja do večera.« Tako nam je povedala za konec zgovorna Marija.

Makarijevi iz Andrejca bodo na pobudo kmetijskega pospeševalca naslednje leto prešli na pašno — košni sistem krmljenja živine. Ob gospodarskem poslopu se raztezajo trije hektarji pašnikov, ki jih bodo takoj spomladi ogradili.

Bernardu Peček

porodila misel, da bi lahko imeli več živine in tako smo se odločili, da bomo puščali telčke doma za nadaljnjo rejo.

Sedaj nam je malo žal, kajti, čeprav imamo deset hektarjev svoje zemlje in štiri hektarje v najemu, ne bo dovolj domače krme. Upamo, da bomo lahko vzeli v najem še osem hektarjev, ki nam jih je obljubila Panonka.

oba že komaj čakata na molzni stroj. Za gradnjo so dobili 2.45 milijona dinarjev kredita, vendar je vse skupaj stalo že čez 6 milijonov. Če pa bi začeli graditi sedaj, bi stalo skoraj dvakrat več. V novih hlevih bodo lahko krmili 34 krav in deset plemenskih telic, kasneje verjetno še več. Drugo leto bodo začeli tudi prodajati plemenske telice, kajti

GORNJA RADGONA

ŠE NAPREJ SPODBUDE KMETIJSTVU

Na zadnji seji občinskega izvršnega sveta so si dali člani največ opravka z nalogami, ki prihodnje leto čakajo radgonsko kmetijstvo.

Kmetije in kmetijske organizacije so že doslej dosegali v tej občini spodbudne rezultate, skoraj najboljšje v tem predelu republike, precej smelo pa so si začrtali tudi program na področju poljedelske proizvodnje in živinoreje v letu

1984. Tako bi naj pridelali štiri tisoč dvesto ton pšenice in čez 24 tisoč ton sladkorne pese, v živinorejski proizvodnji pa čez 4 tisoč ton žive teže prašičev, skoraj 5 tisoč in štiristo ton žive teže mladega pitanega goveda, namolzi pa čez 7 milijonov litrov mleka.

Zato pa bo ob dobrem delu kmetov kooperantov radgonske kmetijske zadrage, delavcev

kmetijskega kombinata in vinogradniškega gospodarstva Kapela potrebna tudi širša družbeno pomoč. Te bodo tudi v prihodnjem letu deležni z intervencijami in na osnovi posebnega občinskega sporazuma o pospeševanju kmetijstva. Iz prvega naslova bodo delavci prispevali pol odstotka od bruto osebnega dohodka, iz drugega pa 0,3 odstotka iz dohodka. Tako bodo za intervencije — svoje

bodo dodala tudi največja slovenska potrošniška središča — zbrali več kot 12 in pol milijonov dinarjev, s posebnimi občinskimi sredstvi za pospeševanje kmetijske proizvodnje pa čez 2 milijona in 800 tisoč dinarjev. Namenili pa jih bodo predvsem za še boljše delo pospeševalne službe, povečanje staleža krav ter za premijiranje reje in proizvodnje mleka.

vp

V združenem delu pomagamo učencem osnovnih šol pri izbiri poklica

Eden od pomembnih ciljev šolske reforme je povezanost ter prepletenost izobraževanja in dela. Zakon o usmerjenem izobraževanju je delavcem v združenem delu kot nosilec izobraževalne politike naložil nove pravice, obveznosti ter odgovornosti v zvezi z izobraževanjem.

Ena od takih obveznosti in odgovornosti je usmerjanje mladine ter zaposlenih v izobraževanje in s tem pomoč pri bodočih poklicnih odločitvah. To je zelo pomembna obveznost, ker nam ne more biti vseeno ali se naši »bodoči kadri« pravilno odločajo ali ne. Od tega bodo odvisni tudi njihovi uspehi in prispevki k skupnim rezultatom.

Usmerjanje v izobraževanje je trajen proces, a katerim usklajujemo potrebe ter interese posameznika s potrebami ter interesi združenega dela ter celotne družbe na področju izobraževanja. Zato nam je delavcem v združenem delu Zakon o usmerjenem izobraževanju naložil, da z različnimi instrumenti in oblikami spodbujamo mladino ter zaposlene za vključevanje v izobraževanje. Po sedaj veljavnih določilih se

učenci po končani osnovni šoli vpisujejo najprej v usmeritve (npr. agroživilsko, ekonomsko ...). Šele po prvem (v nekaterih usmeritvah celo kasneje) letniku v smeri izobraževanja.

Mladim, ki so pred poklicnimi odločitvami, moramo nuditi možnost, da si ogledajo

proizvodni proces, da spoznajo različne poklice, pogoje dela, zahteve ter tudi težave, s katerimi se bodo srečevali pri delu. Med šolanjem v srednjem usmerjenem izobraževanju smo učencem dolžni nuditi pogoje za izvajanje proizvodnega dela oziroma delovne prakse. S pravilnim

usmerjanjem jim tudi tu omogočimo boljše, natančnejše spoznavanje delovnega procesa in dela ter s tem lažje odločitve pri vpisu v smeri izobraževanja.

Za spodbujanje šolanja v določenih usmeritvah, predvsem za deficitarne poklice, podeljujemo mladim štipendije.

Delavci sestavljene organizacije nismo pozabili na te naloge. V sodelovanju s službo poklicnega usmerjanja pri Skupnosti za zaposlovanje v Murski Soboti smo se navedno vključili v poklicno usmerjanje. Učencem osnovnih šol smo dali možnost, da so si ogledali celoten proizvodni proces ali del procesa ter individualno kmetijsko proizvodnjo in spoznali trgovinsko dejavnost ter značilne poklice.

Učenci so bili v naslednjih združenih organizacijah: KG Rakičan, Ljutomerčan, KK Radgona, v kmetijskih zadrugah v Pomurju, kjer so si ogledali individualno proizvodnjo; Potrošniku, Mesni industriji. Največji interes so pokazali za kmetijstvo, saj jih je v kmetijskih organizacijah ali zadrugah bilo okrog 170.

Anica Bugar

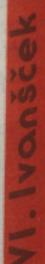
Na srednji kmetijski šoli v Rakičanu je bil že organiziran prvi informativni dan, katerega se je udeležilo 156 učencev. To kaže na velik interes za izobraževanje v agroživilstvu. Učenci so se podrobneje spoznali z učnimi programi in si ogledali šolo. Zaradi potreb in interesa po kmetijskem izobraževanju je za leto 1984/85 predlagan vpis 3 oddelkov srednjega programa kmetijec, 2 oddelka skrajšanega programa kmetovanje in 1 dislocirani oddelk programa živilcev. Pripomniti je treba, da se v kmetijski program vključuje čez 60 % takih, ki bodo ostali na kmetijah.

Ljubečna Celje
izotal
termoizolacijski pod
(063) 25-800

I. Svečan

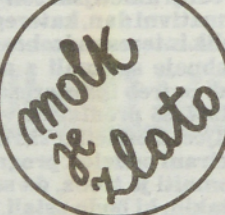
**Borovo gos-
tūvanje v
Andrejcih!**
Bor je danda-
nes že tako
draga dota, da
ženin sploh ni
več potreben.

V. Risalsček

IX. Mihašček

★ SAMO ŠE 70 DNI ★
DO KONČA DEPOZITA

VESTNIK. 29. DE

Kolo za dvojčici

Ker ni imel denarja, je brezposelni delavec Geoff Dracke iz angleškega mesta Dover sam izdelal kolo za svoji devetletni hčerki — dvojčici. Izdelal ga je iz starega kolesa, tako, da je vsaka deklica »dobila« eno veliko kolo, ravnotežje pa pomaga ohranjati tretje manjše kolo.

Dracke pa je tudi dokazal, da misli na prihodnost. Na sredini je namestil sedež za še nerojenega tretjega otroka.

Z „ZEPPELINOM“ OKOLI SVETA

Mnogo preden so linijska letala poletela čez morja, je neka nemška zračna ladja srečno preletela okoli sveta.

Bilo je 15. avgusta 1929 v mestu Friedrichshafen ob Bodenskem jezeru. Velika nemška zračna ladja je čakala ob zori in v brezvetrju na povelje za polet, ki ga ni do tedaj še nobeden tvegala. Po svojem izumitelju je dobila ime Graf Zeppelin z oznako LZ 127. Pri potovanjih na dolgih progah bi morala ostati v zraku pet dni. Pod vodstvom glavnega pilota, 61-letnega dr. Huga Eckenerja, ki je bil od leta 1906 vodilni v tovarni, je bila posadka 39 moških z neoporočenim tehničnim znanjem, nekateri so bili celo veterani iz prve svetovne vojne, torej sami zaupni ljudje.

Na Graf Zeppelin se je vkrvalo 20 potnikov, in sicer: 5 Nemcev, 6 Amerikancev, 3 Japonci in po eden iz Velike Britanije, Francije, Sovjetske zveze, Španije, Avstralije in Švice. Cena potovanja je bila 44.000 takratnih mark, ki pa sta jih plačala samo dva, drugi so bili poverjeniki svojih vlad, posebno slavni avstralski polarni raziskovalec Sir George Hubert Wilkins in pa povabljeni novinarji. Vsakdo je smel nositi do 20 kg osebne prtljage in pisalni stroj.

Začrtana pot je bila od matičnega hangarja preko Vzhodne Evrope, čez sibirsko tundro v Tokio, čez neskončne daljave Tihega oceana v Los Angeles, čez ameriško celino v New York in preko Atlantskega oceana nazaj v Friedrichshafen.

Takoj ko je napočil dan, je Eckener dal povelje, naj ladjo izvedejo iz lope, in 6 ur pozneje je LZ 127 plula nad Berlinom, kjer je ves promet na tleh zastal in so ljudje ladjo v trumah z gesli s cest pozdravljali. Popoldne so gostje že pridno tipkali ali slikali z aparati. Po preletu na šahovnico obdelanih površin Vzhodne Prusije in Litve smo bili nad prostrano sovjetsko pokrajino. Malo čez polnoč smo prečkali Ural — mejak med Evropo in Azijo. Zagledali smo močan sij, in ko smo se mu približevali, smo ugotovili, da je bil to grozen gozdni požar na

ogromni površini velikan-skih gozdov ob sibirski reki Jenisej. Pri slikanju se je senca naše ladje čisto odtisnila na gostih krošnjah osvetljenega drevja. Zatem smo pluli preko močvirij Sibirije, 15 ur ali 1.500 km nad vedno isto pokrajino, ki je bila prvič fotografirana v svoji velikan-ski razsežnosti. Če bi se nam tu bilo kaj zgodilo, se ne bi bil rešil nihče. Vsi smo zaupali ladji in posadki.

Mogočna LZ 127 je merila v dolžino 236,5 m, v višino 33,7 m in v širino 30,5 m, v sredini je imela trup podoben cigari. Tehtala pa je samo 55 ton, kolikor tehtala pristaniška pretovorna barkača. Ogrodje je bilo iz duraluminjskih obročev in prečnih veznih krakov, v njem pa je bilo 17 z vožnikom napolnjenih plinskih celic, sestavljenih iz volovskih čreves, ki so imela zunanji plašč iz močne bombaževine, premazane z barvilom iz aluminjskega prahu, za odbijanje sončne toplote. Na vrhah, spletenih iz jeklene žice, je pod trupom viselo 5 čvrsto priključenih gondol, vsaka opremljena z Maybachovim motorjem 530 KM, ki lahko tečejo skupno ali posamezno in imajo vzvratni pogon za lažje krmljenje. Zagon jim je dajala neka plinska zmes, iste specifične teže kot zrak, s prednostjo, da je teža Zeppelina tudi na dolgem potovanju ostala ista. Največjo hitrost je ladja dosegla s 128

km, potovalno 115 km, kar ni mnogo, zato pa je bil njen daljinski doseg 12.000 kilometrov. Spredaj je pod trupom imela poveljniške prostore, krmilne naprave, navigacijsko sobo in brzojav ter električno kuhinjo. Za temi je bila velika jedilnica za potnike, razkošno urejena in z okni navzven za globinska opazovanja. Na obeh straneh hodnika so bile lepe sobe za potnike; najstrože je bilo prepovedano kajenje, sicer so se gosti poljubno zabavali ali zaposlili. Ladja je plula poprečno 600 m nad zemljo.

Preko skalnatega otoka Sahalina smo dospeli nad Ohotsko morje. Skozi oblake, ki so jih posevno rezali sončni žarki, je ladja plula preko gozdnate pokrajine Hokaida in prispela proti večeru v Tokio v posebej pripravljeno lopo. 50.000 čakajočih Japoncev je pretrgalo policijske kordone in vzklikalo dobrodošlico »banzai—Zeppelin«. Do 23. avgusta, dneva odhoda, so Japonci stalno izražali spoštovanje posadki in burne želje za srečno pot so se ponovile.

Obrnili smo kljun proti Ameriki in 25. avgusta ob 17. uri se je pred nami dvigal San Francisco. Ta dan je bilo opravljeno v zgodovini prvo zračno potovanje preko Tihega oceana v smeri Tokio—San Francisco. Ko je Graf Zeppelin križarila nad Golden Gate, so ji ameriške križarke izstrelile častni pozdrav in prav vse sirene so tulile. Skupnice malih letal so spremljale srebrno ladjo, ki je veličastno potovala vzdolž kalifornijske obale in priplavala okoli enih zjutraj nad Los Angeles. Tam je ob prvem svitu šla k navezi na poseben stolp vojne mornarice. Ponoči smo se odpeli za polet proti San Diegu, pod nami je drvel skozi noč transkontinentalni brzovlak, preleteli smo Chicago, Kip svobode in pristali v Lakehurstu.

Po pristni ameriški paradi v New Yorku je 1. septembra napočil dan za vrnitev. Azori, Kap. Finisterre—Santander—Bordeaux. Veličastno vzhajajoče sonce nas je pozdravilo nad domačimi Alpami in končno tudi Friedrichshafen, ves v morju zastav. Polet okoli zemeljske oble je trajal 20 dni, 4 ure in 14 minut — od tega čistega letenja 12 dni, 12 ur in 20 minut.

Temu poletu ladje Zeppelin je sledila odprava na Arktiko in v Egipt. Od leta 1932 do 1937 je Graf Zeppelin potovala na redni progi med Nemčijo in Rio de Janeirom. Opravljeno je bilo 599 poletov, od teh 144 čez oceane, ne da bi se pripetila ena sama nezgoda. Vendar se je Graf Zeppelin morala umakniti mnogo bolj razkošni nemški zračni ladji Hindenburg, ki pa je malo zatem, maja 1937, zgorela med pristajanjem v ameriškem Lakehurstu. Zasluzni ladji Zeppelin so prepovedali ponovni polet in jo leta 1940 razrezali za odpad. S tem je bilo obdobje Zeppelinov za tedaj končano.

Instinkt namesto kompasa

Neki nemški znanstvenik je pripeljal indijske čebele s Ceylona v München. Naravno bi bilo mogoče pričakovati, da se čebele, ki imajo »biološko uro« s tropsko »številčnico«, v kontinentalni Evropi ne bodo dobro počutile in tako je tudi res bilo. Prvih šest tednov so bile čebele popolnoma dezorientirane. Šele 34. dan so si čebele, ki so bile navajene letati na jug drugo polovico dneva, pridobile sposobnost orientirati se po evropskem soncu.

PRED PREHODOM ZA PEŠCE
— Skoraj deset minut ste z avtomobilom sredi prehoda za pešce.

— Bencin mi je zmanjkal, pa bonov nimam...

— Tule imate en „bon“. Lahko plačate takoj, ker so sodniki za prekrške zaradi takih in podobnih preveč zaposleni...

NEHOTE

— Redukcija, kdaj, koliko časa, vse to sem vedel, zato sem izključil televizor in luči v dnevni sobi.

— Kaj pa je potem narobe?

— Zjutraj, ko sem se prebudil, sem ugotovil, da je v ostalih prostorih še vedno zapravljal električno energijo pet žarnic...

ZADRŽANOST

— Imate srečo. Če ne bi poznal vašega očeta, bi vam nekaj povedal.

— Bolje, da je tako. Očetu pa raje prizanesite.

To niti ni čudno: dolgosti dneva in noči v umerjenem in tropskem pasu nista enaki. Zato je bilo treba nekaj časa, da si je Evropa prilagodila bitja ceylonske »biološke ure« in tako znova vzpostavila pokvarjeni mehanizem čebeljega »kompasa«. Potomci evropeiziranih indijskih čebel so se novim razmeram odlično prilagodili.

Pa še en zanimiv poskus, ki karakterizira orientacijski spomin čebel, ki temelji na biološki »uri«.

Od 24. oktobra do 1. novembra 1957 je znanstvenik Breuninger krmil skupino čebel 385 metrov proti severu-severozahodu od čebelnjaka. Čebele so prenesli taj, vendar je postalo vreme hladno in je bilo treba poskus prekiniti — panj so prenesli nazaj na njegovo mesto.

8. decembra 1957 pa so dali čebelji družini točno ob 10.15 v panju hrano. Nato so opazovali čebele skozi steklena okna. Po krmljenju je čebela št. 51 začela izvajati domiselne figure čebeljega plesa, ki ga vsi čebelarji dobro poznajo.

»Ples« čebel je svojevrsten način podajanja informacij o razdalji do cilja in o smeri bližnjega poleta. Čebela št. 51 je plesala, kot da se je pravkar vrnila s paše, čeprav se je zadnjič pasla 1. novembra, to je pred petimi tedni. Tudi smer je nakazovala točno: sever-severozahod. Tudi čebela št. 88 se je vedla popolnoma enako.

Kaže torej, da čebele dolge tedne pomnijo ne le smer svoje paše, temveč tudi sončni azimut za poljubni čas dneva, čeprav nekaj tednov ne vidijo sonca. »Ples« čebel vedno vnesejo popravek v skladu z gibanjem sonca, čeprav ostaja zanje nevidno. Če čebela ne bi imela »biološke ure«, njen »kompas« ne bi deloval.

»Ples« čebel kažejo sončni azimut tudi ponoči. Na prvi pogled zveni to paradokso: od kod naj čebele poznajo položaj sonca, če pa je na drugi strani planeta? Vendar so poskusi neizpodbitno dokazali, da je tako in da čebele »računajo« nočno pot sonca po dnevni poti, ki jo poznajo.

(Dalje)

drugje smo prebrali

Štirje tihotapci mamil. Britanec, Španec in dva Kolumbijci, ki so razpredli mrežo preprodaje kokaina med Kolumbijo in Švico, so v ženevskem zaporu. Policija je objavila, da je pri prekupevalcih našla kilogram čistega kokaina, vrednega 237.500 dolarjev.

Stanisla Šutko, bagerist iz beloruskega mesta Klecka, je med deli v nekem peskokopu naletel na bogato ornamentiran zvon iz leta 1705, ki vsebuje okrog tona srebra. Sovjetski partizani so nekdanji cerkveni zvon med drugo svetovno vojno skrili pred Nemci.

Francoz Jacques Mayol se je potopil 105 metrov globoko in s tem dosegel rekord v potapljanju brez dihalne opreme. Da bi dosegel rekord in da bi premagal »fiziološki zid«, ki ga je zanj pomenila globina 100 metrov, je opravil posebne priprave. V 35 dneh je 98-krat ostal pod vodo brez kisika po dobre tri minute. 58-krat celo po tri minute in pol.

V perujskem mestu Tingo Maria je pobegnilo iz zaporov 59 tihotapcev mamil, ki so si iz celic izkopali rov do ceste. V minulih dveh letih je to že drugi množični pobeg iz te jetnišnice. Pravosodni minister je izjavil, da lahko tihotapci mamil z denarjem, ki ga imajo, počno, kar se jim zahoče, še zlasti, ker imajo ječarji nizke plače.

V industrijskem središču Xinjiang na Kitajskem imajo oblasti velike težave zaradi velikega števila oseb z enakimi imeni. V mestu je kar 4800 žensk, ki jim je vsem ime Xu Zhen (plemenita in poštena). V neki delovni enoti imajo kar deset ljudi z imenom Li Wei (veliki). Zaradi vsega tega so mestne oblasti sklenile izdelati poseben priročnik s seznamom imen. Posluževali naj bi se ga manj domiselni starši, ko bodo otrokom izbirali imena.

RAZVAJENOST ALI TRMA

— Z Mirčjem sva si doma že tri mesece v lasih.
— Se več ne razumeta?
— Ne gre za to. Vedno je tiho, pa še posode noče pomivati...

NASVET

— En dan pred potovanjem sem vedno živčen, razstresen...
— Drugič se raje odpravi na potovanje dan prej.

DVOUMNA

— Tega človeka tožite zato, ker vam je rekel, da ste bedak in idiot. Je tako?
— Res je.
— Zakaj pa ga potem tožite?

Še en rekord

Da bi prišel v Guinnessovo knjigo rekordov, je neki Leo Burcher vzel monokolo, se vsedel nanj, si položil na glavo vrata in se tako vozil neprekinjeno 40 kilometrov. Dovolj pa bi bilo tudi manj, saj konkurence v tej disciplini gotovo nima.

Najdražji kopalni kostum

Ameriška igralka Lisa Hartman je pred nedavnim na neki newyorški modni reviji predstavila mondeni publiko najdražji kopalni kostim na svetu. V kostim je »vgrajenih« 19 diamantov s 14 karati ter 19 biserov. Cena kostima ni znana, zastavlja pa se vprašanje ali bodo posledaj ženske svoj nakit nosile na kopalnih oblekah. Pri tem bodo gotovo prikrajšane tiste, ki se raje kopajo »zgornaj brez«.

avtomobilizem

Kaj storiti ob prometni nesreči?

Zakon o varnosti cestnega prometa natančno določa, kaj je potrebno storiti ob prometni nesreči. Namen tega sestavka pa je opozoriti, kako ravnati pri uveljavljanju odškodninskih zahtevkov iz zavarovanja avtomobilske odgovornosti. Zavarovanje avtomobilske odgovornosti je obvezno, namen pa je štiti lastnika avtomobila. Lastnik oziroma uporabnik motornega vozila je dolžan zavarovati svojo odgovornost za škodo, povzročeno drugim, in brez tega zavarovanja motornega vozila ni mogoče registrirati. S sklenjenim zavarovanjem prevzame zavarovalnica vse zavarovalniške obveznosti, ki izhajajo iz uporabe motornega vozila. Da bi bile žrtve oz. oškodovanci popolnoma zaščiteni, je zakon predvidel tudi obveznost zavarovalnice za škodo, ki bi jih je povzročila nezavarovano motorna vozila, in dal poškodovancem možnost vložiti odškodninski zahtevek ne samo odgovornemu za povzročeno škodo, temveč tudi direktno zavarovalnici, kar je v zadnjem času postalo že pravilo.

Seveda pa pri tem ne bi smeli pozabiti, da je pogodbeni partner (zavarovanec) zavarovalnice tisti udeleženec prometne nesreče, ki je za nastalo škodo odgovoren. Ravno nerazumevanje tega načela pa včasih povzroča precej negotovanja in otežuje reševanje odškodninskih zahtevkov. Če v prometni nesreči pride do večje materialne škode in telesnih poškodb, je potrebno obvestiti najbližji zdravstveni zavod ali reševalno postajo ali najbližjo milico oziroma drug pristojen organ za notranje zadeve. Ponesrečencem moramo seveda dati strokovno pomoč. Če pa pride le do manjših premoženjske škode in v nesreči nihče ni poškodovan, postaja milica ni potrebno poklicati, temveč naj udeleženci izpolnijo evropsko poročilo o prometni nesreči in izmenjajo medsebojne podatke. Če je možno, je pomembno navesti povzročitelja oz. odgovornega za prometno nezgodo, če gaje spoznamo, lahko ugotovimo, ali morebitne priče nezgode (ime in naslov), tisti, če se udeleženci ne morejo sporazumeti o okolnostih prometne nezgode. Povzročitelj naj izroči oškodovancu kupon iz zavarovalne police.

Oškodovanec pa mora seveda čimprej vložiti pri zavarovalnici odškodninski zahtevek in seveda mu je potrebno škodo na vozilu oceniti. Škodo je možno izplačati na osnovi ocenitve nastale škode ali pa po dejanskih stroških popravila vozila. Pred izplačilom škode mora zavarovalnica ugotoviti na osnovi podatkov (prijava nesreče, zapisnika milice, odločbe sodišča, Evropskega poročila o prometni nezgodi, če je nesporna odgovornost povzročitelja), odgovornost svojega zavarovanca — povzročitelja prometne nezgode. Ravno to ugotavljanje odgovornosti je včasih dolgotrajnejše in povzroča nemile zaplete, ki pa bi se jim lahko izognili, če bi udeleženci prometnih nesreč objektivno ugotovili povzročitelja in natančno izpolnili Evropsko poročilo o prometni nezgodi, ki naj bi ga vsak voznik imel vedno s seboj, kadar se podaja na pot z avtom.

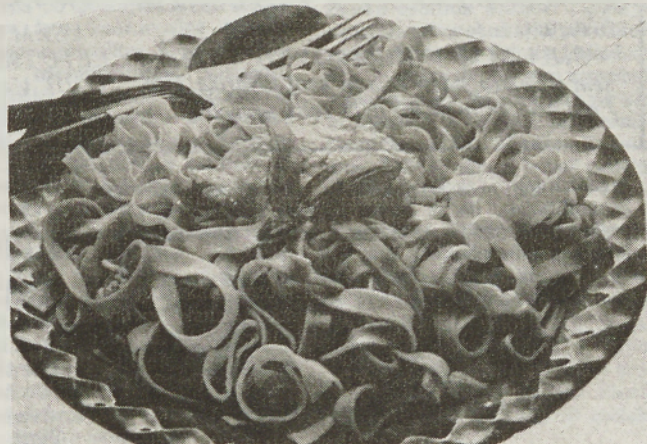
ZA GOSPODINJE

Jedi iz testenin

Testenine so za današnje razmere, ko imamo vedno malo časa za kruh, kar pri-

lesu moč in energijo za opravljanje življenjskih funkcij in vsakdanje telesno

več, kot telo potrebuje moči in energije, se presežek spreminja v maščobo in nalaga v telesu.

pravno živilo. Ne samo, da se hitro kuhajo, imajo še vrsto drugih dobrih lastnosti. Glede na energijsko vrednost niso predrago živilo. Lahko jih zelo različno kombiniramo in sestavljamo z drugimi živili v razne pečene pa tudi kuhane jedi. Same po sebi so lahko prebavljive, nekoliko težje, če jim dodamo preveč maščobe ali mastno meso. Tržišče je z njimi še kar dobro založeno. Ob slabi in neredni pa tudi dragi preskrbi z mesom nam pomagajo sestavljati dnevne jedilnike. Temu namenu so posebno ustrezne jedi iz testenin, ki jim dodajamo jajca, sir, mleko, malo mesa ali mesnih izdelkov, za spremembo pa tudi različno sadje in sladkor.

Same po sebi so testenine živilo, ki vsebuje veliko ogljikovih hidratov (škroba), torej snovi, ki dajejo te-

in duševno delo. Več ko je v njih jajc, več je tudi beljakovin, zato dajmo prednost jajčnim testeninam, ki se tudi bolj nakuhajo. Jajčne testenine vsebujejo na 100 gramov kar 75 gramov ogljikovih hidratov, 12 gramov beljakovin (živalskih in rastlinskih), nad 3 grame maščobe, izmed rudninskih soli pa kalcij, fosfor in železo. Vitamini so zastopani z vitamini A in vitamini skupine B. Če k tem naštetim hranilom premišljeno dodajamo živila, ki povečujejo količino beljakovin (mleko, sir, skuta, jajca, meso) in poskrbimo za zaščitne snovi (rudninske soli in vitamine) z dodatki solat, zelenjave in sadja, so lahko tudi dnevni obroki, ki so jim osnova testenine, prehransko uravnoteženi.

Pretiravati pa s testeninami ne smemo. Če jih pojemo

Testenine kuhamo vedno v veliki količini slane vode, da v njej plavajo in ima škrob (ki ga vsebujejo) dovolj tekočine, da dobro nabrekne. Vreti morajo počasi in odkrite. Pri premalo vode se rade sprimejo in izgube obliko, posebno, kadar kuhamo večjo količino. Čas kuhe je med 10—20 minut, po vrsti in debelini testenine. Premehko kuhane niso kakovostne, kuhane smejo biti do take stopnje, da ugriz še čutimo. Premehke še prav posebno niso primerne za sestavljene jedi, ki jih nato še pečemo ali samo popečemo (garniramo). Sprijemanje med kuho, pa tudi že kuhanih testenin, preprečimo, če dodamo malo maščobe (v vodo ali med odcejene in vroče). Kuhane testenine oplaknemo z vodo, ki je lahko hladna, če testenine še naprej kuharsko obdelujemo. Z vročo vodo pa jih oplaknemo, če jih damo takoj na mizo. Pogrejejo se najlepše nad soparo vrele vode.

Poleg kupljenih, industrijsko izdelanih testenin so še vedno zelo cenjene in priljubljene doma narejene, kot so jušni in široki rezanci, trganci, krpice, ribana kaša itd. Za oko vabljivi so tudi široki rezanci raznih barv. Za tiste, ki si še vzamejo čas, so na voljo temeljni recepti za testo (belo, rdeče in zeleno).

ŠE MORAMO VARČEVATI

Hladilnik in zamrzovalnik

MED VEČJE ELEKTRIČNE PORABNIKE SODIJO TUDI HLADILNIKI IN ZAMRZOVALNIKI. DANES JE HLADILNIK NENADOMESTLJIV GOSPODINJSKI APARAT, KER NAM POMAGA OHRANJATI ŽIVILA ZA KRAJŠO ALI DALJŠO DOBO TER NAM TAKO OMOGOČA POVEČATI IZBIRO HRANE IN JO SMOTRNEJE UPORABLJATI.

Poraba električne energije je pri vsaki hladilni napravi odvisna od njene namestitve, načina uporabe, vzdrževanja ter velikosti in kvalitete naprave. Povprečna letna poraba električne energije za hladilnike je od 240 do 540 kWh, za zamrzovalnike pa od 840 do 1.100 kWh.

Kako lahko zmanjšamo porabo električne energije?

Pravilna izbira vrste in velikosti hladilne naprave je pomemben varčevalni ukrep. Polpravne hladilne prostornine pomenijo nesmotno porabljen električni energijo, premajhne pa dodatno obremenitev sodobnih gospodinjskih z vsakodnevnimi nakupi. Na porabo električne energije pri hladilnikih močno vpliva zamrzovalni predal. Če imamo zamrzovalnik, se odpovejmo zamrzovalnemu predalu z dvema ali tremi zvezdicami, ker bomo s tem prihranili precej električne energije.

Najpomembnejši kriterij kvalitete pri hladilniku in še posebej pri zamrzovalniku je toplotna izolacija ohišja. Razlike v porabi električne toka med različno izoliranimi aparati iste velikosti so lahko precejšnje.

Zato moramo ob vsakem nakupu nove hladilne naprave povprašati po kvaliteti njene toplotne izolacije.

Priporočljivo je pogosto kontrolirati tesnjenje vrat hladilnih naprav. To tesnjenje močno vpliva na porabo električne energije, ker nam sicer uhaja mrzel zrak iz hladilnika, namesto njega pa vdira v hladilnik topel in vlažen zrak iz okolice.

Poraba električne energije je pri hladilni napravi odvisna tudi od temperature prostora, v katerem je nameščena.

Čim nižja je temperatura v prostoru, tem manjša je poraba električne energije za hlajenje.

Zato nameščajmo hladilnike v neogrevane prostore, čim dlje od toplotnih virov (npr. električnega štedilnika, radiatorja, od oken oziroma direktnega vpliva sončnih žarkov).

Ogrevanje zunanjih površin hladilnika kljub dobri toplotni izolaciji zvišuje notranjo temperaturo hladilnika. Tako npr. hladilnik, nameščen v prostoru s temperaturo 25 stopinj Celzija, porabi za 20 do 30 odstotkov več električne energije, kot bi je porabil, če bi bil nameščen v prostoru s temperaturo 18 stopinj Celzija.

Temperatura v hladilni napravi ni povsod enaka. To razliko v temperaturi lahko izkoristimo za pravilno razporeditev živil, ker vsa živila ne zahtevajo za ohranitev svojih kvalitet enako hladnega prostora oziroma enakake hladnje. Tako npr. vlagamo meso in ribe čim bližje izparilniku, mlečne izdelke v sredino hladilnika, sadje in zelenjavo pa v spodnji del hladilnika. Če smo živila pravilno razporedili, lahko brez nevarnosti za rok trajanja živil hladilno napravo reguliramo na višjo temperaturo; zvišamo jo za 2 stopinji Celzija in s tem zmanjšamo porabo električne energije za ca 10 odstotkov.

Hladilnika ne smemo prepogosto odpirati, ker nam tako uhaja ohlajen zrak iz njega, z njim pa tudi dragocene kilovatne ure.

V hladilnik ne smemo vlagati toplih ali celo vročih jedi, ker tako trošimo dragoceno električno energijo tudi za ohlajitev vroče jedi na temperaturo okolice. Jed lahko brezplačno ohladimo na sobno temperaturo, električno energijo pa raje uporabljamo za nadaljnjo ohlajitev jedi oziroma živil.

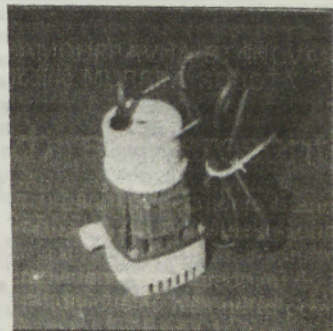
Pravilno je, da v hladilnik vlagamo samo pokrita oziroma ustrezno embalarana jedila in živila.

Nepokrita in neustrezno embalarana živila povečujejo notranjo vlažnost hladilnika. Vлага se zaradi nizkih temperatur kondenzira in se v obliki ledu nabira na stenah izparilnika. Pri kondenzaciji oddaja vlag hladilni prostornini toploto, kar poveča porabo električne energije.

Smotno je, da zamrzujemo čim manjše kose živil. Manjše kose ohlajamo in zamrzujemo kvalitetneje in hitreje ter s tem zmanjšamo porabo električne energije. Redno čiščenje hladilnika oziroma zamrzovalnika je pomemben varčevalni ukrep. Ledene obloge na izparilniku povečajo porabo električne energije. Led je dober toplotni izolator in zato zavira črpanje toplote iz hladilnikove notranjosti. Toplota zelo počasi prehaja v hladilno tekočino in je zato proces hlajenja ohromljen oziroma mora hladilnik za enak učinek (enako notranjo temperaturo) dalj časa delati.

SILVESTER NA TV

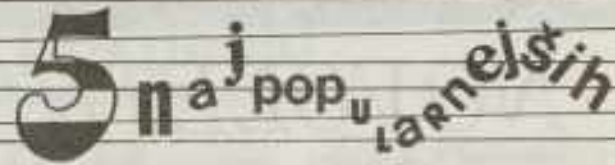
Glede na to, da si vsi pač ne bomo mogli privoščiti silvestrovanja v kakem lokalu, bomo številni pač ostali doma v krogu svojih najdražjih. Seveda tudi pri nas miza ne bo prazna. Za to bodo poskrbele žene, pri tem pa jim bodo pomagali tudi možje. Če ne drugo bodo (pravzaprav so že) poskrbeli za pijačo. Večer pa seveda ne bo minil tudi brez televizorja. Televizija Ljubljana obljublja dober program. V soboto se bo začel že ob 8. uri in skoraj neprekinjeno trajal do 3.50 ure v nedeljo. Nihakor ne imejte sprejemnika vključenega ves čas programa, kajti lahko se zgodi, da bo »opešal« sredi vam najljubše oddaje. Sicer pa bodo v soboto ponovili oddajo Slovenski muzeji in galerije in predstavili muzej in galerijo v Kamniku, kmalu nato pa bodo prišli na svoj račun otroci, saj bo otroški silvesterski spored vseh jug. tv studiev. Po dnevniku, ob 20. uri, bo glasbena oddaja pod naslovom Od Triglavu do Gjevgeleje. sledil bo kabalni Moped show, nato glasbeni oddaji Očaranje in Horuk v novo leto, po polnočnem pozdravu pa bo uredil ansambel Avsenik. Franc Košir seveda tudi ne bo manjkal. Ob 1.35 uri bodo predvajali ameriški film Pozejdonove pustolovščine. Na drugi tv mreži bo ob 20. uri česka Bolnišnica na koncu mesta, ob 21.10 ho nastopilo Sedem mladih, ob 21.30 bo film Kita laka četrt ... To je le nekaj, kar boste lahko gledali. Kaj bo šele takrat, ko bomo spremljali program satelitske televizije. En televizor bo v hiši premalo ...

Potopna črpalka P 20 E je namenjena za črpanje podzemskih voda ali voda od poplavi v deževja. Lahko jo tudi vgradite v posamezne naprave. Na minuto prečrpa 20 litrov vode. Črpalko lahko v celoti potopite v vodo. Motor moči 90 vatov ima 2650 obratov na minuto. Tekočine, ki jih črpate, ne smejo biti toplejše od 60 stopinj Celzija.

Črpalko proizvaja IMP Ljubljana.

RADIO MURSKA SOBOTA

vsak petek od 16.30 do 17.00 na Radiu Murska Sobota. Lestvica tega tedna:

1. Maniac — Michael Sembello
2. Say, say, say — Michael Jackson in Paul McCartney
3. Karma Chameleon — Culture Club
4. Dolce vita — Ryan Paris
5. Sunshine Reggae — Laid Back

Nagrada — vstopnico za Disco D v hotelu Diana — prejmeta:

Lea Čulič, Černelavci N. h., 69000 Murska Sobota in Elizabeta Gomboc, Gančani 38, 69231 Beltinci

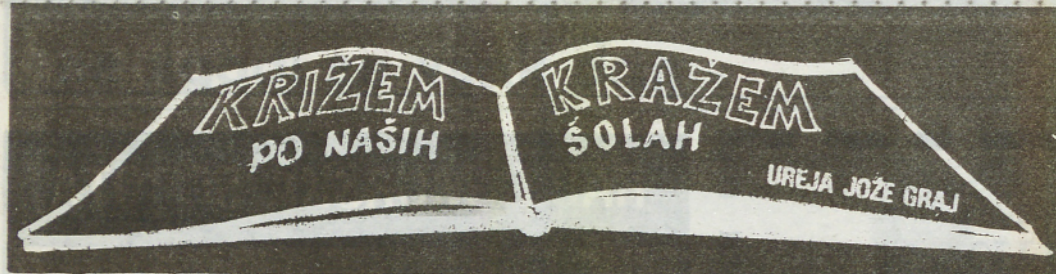
Naša nova predloga:

1. Stop that Train — General Saint in Clint Eastwood
2. What I'm gonna do — Rod Stewart

Vaše glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29/I, 69000 Murska Sobota, s pripisom: Za pet najpopularnejših

SATELITSKA TELEVIZIJA — V eni izmed prejšnjih števil Vestnika smo poročali o novem dosežku Gorenje-Elrada: parabolni anteni in elektronski napravi, ki omogočata sprejem televizijskega signala s sovjetskega satelita. Prihodnje leto bodo v vesolje poslali tudi zahodnoevropski satelit, pozneje pa še druge in torej ni več daleč čas, ko bomo na televizijskem ekranu lahko spremljali več deset programov. Na naši sliki so prikazana območja, ki jih bo »pokrival« satelitski televizijski signal posamezne države; sprejem bo mogoč z »navadno« parabolno anteno in ostalimi elektronskimi sklopi. Z močnejšo anteno pa bo moč spremljati tudi program drugih držav. Sicer pa se Pomurje nahaja na dokaj ugodnem območju kar zadeva zemeljske oddajnike. satelitska televizija pa bo k nam »pripeljala« več kot deset programov in seveda osem signalov naših tv oddajnikov (seveda, ko bomo imeli »svoj« satelit). Dotlej pa se bo cena anten in pribora za spremljanje signala s satelita prav gotovo pocenila, kajti zazdaj je trikrat višja, kot je nekje dogovorjeno. Vse naprave namreč ne bi smele stati več kot barvni tv sprejemnik.

BESEDA DVE O...

NOVOLETNE ŽELJE

Ko sem bila majhna, so mi vedno govorili, da darila prinaša dedek Mraz vsem otrokom, ki so pridni.

Počasi sem odrasčala in spoznala, da je vse to le pravljica. Že od malih nog sem si vedno želela imeti punčko, ki bi govorila. In res sem jo tudi dobila. Nekega dne sem premisljevala o tem, kaj je z otroki, ki se borijo za svobodo v Libanonu, Namibiji in v drugih deželah. Ali si tudi oni želijo punčko, ki bi govorila? Vprašala sem mamo, ali tam sploh praznujejo novo leto. Povedala mi je: »Veš, Alenka, ko je tebi najlepše,

se oni borijo. Mislim, da si ne želijo ne punčke ne bonbonov, ampak svobodo.«

Tudi jaz želim vsem otrokom sveta, da bi jim novo leto prineslo več sreče in miru.

Alenka Bratuš, 7. a

Želim si da otroci po svetu ne bi živeli v pomanjkanju, da ne bi bilo rasnega razlikovanja, da ne bi bilo jedrske in oboroževalne tekme, da ne bi nameščali raket v Evropi, da ne

bi bilo maščevanja, da bi se nehale vojne in bi na svetu zavladal mir.

Tadeja Tobias, 8. b

Vsem ljudem na svetu želim posebno darilo — svobodo. Vsi tega daru nimajo. Vem tudi to, da bi težko kdo našel pod jelko svobodo. Veliko bolj verjetno pa je, da bodo nad glavami ljudi v Evropi postavljene jedrske konice, ki prinašajo težke posledice. Upajmo v zdrav um ljudi, ki upravljajo s tem strašotnim orožjem.

Borut Zrim, 8. a
OŠ III M. Sobota

VRT PRED ŠOLO — Pred našo šolo je lep okrasni vrt. Na zelenici raste drevje in okrasno grmičevje, okrog pa so gredice. Na njih rastejo: šmarnice, zvončki, tulipani in marjetice. Na zelenici sta tudi dva kipa. Eden predstavlja Matijo Gubca, vodjo kmetov, ki so napadli graščake. Pred šolo pa stoji spomenik padlim borcem in žrtvam narodnoosvobodilne borbe. Naša dolžnost je, da skrbimo za lepo in čisto okolje. (VIDA VRZEL, 4. b OŠ Videm ob Ščavnici).

BILA SEM V KUMROVCU — Vedno sem si želela videti rojstni kraj tovariša Tita. Pred nedavnimi se mi je ta želja uresničila. V

Titovi rojstni hiši sem najprej zagledala kmečko peč, nato zibelko, orodje v kuhinji in razne predmete. Najdlje sem obstala pri zibelki in premisljevala, kakšna so bila Titova otroška leta. Ogledali smo si tudi njihovo kmetijo, ki je zelo lepo urejena. Naposled smo stopili še v osnovno šolo, kjer me je posebej zanimalo, kje je sedel tovariš Tito. Na mizi so še njegovo pero, tablico, kreda, goba in zvezek. (INGRID CER, 4. b OŠ Edvard Kardelj M. Sobota)

VSEM HVALA ZA SODELOVANJE V LETU 1983 IN ZA NOVOLETNE ŽELJE. TUDI VAM VSE NAJ, NAJ, NAJ... V LETU 1984!

organiziramo akcijo NNNP, kjer se vsi usposabljam, da se bomo skupno znali upreti vsakemu sovražniku, ki bi nam hotel vzeti našo lepo domovino in svobodo.

Zato pravimo, da smo armada mi vsi in zato je praznik JLA naš praznik.

Robert Belec, 8. raz.
Robert Lorenčič, 8. raz.
OŠ Veržej

Kaj mi pomeni biti vojak

Kaj pomeni biti vojak? Nekdo bi dejal: „Kratko postrženi lasje, vojaška uniforma — to je vojak!“ To je že res, a zdaleč ne vse, kar ta beseda pomeni.

Noč je mirna, le zvezde brlijo skozi temo. Vse miruje. V nobenem srcu ne ždi strah, da bo zdaj, zdaj moral skočiti iz tople postelje, kajti naša domovina je varna, saj jo čuvajo zvesti vojak.

Ni lahko za leto dni zapustiti svoje drage in oditi v nek neznan kraj. Ni lahko reči materi: „Adijo čez leto dni!“ Ko ji klone glava na prsi in njene solze govornijo: „Srečno, otrok!“, ko rojstni kraj beži izpred oči, takrat je v zraku tista napetost, kateri pravimo domotožje. Kot bi vlak peljal neznan kam v tulinjo, ne pa na drugi konec domovine. A ljubezen do domovine premaga strah pred večnostjo in domotožjem. Mora premagati! Saj je domovina druga mati. In kako krasno je stati pred vihrajočo zastavo, na kateri se blešči kot kri rdeča zvezda, dvigniti roko in priseči večno vdanost domovini. Rdeče-belo-modra zastava — simbol bratstva...

Zvezda se blešči kakor kri in pet krakov — pet narodov. In ti narodi bodo skupaj lili kri, skupaj branili našo Jugoslavijo. Ponos obkroža vojake, ko iz njihovih ust doni pesem: „Druže Tito, mi ti se kunemo...“ Kot bi tovariš Tito bil nekje med njimi in se jim smehljaj.

Vojaško življenje je marsikdaj težko. A kako bo šele, če bo kdaj sovražnik napadel domovino? Se tega dovolj zavedamo, kaj pomeni biti vojak?

Gabrijela Vučak, 7. a
OŠ Cankova

Postal sem mladinec - prostovoljec teritorialne obrambe

Osnovna organizacija ZSMS na naši šoli že dve leti evidentira mladince — prostovoljce teritorialne obrambe. Lani se nas je javilo šest, v tem šolskem letu pa kar sedindvajset.

Tisti, ki smo se v vrste mladincev — prostovoljcev teritorialne obrambe vpisali lani, smo bili že na usposabljanju. Najprej smo obiskovali predavanja, na katerih so nas pripravljali na seminar v Vidoncih. Tja smo šli ob koncu junija. Moram reči, da smo preživeli lepih sedem dni. Najprej so nas razdelili v vode in nam predstavili komandirje. Ko smo se izurili v vojaški hoji in izpolnjevanju povelj, smo dobili orožje. Naučili smo se rokovati z njim in ga čistiti. Tudi streljali smo, seveda le na strelišču najprej z zračno puško in kasneje s polavtomatsko. Uprizorili smo še pravi manever. V prostem času smo se udeleževali raznih dejavnosti, en večer smo celo plesali. Obiskovali smo brigadirje v Gornjih Petrovcih. Z njimi smo se pomerili v nogometu, košarki in nogometu. Skupaj smo izdelali bilten. Zadnji ponedeljek smo jim pomagali pri delu.

Najbolj je bil svečan trenutek zaobljube. Tisti dan je bila nedelja. Prišli so starši, vojak, borci in brigadirji. Imeli smo praznjo. Na njej so med drugim predstavili delo krožkov. Po zaobljubi smo si ogledali razstavo orožja, ki ga uporabljajo v JLA. Domov smo se vrnili z lepimi spomini in občutkom, da smo se nekaj naučili. Med nami so se spletle trdne prijateljske vezi.

Branko Hajdenkumer, dopisniški krožek OO ZSMS na OŠ Edvard Kardelj v Murski Soboti

ZIMSKI DAN

Nekega dne sem se zgodaj zbudila in se razveselila, ker je ponoči zapadel sneg. V šoli smo se kepali, po pouku pa smo se na hribu sankali in smučali. Naredili smo tudi sneženega moža. Doma na vrtu pa smo postavili pričo krmilnico in vanjo nasuli koruzni zдроб. To je dobra hrana za ptičke.

Karolina Kšela, 2. b
OŠ Videm ob Ščavnici

Ob dnevu JLA

22. decembra 1941 je bila v mestecu Rudu ustanovljena prva proletarska brigada.

Danes poznamo več rodov vojske: kopenska, letalstvo in vojna mornarica. Med vojno je Jugoslovanska ljudska armada osvobodila domovino, zdaj pa varuje svobodno Jugoslavijo. Tudi v našem kraju, Gornji Radgoni, imamo vojake — granicarje, ki čuvajo mejo.

Vojska je zdaj posebno potrebna, ker so vse večje zaostritve v svetu. V mnogih krajih je že vojna, mnogim pa grozi. Ko po televiziji poslušam o vsakodnevnih žrtvah vojne, me kar zgrozi in se sprašujem: »Le zakaj toliko vojn? Zakaj mora nekdo biti tako hudoben, da pobija druge ljudi? Vse bolj prodira v svetu pojem hladne vojne. Dve sili: Sovjetska zveza in ZDA tekmujeta v oboroževanju. Le zakaj?«

Ob prazniku JLA želim vsem našim vojakom veliko sreče in zadovoljstva in da bi

služili samo vojaški rok in da ne bi bilo nikoli vojne.

Mauko Gregor 5. b

Osnovna šola Gornja Radgona

Armada smo vsi

Jugoslavija — kako čudovita dežela. Polna naravnih lepot in stvari, ki privabijo slehernega človeka. Vojna je mimo in vsi živimo zdaj svobodno v svoji domovini. Tista slavna leta so z velikimi črkami vpisana v našo zgodovino. V vojni so se borili stari in mladi, vsi so prostovoljno vstopili v našo vojsko v najtežjih dneh, mesecih in letih. Tudi zdaj, če pride do vojne, tudi zdaj bi vsi šli v boj in osvobodili našo domovino. Jugoslovanska armada smo mi vsi. Kaj si le prvošolček predstavlja pod to trditvijo? Misli si, saj nimam uniforme in ne puške, da bi bil lahko jaz armada. Pa ni tako. Tudi brez puške je vsak državljan armada. Tudi brez puške se vojskuje in osvobaja.

Ko bomo dopolnili 18 let, bomo tudi mi vstopili v našo armado. Upajmo, da ne bo vojne in da se bomo v armadi samo urili. Zdaj vojaki Jugoslovanske ljudske armade branijo naše meje.

Danes je naša armada močna, saj je opremljena z modernim orožjem. V vojašnicah pa so zdravi in močni fantje, ki se urijo z orožjem in se bodo znali upreti vsakemu sovražniku, ki bi hotel napasti našo domovino. Naše meje pa noč in dan stražijo skrbni granicarji.

Največja moč naše armade pa je tesna povezanost z ljudstvom, ker skupaj rešujemo razne težave, odpravljamo posledice nesreč in se skupaj pripravljamo na obrambo naše domovine. Vsako leto

Boris Horvat

Ker je še vedno deževalo, sva se odpravila kar na postajo, kjer sva vstopila v vlak za Oslo, glavno mesto Norveške. Vagon, v katerega sva vstopila, se nama je zdel predeber za drugi razred, za katerega „inter-rail“ vozovnica velja. Tri ljudi sva vprašala, preden sva verjela, da je to res drugi razred. Človek se nehoti spomni na naše vlake, ki v slabšem stanju skoraj ne morejo biti, z redkimi izjemami sicer. Potovanje je bilo zelo udobno. Vesna je kar hitro zaspala, kar v udobnih sedežih ni bila velika umetnost. Jaz pa sem vzel v roke knjigo Let's go, Europe, ki jo vsako leto izda ameriška univerza Harvard in je skoraj nujen pripomoček vsem mladim potnikom. V tej knjigi so zbrane informacije o najzanimivejših mestih, njihovih znamenitostih, o hrani, hotelih, kampih in mladinskih domovih. Okvirno sem si ogledal, kaj naju čaka v Oslu. Večji del poti po Švedski je bilo slabo vreme, prav tako, ki človeka kar hitro uspava. Tako sem tudi jaz zaspal za nekaj časa. Zbudilo naju je sonce, ki je kar močno pripekalo skozi okno vlaka. Tudi tukaj meje skorajda ni, saj sva to ugotovila le po zemljevidu in menjavi sprevodnika.

Gozdovi so začeli postajati vse gostejši in večji, tudi hribovi so bili vse višji. Pokrajina se je kopala v prijetni zeleni barvi. Počasi se je bližal večer in z njim Oslo. V Oslu naju je pričakala nevihta in ravno ko sva prišla v kamp, se je vilo. Zatekla sva se pod drevje in počakala, da je nevihta minila. Postavila sva šotor in opazovala Oslo, ki je bil kot na dlan. Kamp namreč leži na enem od hribov, ki so okrog centra Osla. Kljub dežju je glavno mesto Norveške naredilo na naju globok vtis, čeprav si ga še nisva ogledala. Je drugačno od drugih velikih mest, nekačo severnjaško prijazno. Tricetr mesta

„ČE ŠTUDENT NA RAJŽO GRE“

je v gozdu. Mesto je posejano po gozdovih, po okoliških hribovih.

Ker je sonce močno pripekalo že ob 6. uri zjutraj, sva nekaj časa uživala ob prelepem razgledu na Oslo in skakalnico Holmenkollen, ki se dviga nad hribi. Nisem pričakoval, da se bom lahko na najsevernejši točki najinega potovanja sprehal na polarna ladja Fram, s katero so Norvežani raziskovali polarno območja in se vračali domov kot pravi narodni heroji, saj jih je pričakalo vse mesto. Ogledala sva si tudi notranjost ladje. Videla sva, s kakšno opremo in v kakšnih razmerah so takratni znanstveniki raziskovali svet.

Mnogi mislijo, da je tukaj morje prehladno za kopanje. Vendar tako ni mislila starejša ženska, ki se je kar hrabro odpravila na kopanje. Ni kazala nobenih znakov, da je morje prehladno. Na bližnjem križišču sva oba presenečeno obstala. Na stojnici, kjer so prodajali sadje, so imeli na mizici cel kup Fructalovih sokov. Čeprav je bil sok dosti dražji kot pri nas, sva

si ga kupila in z užitkom popila. Po desetinutni hoji sva se znašla v muzeju, kjer so razstavljene tri vikinske ladje, ki so jih izkopal nedaleč od Osla. Prva in tudi najbolj ohranjena je bila del bogastva, ki so ga Vikingi dali v grob skupaj z neko žensko. Seveda so grob obiskali roparji, vendar jih leseni predmeti niso zanimali. In prav ti leseni izdelki so tukaj razstavljeni. Malo naju je začudilo, ker ni bilo razstavljenega nobenega vikinskega šlama. Ko sva si ogledala predmete iz slavnih vikinskih časov, sva se z ladjo vrnili v center mesta, od tam pa sva se s holmenkolenško železnico napotila naravnost proti skakalnici, ki je v ponos vsej Norveški. S težkim srcem sva bila prijetno presenečena. Na doskočišču je narejen začasen bazen, v katerem so uživali številni kopalci. Povzpela sva se do odskočnega mostu, od koder je čudovit razgled na Oslo in njegovo okolico. Tu sva pojedla tudi najdražji sladolez do zdaj, stal je 100.— dinarjev, res pa je, da sem ga komaj pojedel, toliko ga je bilo. Kar ponosna sva stala ob skakalnici, saj sem se spomnil, da je tukaj v zadnjih letih enkrat slavil zmago tudi naš Ulaga. S težkim srcem sva se poslovila od Holmenkollna. Napotila sva se nazaj v center mesta. Istočasno z nama so v center Osla prispeli tudi kolesa-

ri, ki so kolesarili na progi Moskva—Helsinki—Stockholm—Oslo—New York—Washington. Vsa pot je tekla pod geslom „Kolesari za mir!“, katere so se udeležili ljubitelji tega športa iz vseh držav, skozi katere poteka ta pot. Na zborovanju v centru mesta je bilo precej ljudi z upanjem, da bodo vplivali na velesili, ki nadaljujejo oboroževalno tekmo. Udeleženci maratona so dobili nek časopis. Rekla sva, da ne razumeva, pa so nama dejali, da naj si ogledava vsaj slike. V njem sva našla sliko tov. Tita, ki ga ob besedi MIR nihče ne pozabi.

Takoj, ko sva vstala, sva se napotila v trgovino, da bi si kupila zajtrk. Človek mora res zelo paziti na to, kaj kupi, saj so cene tukaj najvišje v Evropi.

Kupila sva si majhno stekleničko marmelade, za katero sva plačala 150.— dinarjev. Zaradi visokega standarda so cene previsoke ne le za nas, ampak tudi za ostale Evropejce. Po zajtrku sva se napotila v majhno obalno mestce Holmestrand, saj sva želela videti tudi kaj več kot le prestolnico. Pozno popoldne sva se vrnili v Oslo, kjer sva si ogledala še kraljevo palačo, ki so jo stražili stražarji kraljeve garde. Ker je kraljeva palača malo dvignjena, je od nje lep razgled na glavno avenijo, ki se je kar kopala v soncu. Na poti nazaj proti postaji sva videla tudi temnejšo stran življenja tega mesta. V parku sva videla mlado deklico, ki je v kanalizacijski vodi izpirala injekcijo, s katero si je maloprej vbrizgala mamilo. Ker pod vplivom mamila ni mogla normalno hoditi, ji je pomagalo drugo dekle, ki pa ni bilo v nič kaj boljšem stanju. Spomnila sva se na knjigo Mi, otroci s postaje Zoo, ki opisuje usode mladih narkomanov. Malo naprej sva srečala starejšo žensko, ki je brskala po smeteh in iskala kaj za pod zob. Tako sva prišla do spoznanja, da je povsod, tudi v državah z visokim standardom, polno ljudi, ki nimajo kaj jesti.

IZ DELOVNIH ORGANIZACIJ

Platana poslej brez izgub

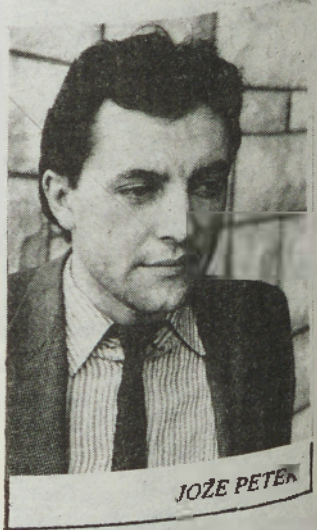
Lahko bi rekli, da je delovna organizacija Platana iz Murske Sobotne v letošnjem letu dokončno zlezla na zeleno vejo. Predvsem je namreč spodbudno dejstvo, da so odpravili večletne izgube, ki so povzročale nemalo preglavic temu kolektivu s področja lesno-predelovalne industrije. To je vsekakor posledica večletnih naporov zaposlenih delavcev, da bi rdeče številke v svojem poslovnem rezultatu odpravili. V letošnjem tridesetletju so plan presegli za 3 odstotke, dokaj ugodni pa so tudi nekateri osnovni gospodarski kazalniki, zlasti še povečanje celotnega prihodka in dohodka. Vse to so spodbudna dejstva, ki pa jih ne bi mogli uresničiti brez dodatnih naporov delavcev, večjega izpolnjevanja določenih delovnih mest, točnega prihajanja in odhajanja z delovnega mesta itd.

To omenja tudi novi direktor delovne organizacije Platana Jože Petek, ki poudarja, da se zadnje čase vse bolj usmerjajo v izvoz, kar je gotovo eden od temeljev njihove stabilizacijske politike. „Lansko in predlansko leto smo veliko vlagali v izvozne posle. To se je dogajalo v dokaj težkih časih, ko nam je zakon o prepovedi nabave osnovnih sredstev odrezal velik delež prihodka, ko so cene stagnirale na trgu in so se skladišča polnila. Tako so se nam odprla vrata na tuji trg in smo lansko leto začeli v večji meri izvažati izdelke iz programa pisarniškega pohištva v Sovjetsko zvezo.“

Nedvomno je pomembno, da su se že prej udeleževali raznih razstav v Sovjetski zvezi, Združenih držav Amerike in Libiji, ker so na ta način lahko vzpostavili tesnejše stike s tujimi partnerji. Nič čudnega, da so potemtakem v letošnjem letu skoraj za enkrat presegli izvozne načrte, zlasti še na konvertibilni

trg. Z izvoznimi posli, še posebej v Libiji, Kanadi in v manjši meri v Sovjetski zvezi, so namreč suvarili prodajo svojih izdelkov v vrednosti 35 milijonov dinarjev.

In kakšni so načrti za naprej? V prihodnje bo glavna naloga povečanje izvoza, s čimer bi naj realizirali kar do tretjine naše celotne proizvodnje. Navezujemo številne st-

JOŽE PETEK

ke z najrazličnejšimi kupci, predvsem v Sovjetski zvezi, kakor tudi drugje. Šele sedaj se dobro zavedamo, kako velike napore moraš vložiti, če želiš prodati na tuji trg. To terjajo od nekaj nad 200 zaposlenih delavcev v našem kolektivu do datne napore, pa tudi več notranjih, sobotnega in nedeljskega dela. Brez takih odrekanih gotovine ne bi mogli dosegati zdajšnjih rezultatov na področju izvoza, kjer vidimo realno perspektivo za naš nadaljnji razvoj,“ pravi tovariš Petek.

Milan Jerić

Podeljeni pokali, plakete, nagrade in priznanja

**Anica Utroša –
športnica
Pomurja 1983**

Je članica rokometnega kluba Polana iz Velike Polane, katerega ekipa nastopa v slovenski ligi — vzhod. Z rokometom se je začela ukvarjati v prvem letniku srednje šole v Murski Soboti pred šestnajstimi leti. Najprej je nastopala za rokometni klub Polet iz Murske Sobotice, potem za mariborski Branik in Lendavo, naposled pa že sedem let tekmuje za Polano. Rokometni klub Polana je prav v letošnjem letu dosegel največje uspehe, saj je v pretekli tekmovalni sezoni v enotni slovenski ligi osvojila peto mesto, po jenskem delu tekmovanja v vzhodni skupini slovenske lige pa je brez poraza na prvem mestu. Veliko zaslug za letošnje uspehe ima prav gotovo Anica Utršič, ki je kot izkušena vratarica s svojimi zanesljivimi igrami uspešno posredovala prav takrat, kadar je bilo to najbolj potrebno. Sicer pa sama meni, da je k letošnjemu uspehu pripomogel nov trener Vlado Roškar z boljšim strokovnim delom, da je ekipa sestavljena iz nekaj izkušenih in generacij mladih — obetavnih igralcev ter da je slovenska liga razdeljena na dve skupini.

Naslova najboljšie pomurske sportnice v letu 1983 je bila tudi vesela in pravi, da ji veliko pomeni, prav tako pa tudi klubu. To pa je hkrati tudi obveznost za še nadaljnje uspešno delo v klubu.

Predsednik občinskega sindikalnega sveta Murska Sobota Stefan Pintarič podeljuje pokal predstavnic Mure, ki je v skupni uvrstitvi delavsko športnih iger osvojila prvo mesto.
Foto: Abraham A

V hotelu Diana v Murski Soboti je bila ob iztekajočem se koledarskem letu tradicionalna telesnokulturna prireditev, ki so jo pripravili telesnokulturna skupnost, občinski svet zveze sindikatov in Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota. Telesnokulturna skupnost je podelila 13 paket za dolgoletno in uspešno delo na področju telesne kulture, 3 nagrade in 10 posebnih nagrad za tekmovalne dosežke. Občinski sindikalni svet Murska Sobota je razglasil rezultate delavskih športnih iger za letošnje leto in najboljšim podelil priznanja. Zavod za časopisno in radijsko dejavnost pa je razglasil najboljše letošnje športnike, športnice in športne kolektive Pomurja za letošnje leto.

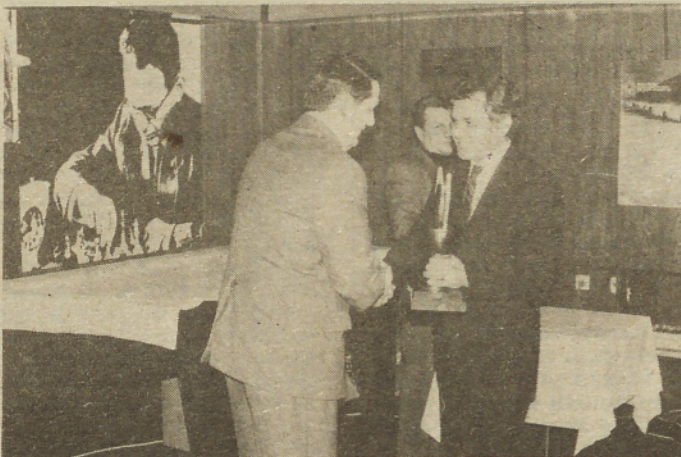
Slavnostni govornik — predsednik skupščine TKS Murska Sobota mag. Jože Kovač je strnil letošnje dosežke na področju telesne kulture in med drugim povedal: „V iztekajočem se letu 1983 smo lahko zadovoljni, ker smo storili mnogo, da sta naša telesna kultura oziroma šport kot celota dosegla pomemben razvoj tako prek množičnega delovanja športa med delovnimi ljudmi v temeljnih organizacijah prek sindikalnih športnih iger, aktivnosti v KS, kakor tudi kvaliteten vrhunski in uspešnega tekmovalnega športa. Nemogoče je v nekaj kratkih mislih strniti vsa dogajanja, ki so se zvrstila v enoletnem obdobju, vse uspehe, ki so jih dosegli naši športniki in ekipe na tekmovaljih, še težje pa je obuditi vsa dolga športu naklonjena leta, katera so mnogi telesnokulturni delavci ie temu posvetili zato, ker so imeli do športa posebno nagnjenje in voljo, ker je v njih vedno tlel in še tli duh mladosti. Kljub temu pa bi opozoril na osvojene naslove republiških in državnih prvakov, na državne rekorde, na uspehe v mednarodnem tekmovalju in množičnosti. Za vseni temi uspehi se skrivajo marljivo delo in vsakodnevni naporni treninji mladih športnikov; ki pušajo svoja najlepša leta mladosti na igriščih ali telovadnicah. Take aktivnosti in še marsikaj drugega pa pomenijo dosledno uresničevanje sprejetejga programa dejavnosti TKS. Tako smo v letošnjem letu dosegli nadaljnji razvoj tako na področju tekmovalnega športa množičnosti in rekreacije. Ob tem ne smemo zanemariti vloge peščice profesionalnih telesnovzgojnih delavcev, ki delujejo kot trenerji, in še vloge mnogo večjega števila amaterskih delavcev, ki z veseljem in svojim znanjem ustvarjajo mladi rod športnikov najvišjega razreda. Ti rezultati niso naključni, temveč so bili doseženi s strokovnim in načrtnim delom ter ustrezno samopopravno organiziranostjo. Naša dolžnost

bo razvijati nove oblike delovanja v okviru športnih društev. Letošnja osrednja telesnokulturna prireditev v občini Murska Sobota „Mladost 83“ je pokazala, da smo sposobni veliko narediti, če združimo vse sile in znanje,“ je povedal predsednik skupščine TKS Murska Sobota mag. Jože Kovač, ki je tudi podelil plakete in nagrade TKS.

Plakete TKS občine Murska Sobota za dolgoletno in uspešno delo so prejeli: Angela Kolar, Mirko Titan, Bela Cener, Karel Turner, Drago Rojko, Franc Sluga, Ivan Maučec, Janez Štajer, Ervin Ratkaj, Janko Božič, Božidar Bolčič, Vojko Vučak in ŠSD Pioneer Bakovci. Nagrade TKS so prejeli:

Milan Balek, Jože Seruga in NK Beltinka iz Beltince. Posebne nagrade za tekmovalne dosežke so dobili: Franc Podsešek in Jože Vrbancič (rokoborba), Jože Časar in Vitomir Fujs (hokej na travi), Vlado Šemen (judo), dr. Vladimir Pfeifer (letalstvo), Hary Steržaj (kegljanje), Bojan Božič, Franc Pok in Danica Šarkanj (športni ribolov).

V soboški občini že vrsto let uspešno potekajo delavske športne igre, ki jih vodi odbor za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu Murska Sobota. Ta vrsta športne rekreacije dobiva vsako leto nove razsežnosti tako po številu športnih panog kakor

Direktor Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota Štefan Dravec podeljuje pokal predsedniku BD Mura iz Kroga Ivanu Lubšini za osvojeno prvo mesto med športnimi kolektivi Pomurja 1983.

Foto: Ábrahám A.

***BD Mura Krog – športni kolektiv
Pomurja 1983***

Brodarsko društvo Mura iz Kroga deluje že več kot tri desetletja in je ves čas izredno aktivno in dobro organizirano društvo. Uveljavlja se kot organizator kajakaških tekmovalij in prežukuje enot civilne zaščite pa tudi na tekmovalnem področju. Značilno za koroške brodarje je tudi, da so veliko postorili s prostovoljnimi delom pri urejanju klubskih prostorov. Tudi letos so izvedli že tradicionalno tekmovalje na reki Muri v spustu in slalomu, kjer so osvojili prvo mesto. To pa je bila tudi prilžnost za navezavo stikov s kajakaško sekcijo iz Kormenda na Madžarskem. Udeležujejo se tudi spusta prijateljstva po reki Rabi od Kormenda do Györa. Člani brodarka društva Mura iz Kroga so dosegli tudi vidne tekmovalne rezultate. Tako so dvojica: Činč—Titan, Varga, Karas, Vereš in še nekateri posegli po prvih mestih. Največji letošnji uspeh pa so dosegli na državnem prvenstvu, kjer sta Činč—Titan postala vice članska prva, drugo mesto pa je osvojil tudi Milan Karas. Brodarsko društvo Mura iz Kroga tudi resno sodeluje s krajevno skupnostjo.

Osvojitev naslova najboljšega športnega kolektiva Pomurja v letu 1983 je zanje veliko priznanje, hkrati pa obveza, da bodo še nadalje uspešno delovali in razvijali kajakaški šport ter izvajali druge akcije.

tudi po udeležencih. V letošnjem letu je bila na novo uvedena panoga športni ribolov. Tako so izvedli tekmovanja v 11 športnih panogah, sodelovalo pa je 271 ekip iz 52 delovnih organizacij. Pokale in priznanja je podelil predsednik občinskega sindikalnega sveta Murska Sobota Štefan Pintarič.

Rezultati — kegljanje: članice: 1. PZC, 2. KZ Panonka, 3. Mesna industrija; člani: 1. Potrošnik, 2. Panonija, 3. Elektrotehna; Košarka — člani: 1. Pomurski tisk, 2. Mura, 3. PZC; Namizni tenis: članice: 1. Konstruktor, 2. Mesna industrija, 3. Pomurski tisk; Člani: 1. Mura, 2. Konstruktor, 3. Mesna industrija; Malí nogomet: 1. Panonija, 2. Mura, 3. Agroservis; Odbojka — članice: 1. PZC, 2. SO M. Sobota, 3. Pomurski tisk; Člani: 1. Panonija, 2. Pomurski tisk, 3. VIZ; Rokomet — članice: 1. Mura, 2. Pomurski tisk, 3. Mesna industrija; Člani: 1. Panonija, 2. Mura, 3. Pomurski tisk; Strelstvo — ZP — članice: 1. UNZ, 2. Mura, 3. Blisk; Posamezno: 1. Vogrinčič, 2. Rumež, 3. Šinko; Člani: 1. Mura, 2. Panonija, 3. Slovenija ceste; Posamezno: 1. Šiftar, 2. Horvat, 3. Rengeo; Strelstvo — MK — puška — članice: 1. UNZ, 2. Panonija, 3. KZ Panonka; Posamezno: 1. Vogrinčič, 2. Rengeo, 3. Ružič; Člani: 1. Panonija, 2. Mura, 3. Mesna industrija; Posamezno: 1. Kovačič, 2. Belšak, 3. Majci; Športni ribolov: 1. Mura, 2. Konstruktor, 3. PZC; Orientacija: 1. Panonija, 2. Pomurski tisk, 3. UNZ; Šah: 1. Konstruktor, 2. Pomurski tisk, 3. Potrošnik; Ekipni vrstni red: 1. Mura 312 točk, 2. Panonija 273, 3. Pomurski tisk 251, 4. Konstruktor 226, 5. Mesna industrija 205, 6. PZC 187, 7. Potrošnik 164, 8. UNZ 153, 9. KZ Panonka 123, 10. SO M. Sobota 121, 11. DRŠL 111, 12. Slovenija ceste 104, 13. Blisk 98, 14. Certus 76, 15. SDK 72 itd.

Direktor Zavoda za časopisno in radijsko dejavnost Stefan Dravec pa je podelil pokale in priznanja najboljšim športnikom, športnicam in športnim kolektivom Pomurja v letu 1983. Ta so prejele: — športniki: 1. Franc Podsekale, (rokoborba), 2. Alojz Slavič (konjenišтво) in 3. Milan Bašek (atletika). Športnice: 1. Anica Utroša (rokomet), 2. Ajenka Žitek (košarka) in 3. Edita Banfi (atletika). Športni kolektivi: 1. BD Mura Krog, 2. Konjeniški klub Ljutomer, 3. NTK Sobota, Murska Sobota.

Kulturni program so pripravili učenci doma učencev Štefan Kováč Murska Sobota pod vodstvom mentorice Erike Hriberšek.

***Franc Podlesek —
športnik
Pomurja 1983***

Je član rokoborskega kluba Pomurje iz Murske Sobote. Z rokoborbo se je začel ukvarjati v prvem letniku srednje šole pred šestimi leti v soboškem Partizanu. Z vestno vadbo se je kmalu začel uveljavljati v republiškem in kasneje v državnem merilu. Kot študent Fakultete za telesno kulturo v Ljubljani se mora vsak teden vračati v Mursko Soboto, kajti v Ljubljani nima možnosti za trening. To pa je vezano tudi na finančna sredstva, ki jih mora tudi sam vlagati. Kljub vsemu pa ima veliko volje do organiziranega treninga pod strokovnim vođstvom Blaža Davidovskega. Svoje največje uspehe je dosegel v letošnjem letu. Najbolj je bil vesel osvojitve naslova državnega prvaka v kategoriji do 68 kg v Titovem Velesu. Pomembne uspehe pa je dosegel tudi v mednarodnem merilu. Tako je bil v Milanu v Italiji tretji, v Moskvi na spartakiadi osmi in v Casablanki na sredozemskih igrah peti. Sodeloval pa je tudi na svetovnem prvenstvu v Kijevu v Sovjetski zvezi. Po mnenju strokovnjakov je Franc Podlessek zelo nadarjen rokoborec in ima pred sabo še veliko prihodnosti, zlasti še, ker zelo vestno trenira.

Naslov športnika Pomurja v letu 1983 je zanj nova spodbuda za nadaljnje delo, saj, kot pravi, ob vsakem osvojenem naslovu ali priznanju dobi športnik še več volje za doseg še boljših rezultatov.

**Predsednik skupščine Tele-
snokulturne
skupnosti Mur-
ska Sobota mag.
Jože Kovač po-
deljuje plaketo
Karlu Turnerju
priznanemu
strelcu in tele-
snokulturnemu
delavcu.**
Foto: Abraham

ETAPNA ZMAGA MIRA STERŽAJA

V tretjem krogu izbirnih tekmovalci za sestavo državne reprezentance, ki bo konec maja prihodnjega leta sodelovala na svetovnem prvenstvu v Ljubljani, so se najboljše jugoslovanski kegljači in kegljačice pomerili na Jesenikah in Bledu. Odlično je tokrat zaigral Miro Steržaj, iz Ljutomer, član KK Radenska—Čarda, ki je s 1890 podtržil keglji osvojili prvo mesto in premagal državnega prvaka Dragaša. Tako si je Miro Steržaj praktično že zagotovil nastop na svetovnem prvenstvu, čeprav bo na vrsti še ena preizkušnja. Po dosedanjih kvalifikacijah je Miro Steržaj s 5500 podtržil keglji na tretjem mestu.

NAMIZNI TENIS

MOČAN USPEŠEN

Sklepni zvezni mladinski pozivni turnir — YU TOP-12 — ki je bil v Beogradu je v prvi in drugi skupini zbral vseh 24 poklicanih igralcev saj je bil turnir kvalifikacijskega značaja za izbiro kandidatov za državno mladinsko reprezentanco za evropsko prvenstvo. Med šesterico igralcev iz Slovenije je v prvi skupini igral Miran Močan in v drugi skupini prvič na takšnem tekmovanju Borut Benko. Z igro pa tudi z uvrstitvijo obeh smo lahko zelo zadovoljni, kar še zlasti velja za Močana, ki je z uvrstitvijo na 6. mesto dosegel svoj največji uspeh na zveznih tekmovanjih v mladinski konkurenci.

Močan je dosegel rezultat 6:5 in če ne bi imel spodrsrljajev v igri z nekaterimi igralci, ki so se plasirali za njim, bi bila njegova uvrstitev še za kakšno mesto višja, saj je premagal drugoplasiranega Karloviča in petoplasiranega Zakiča. V drugi skupini je Benko dosegel rezultat 5:6 po zelo dobri igri in osvojil 8. mesto, kar je zanj dobra uvrstitev, če upoštevamo, da je prvič igral v tej konkurenci. Rezultati obeh na tem turnirju so pokazali, da Sobočani tudi letos niso izgubili stika z jugoslovanskim mladinskim vrhom.

-KOŠARKA

Pomurje – Cimos
68:62

V prvenstveni tekmi slovenske ženske košarkarske lige je Pomurje v Murski Soboti premagalo Cimos iz Senožec.

Košer za Pomurje so doseg-

Koren 26, Zitek 14, Bore
in Siško po 8, Kardoš 7,
Merklin 4 in Brumen 1. Sodila
sta Varda iz Maribora in Fišer
iz Murske Sobote.

Pomurje—Elektro
87:76

V derbi tekmi druge slovenske košarkarske lige — vzhod je Pomurje v Murski Soboti premagalo vodečo ekipo Elektra.

Košer za Pomurje so dosegli:

Saković 22, Merklin 22,
Juteršnik 14, Rajbar 9,
Marinič 8, Kavaš 4 in
Sedonja 4

DVE SMRTNI NESREČI

V prejšnjem tednu se je na območju Pomurja spet zgodilo veliko prometnih nesreč. V prihodnje si bomo morali vsi vozniki prizadevati za večjo prometno varnost, da bo vsaj prehod iz starega v novo leto — srečen.

Predzadnji ponedeljek se je Franc Pučko iz Hermanec peljal z kolesom z motorjem iz Ljutomerja proti domu. Izven Presike je izgubil oblast nad krmilom, zapeljal na bankino, trčil v robnik in padel. Hudo poškodovanega so prepeljali v bolnico.

V torek, 20. decembra, ob 21. uri se je zgodila prometna nesreča pri Lomanoših. Voznik tovornega avta Anton Ivanek iz Lomanoš je pripeljal po lokani cesti s Plitvičkega vrha proti magistralni cesti. Pred križiščem ni upošteval znaka stop in nameraval zaviti desno. Tedaj pa je iz smeri Gornja Radgona pravilno po svoji desni pripeljal z osebnim avtom Ljubo Popovič iz Trebovljana, ki se je vračal iz tujine. Prišlo je do trčenja, v katerem se k sreči noben ni hujše poškodoval, pač pa je nastala gmotna škoda za 65.000 dinarjev.

Karolina Kar iz Murske Sobote se je 21. decembra peljala po ulici Š. Kovača proti središču mesta. V bližini križišča Kovačeve in Severjeve ulice je nakazala smer in na cesti zavzela ustrezen položaj, žal pa ni upoštevala prednosti osebnega avta, ki ga je vozil Peter Sinko od Jurja. Vrglo jo je na pokrov motorja, nakar je hudo poškodovana obležala na vozišču. Prepeljali so jo v bolnico.

V prejšnji številki smo poročali o nesreči pri Vaneči in zapisali, da je voznik zastave 101 odpeljal naprej. Na UNZ so povedali, da je bil v nesreči udeležen Ladislav Orban iz Murske Sobote.

Ernest Jančič iz Halbereina (Avstrija) se je 23. decembra peljal po Prešernovi ulici v Murski Soboti. Ko je pripeljal pred ulico Š. Kovača, ni upošteval znaka stop in zapeljal na to cesto. V tem času pa je pripeljal po Kovačevi ulici Alojz Kelmar iz Murske Sobote, ki ni uspel preprečiti trčenja. Materialna škoda na obeh vozilih znaša kar 300.000 dinarjev.

Zelo huda prometna nesreča se je zgodila 23. decembra. Tibor Temlin iz Martjanec je upravljal avto-bus iz Murske Sobote proti Bakovcem. V tistem času je bila gosta megla in spolzko cestišče in slaba vidljivost. Vse to je doprineslo k hudi nezgodi. Šofer je namreč spregledal pešca Franca Felkarja iz Sela in Ivana Tratnjeka iz Renkovec, ki sta šla po robu voznega pas-a. Ko je pešca opazil, je sicer zaviral, vendar trčenja ni mogel preprečiti. S prednjim desnim de-

lom avtobusa je zadel 54-letnega Franca Felkarja v glavo, kar je bilo usodno, saj je zaradi udarca obležal sredi vozišča — mrtev. V hipu, ko se je avto-bus hotel izogniti Felkarju, je pri zavijanju na levo s prednjim delom zadel v obraz tudi Tratnjeka, ki je lažje poškodovan in so ga odpeljali v bolnico.

23. decembra ob 17.30 se je kolesar Stanko Kozar iz Bratonec peljal iz Beltincev proti domu. Vozil naj bi brez prižgane luči, zavil je na levo stran ceste, zato je prišlo do trčenja z osebnim avtom, ki ga je vozila Bernarda Cesar iz Lipe. Kolesar je hudo poškodovan.

Prav tako 23. decembra, vendar ob 23. uri, se je voznik kolesa z motorjem Jurij Kukovec iz Murskega Središča peljal skozi Petišovce. Pri hiši številka 27 je zapeljal s ceste in zadel v betonski propust. Pri padcu se je hudo poškodoval.

Nesreči naj bi botroval alkohol.

24. decembra ob 18.20 uri je Ludvik Lendvai iz Murske Sobote peljal osebni avto po Lendavski cesti proti Matjancem. Vozil je po skrajni desni strani ceste. V bližini gostilne Habot je nasproti prišel po svoji levi pešec 74-letni Karel Flisar iz Murske Sobote. Avtomobilist ga ni pravočasno opazil, zato je prišlo do hude nesreče. Avto je pešca zadel, vrglo ga je na pokrov motorja in z glavo je udaril ob vetrobransko steklo. Prepeljali so ga v bolnico, vendar je že eno uro umrl.

V teh dneh, ko marsikje praznujejo godove, kolonije in se „pripravljajo“ na novo leto, kraljuje alkohol. Prav zaradi tega tu in tam pade tudi kaka žaljivka in še kaj. V Markišavcih sta se 22. decembra spila Šerugova: oče Stefan in sin Karel. Med prerakanjem je oče pograbil mesarski nož in sina zabodel v levi predel prsnega koša. Sin je v bolnici.

Pred gostilno v Črenšovcih pa sta imela obračun Roman Ivanušič iz Črenšovca in Vlado Smej iz Odranec. Milčičniki poročajo, da sta si najprej „izmenjala“ nekaj udarcev, nato pa naj bi Smej nekajkrat udaril Ivanušiča po glavi, zaradi česar ima prelom lobanjskega dna in zlom lobanje. Poškodba je zelo huda.

V teh dneh so delavci UNZ in milčičniki iz Lendave razkrinkali storilca velike tatvine. Kot smo poročali v prejšnji številki je bil okraden zdomec Janez Kocet iz Gaberja, saj mu je bilo ukradeno za 50.000 dinarjev raznih predmetov. Dejanja je utemeljeno osumljen Anton Brglez iz Lakoša, pri katerem so našli pogrešane predmete. Preiskovalni sodnik je odredil pripor.

Š. S.

poroke

Marijan FLEGAR, elektroinstalater, Gerlinci 25 in Darinka SEVER, trgovska pomočnica, Pozmanovci 60; Franc KQČAR, zidar, Serdica 92 in Gabrijela MÖREC, konfektionarka, Puconci 43/a; Ivan SMODIŠ, ekonomski tehnik, Cankova 13 in Vesna OSOJNIK, šivilja, Vaneča 34; Dejan ZEMLJIČ, elektrotehnik, Radenci, Gubčeva 11. in Lilijana CIPOT, ekonomska tehničarka, M. Sobota, Ul. Prekmurske čete 17; Zeljko MAVRIC, uglaševalec, Radenci, Pionirska 1 in Nada PERŠ, pisarniška referentka, M. Sobota, Lendavska 57/A; Tibor FLISAR, šofer, Brezovci 79 in Marija KNAUS, šivilja, Markovci 76; Mirko NEDIŽAVEC, keramičar, Lončarovci 51 in Dragica HORVAT, kmetovalka, Lončarovci 51.

ARCEOMURKA

ŽIVINOREJSKO VETERINARSKI ZAVOD
ZA POMURJE, p. o.

MURSKA SOBOTA

Na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja objavlja ABC Pomurka — KG Rakičan, TOZD Prašičereja, Beltinci prosta dela in naloge

dveh dipl. veterinarjev

Kandidata morata poleg splošnih pogojev določenih v zakonu, izpolnjevati še naslednje:

- da imata končano BTF — veterina in
- opravljeno pripravniško dobo s strokovnim izpitom oziroma lahko tudi pripravnik
- odslužen vojaški rok.

Na razpolago je družinsko stanovanje.

Pismene prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev naj kandidati pošljejo v zakonskem roku na naslov:

Kadrovska služba na Delovni skupnosti pri ABC Pomurska — KG Rakičan v roku 15 dni od dneva objave oglasa.

Razpisna komisija pri Upravi za inšpekcijske službe občin Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota v Murski Soboti

razpisuje

prosta dela in naloge

1. VETERINARSKEGA INŠPEKTORJA ZA ENOTO M. SOBOTA
2. VETERINARSKEGA INŠPEKTORJA ZA ENOTO LJUTOMER
3. INŠPEKTORJA DELA ZA ENOTO LENDAVA IN LJUTOMER
4. INŠPEKTORJA PARNIH KOTLOV.

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod št. 1. in 2. da imajo visoko izobrazbo veterinarske smeri, opravljen strokovni izpit in 5 let delovnih izkušenj
- pod št. 3. da imajo višjo izobrazbo varnostno-tehnične smeri, opravljen strokovni izpit in 3 leta delovnih izkušenj
- pod št. 4. da imajo visoko izobrazbo strojne smeri, opravljen strokovni izpit in 5 let delovnih izkušenj.

Za opravljanje del in nalog navedenih pod št. 1. in 3. se kot posebni pogoj zahteva znanje madžarskega jezika. Delovno razmerje za vsa razpisana dela in naloge se sklene za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene prijave je poslali v roku 15 dni po objavi razpisne razpisni komisiji delovne skupnosti uprave za inšpekcijske službe občin G. Radgona, Lendava, Ljutomer in M. Sobota v M. Soboti.

Prijavi kolkovani za din 8. — je priložiti dokazila o izpolnjevanju pogojev navedenih v razpisu in življenjepis. Kandidati bodo o izidu izbire pisмено obveščeni v roku 30 dni po izteku roka za prijavo.

Pri Temeljnem sodišču v Murski Soboti — Enota Murska Sobota bo v torek, dne 24. januarja 1984, ob 8. uri v sobi št. 14

dražba,

na kateri bo sodišče prodajalo novo enodružinsko in takoj vseljivo stanovanjsko hišo s pripadajočim zemljiščem v Murski Soboti, ulica Ive Lole Ribara št. 17, z izključno ceno 7.274.221,- din. na dražbi pa lahko sodelujejo kupci, ki bodo predhodno vplačali pri sodišču varščino v višini 10 % od izključne cene.

Podrobnejše pogoje kupci dobijo pri sodišču ali pa pri odv. Danilo Hariju in Janko Štambergerju v Murski Soboti.

SREČANJE

75-KRAT OKROG SVETA — ZA VOLANOM

Voziti avtomobil ali motorno kolo ni niti moda, niti razkošje. Duh stoletja tehnike in potrebe časa nas potiskajo za volan. Kdor misli drugače, živi v svojem svetu. So ljudje, ki gledajo v svojem avtomobilu le kup letete pločevine. Avtomobil je zanje isto, kot npr. nalivno pero. Oboje uporabljajo zgolj za službo, za delo.

Drugim pa sta avtomobil in motorno kolo velika prijatelja. Za svoj stroj se navdušujejo, prav z ljubeznijo gladijo in vzdržujejo, pravimo jim da so avtomobilski entuziasti. Slednje gotovo velja tudi za Gezo Krenosa iz Murske Sobote, ki je skoraj po štirih desetletjih opravljanja naporenega šoferskega poklica pred kratkim odšel v zasluženi pokoj. V tem času je brez katerekoli prometne nesreče srečno prevozil čez tri milijone kilometrov. Če imamo pred očmi obseg zemeljske krogle, potem to pomeni, da je za volanom — reci in piši — obkrožil svet celo 75-krat. Sliši se nedvomno neverjetno, toda resnica je pač takšna! Rekord vreden vsega spoštovanja.

»V bistvu sem že od mladih nog vedno nekaj vrtal po motorjih in to me je pozneje povsem prevzelo. Dobil sem neverjetno voljo za avtomobile in vožnjo z njimi, zato sem od nekdaj sanjal, da postanem šofer. Ta velika želja se mi je uresničila že v času služenja vojaškega roka v Beogradu takoj po vojni. Bil sem tako zagnan, da sem že po dvomesečnem tečaju učil druge, kako je treba voziti. Kot skojevce sem bil v JLA tudi sprejet v partijo, pripoveduje z neprikritim zadovoljstvom 58-letni Geza Krenos. Še danes se dobro spomni prve redne zaposlitve, in sicer 18. aprila 1948. leta, ko so mu po prihodu domov zaupali osebni avtomobil na takratnem okrajnem komiteju v Murski Soboti. »Bil je sprva avtomobil — namke škoda, pozneje pa še opel kadeti, ki jih je bilo treba ročno

nudba s soboške pošte,« razpreda svoje misli tovariš Krenos.

Tako je leta 1960 predsedal na kombi vožnjo, s katerim je razvažal pošto po štajerskem sektorju. Po reorganizaciji podjetja pa je 1962 predsedal na takratni GAP, to je Gozdno avio-prevozniško podjetje Maribor, ki je imelo predstavništvo tudi v Murski Soboti. Kmalu se je zaposlil na

TEŽKA LOČITEV OD TOVORNJAKA — Geza Krenos iz Murske Sobote se je resnično težkoločil od tovornjaka z registrsko številko MS 352-73, s katerim je opravil zadnjo službeno vožnjo. Foto: M. Jerše.

goditi sem se moral Unicefovemu vozilu, ki je bil izdelek mariborskega Tama, in sicer znamki Pionir. Tako je trajalo vse do leta 1958, ko sem imel svojo progo na relaciji Murska Sobota—Grad—Lendava in sem vsak dan prevažal mleko iz zbirnih centrov v Prekmurju. Boljši zaslužek me je takrat privedel na špedicijo Ljubljana-Transport v slovenskem glavnem mestu. Vozil sem špedicijo po vsej Jugoslaviji, toda že čez dve leti me je privabila po-

špedtransu... Tu je ostal najdlje, čeprav je bila služba dokaj naporna. Moral je namreč prevažati špedicijo po celi Evropi, še posebej pa se spominja držav, kot so Sovjetska zveza, Češkoslovaška, Zvezna republika Nemčija, Avstrija, Madžarska in druge. Tenu kolektivni je ostal zvest vse do leta 1978.

»Ob ustanovitvi poslovne enote Avtoradgona TOZD Transport Murska Sobota pa sem se odločil, da zadnjih pet let in pol svojega

službovanja preživim med šoferji, ki sem jih dobro poznal že od prej. Tudi tukaj sem vozil špedicijo; tokrat za potrebe soboškega Pomurskega tiska, kar je bilo sklenjeno s pogodbo. Lahko rečem, da mi ni bilo žal, saj sem spoznal marsikatero dobrega prijatelja in tovariša, zato je bilo najtežje slovo od njih!«

In ko ga vprašam še za kak zanimiv doživljaj iz njegove dolgoletne in uspešne vozniške kariere, mi pove, da jih je bilo veliko. »Ko sem služboval v Ljubljani, je trajala celotna priprava in vožnja s 7-tonskim Csepelom, ki je imel vrata iz salonita, ni pa imel tudi pregrijala na zadnjem delu, po makadamski cesti do Beograda in nazaj kar cel teden. Če vemo, da je danes možno takšno vožnjo opraviti že v enem dnevu, se lahko prepričamo o velikem napredku na tem področju. Se kako dobro mi je ostal v spominu doživljaj, ko sem nekako pred petindvajsetimi leti v odprtem tovornjaku vozil sire, kot bi prevažal danes drva. Smešno, če se spomnim na takratne čase!«

To je le kratek izsek iz zares zanimivega pripovedovanja vzornega voznika Geze Krenosa iz Murske Sobote, ki svetuje mladim poklicnim šoferjem, da bolj čuvajo avtomobile, saj so le-ti njihov drugi dom. Vedno je treba imeti povsem brezhibno vozilo, da bi pravočasno lahko vsakdo opravil določeno vožnjo in se srečno vrnil domov. Kot je to vedno uspelo tudi Gezi Krenosu, ki je bil med drugim leta 1953 tudi prvi predsednik združenja šoferjev in avtomehnikov v Murski Soboti.

Milan Jerše

Z nakupom srečke novoletne loterije lahko postanete dobitnik enega izmed

251.420 dobitkov
v vrednosti 6 starih milijard.

Radijski in televizijski spored od 30. decembra do 5. januarja

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

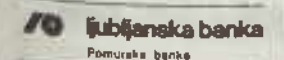
16.30 — Pet najboljših ta teden... 17.00 — Aktualno v petek, 30. decembra. 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

17.10 Poročila. 17.15 Domači ansambl: Oglarji. 17.45 Modro poletje, španska mladinska nanizanka. 18.25 Obzornik ljubljanskega območja. 18.40 Zdravje ko leto se obrača: ZBIS — Povodni mož. ZBIS — Škatlica za godbo. 19.20 Cik cak. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 D. Butler-V. Labla-G. Montaldo: Marco Polo, italijanska nadaljevanka. 21.15 Propagandna oddaja. 21.20 Ne prezrite. 21.35 TV kviz. 22.40 Zrcalo tedna. 23.00 TV dnevnik II.

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

17.25 Tv dnevnik. 17.45 Zgodbe iz neprilic, otroška oddaja. 18.15 Svet računalnikov. 18.45 Narodna glasba. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 In... Kam gre glasba. 20.45 Zagrebška panorama. 21.00 Mimogrede povedano, dokumentarna oddaja. 21.50 Nočni kino: Brez let, sovjetski film (do 23.25)

TV ZAGREB

9.00 Zimski šolski program. 17.40 Poročila. 17.45 Pravljice. 18.15 Svet računalnika. 18.45 TV koledar. 18.55 Kronika reških občin. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Zlati obdobje komedije. 21.20 Glasba iz ateljeja. 22.05 Dnevnik. 22.20 Paleta. 23.50 Poročila.

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.30 Nemški mojstri (film). 12.15 Matere. 13.00 Opoldanska redakcija. 15.00 Winetou (film). 16.35 Eci, peci, peci. 17.55 Španček Zaspanček. 18.00 Panoptikum. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Derick. 21.20 Sanjska ladja. 22.20 Šport. 22.30 Zabava na Japonskem.

TV MADŽARSKA

7.50 Počitniška matineja, spored za šolarje. 10.00 Arhitektura. 4. del. 10.20 Noržije, norveški film. 15.35 Sola za starše. 16.10 Pivovarstvo. 16.30 Srečanje v petek. 17.40 Portret. 18.00 Okno. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Mednarodna revija "Čarovnikov". 21.00 Tamas Vtray. 22.15 Mehke postelje, trde bitke, angleški film. 23.50 TV dnevnik.

TV KOPER

14.00 ODPRTA MEJA — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 16.30 ODPRTA MEJA — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 17.00 TVD NOVICE. 17.05 TV SOLA: pravljica. 17.30 TRIJE MEDVEDKI — risanka. 18.00 SERIJSKI FILM — VELIKA DOLINA. 19.15 RISANKE. 19.30 TVD VSE DANES. 19.50 DREVI — novice in zanimivosti. 20.00 AKTUALNA TEMA. 20.30 PAPIRNATI TIGER — celovečerni film — Igrajo: David Niven, Toshiro Mifune — režija: Ken Annakin. 22.05 TVD — NOČI. 22.15 VISOKI PRITISK — glasbena oddaja.

RADIO MURSKA SOBOTA

16.30 — Glasbena paleta po vašem izboru. 17.00 — Aktualno v soboto, 31. decembra — Na Silvestrovo. 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

DEZURSTVO: 14.00 do 17.00 (telefon — 21-232)

TV LJUBLJANA

8.00 Poročila. 8.05 ZBIS. 8.15 Ciciban, dober dan: Zrcalce. 8.30 Pedenjžep. 9.00 Mi smo smešna družina, otroška nanizanka Tv. 9.30 I. Otrin: Pesem giba — Ballets Russos. 9.55 Človek in zemlja: živi izstrelek, španska dokumentarna serija. 10.00 Pred izbiro poklica: Poklici v steklastvu. 10.40 Slovenski muzeji in galerije: Muzej in galerija Kamnik. 11.15 Poročila (do 11.20). 12.30 Otroški silvestrski spored vseh Tv studijev. 19.20 Cik cak. 19.24 Tv in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Od triglava do Gevgelije, glasbena oddaja vseh Tv studijev. 21.00 Moped show, kabaret. 21.30 Očaranje, glasbena oddaja. 22.35 Horuk v novo leto. 00.05 Z. Avsenik v novo leto. 00.35 Tommy's PCE show extra — I. del. 01.35 Pozejdonove pustolovščine, ameriški film (do 03.30)

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

17.00 Otroška predstava. 18.00 Tv drama, ponovitev. 19.00 Narodna glasba. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Bolnišnica na koncu mesta, češkoslovaški musical. 20.40 Novoletna kolednica. 21.10 Sedem mladih, zabavno glasbena oddaja. 21.30 Kitajska četrt, ameriški film. 23.35 Novoletna šminka. 00.45 Vključitev v spored JRT.

TV ZAGREB

9.00 Zimski šolski program. 12.25 Novoletni spored za otroke. 19.30 Dnevnik. 20.00 Novoletni spored. 0.00 Novoletna čestitka, in zaporjmo skupaj. 1.40 Skrivnostni zaščitnik (film).

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila. 9.05 Dežela za mesecem. 9.35 Puščavske antilope. 10.20 Zmajski svet (film). 13.00 Opoldanska redakcija. 14.45 Človek — orkester (film). 16.05 Indijanski deček (film). 17.30 Ana in Siamski kralj. 17.00 Heinz Conrads. 19.00 Ironimus 83. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Arena senzacij. 22.30 Charlieve tete (film). 0.00 Ob mejavi leta. 0.05 Dobri vojak Švejk (film).

TV MADŽARSKA

8.05 Dopoldanski spored do 12.35. 15.10 Poje Sylvie Vartan. 16.10 Lej! 16.50 Oblec se za klovna! 18.00 Kuharska knjiga. 18.20 Operete. 19.30 Poročila. 19.35 Dolly Roll. 20.00 Silvester '83; Pardon: Superbola; Stara melodija; Burleska; Risanka. 22.30 Zabavnoglasbeni gala, vmes ob 24.00 Himna, nato pop-rock do zaključka oddaje (2.00).

TV KOPER

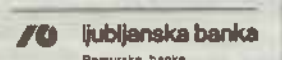
22.00 NOVOLETNI PROGRAM — oddaja v živo v koprskem studio Dario Diviacchi — glasba po okusu gledalcev, nagrade, smeh in zanimivosti. 01.00 EVROVIZIJA — NOVO LETO V EVROPI. 01.30 KOMIKE 02.00 Celovečerni film

RADIO MURSKA SOBOTA

10.05 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Poseben novoletni spored, 17.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

8.00 Poročila. 8.05 Živ žav, otroška matineja. 9.05 Modro poletje, španska mladinska nanizanka — ponovitev. 9.45 Učna leta izumitelja Polža, slovenski film. 11.15 Fantje s Hill Streeta, ameriška nanizanka. 12.05 Poročila. 12.10 Propagandna oddaja. 12.15 Dunaj: novoletni koncert, prenos. 13.30/35 Garmisch: svetovni pokal v smučarskih skokih, prenos. 15.30/40 Muppetki in mojstri, angleški poljudnoznanstveni film. 16.25/35 Očaranje, glasbena oddaja. 17.25/35 Iz noveletnega sporeda TV Zagreb. 17.45 Poročila. 17.50 Buik — Srečno novo leto, madžarski film. 19.10 Risanka. 19.23 TV in radio nocoj. 19.25 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 G. Mihelič: Soferja, nadaljevanka TV Beograd. 20.55 Tommy's pop show. 2. del zabavnoglasbene oddaje zahodnonemške TV. 21.55 Pozejdonova pustolovščina, ameriški film. 23.50 Poročila

TV ZAGREB

9.20 P. J. (film). 11.00 Lepa beseda letu 1984. 12.15 Novoletni koncert dunajskih filharmonikov. 13.30 Skakalna turneja. 15.30 Zabavna oddaja. 16.00 Karneval (film). 18.15 Svet v letu 1983. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Kamionarji (film). 21.00 Kondorjev let, dok. serija. 22.00 Miroslav Ilić. 23.00 Humoristična oddaja.

TV AVSTRIJA

10.00 400 let jahalne umetnosti. 10.50 Ognjena Isabella (film). 12.15 Novoletni koncert Dunajskih filharmonikov. 13.30 Škafalna turneja štirih dežel. 15.55 Žalostna Nixi. 17.15 Ana in Siamski kralj. 17.45 Klub seniorev. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Ladja norcev (film). 22.35 O smrti ljudi. 22.35 Šport. Drugi program. 20.15 Orle v podzemlju (opera). 23.15 Dinastija klan iz Denverja.

TV MADŽARSKA

8.40 Spored za otroke. 12.15 Novoletni koncert iz Dunaja. 14.40 Novoletno voščilo. 15.25 Napoved sporeda. 15.55 Praznik Kube. 16.25 Bal norcev, TV igra. 18.00 Delta. 18.45 Novoletno voščilo Pala Losoncizja, predsednika predsedniškega sveta. 19.00 Teden. 20.05 Domoljubna pesem. 20.20 Fantomas, film. 22.00 Savaria '83, družabni plesi.

TV KOPER

17.30 VISOKI PRITISK — Glasbena oddaja. 18.30 LUCY IN NJENI — serijski film. 19.00 STANLIO IN OLIO — komike. 19.30 STICISCE — tednik TV Dnevnik. 19.45 NOVOLETNI PROGRAM JRT. 20.30 KRALJ, DAMA IN FANT — Film — Igrajo: Gina Lollobrigida, David Niven. Režija: Jerzy Skolimowski. 19.30 TVD — VSE DANES. 19.50 DREVI. 20.00 AEROBIKA. 20.10 DOKUMENTARNA. 20.30 VELIKI DEKTEKTIV — serijski film. 21.20 TURISTIČNI VODIČ — V sodelovanju s KOMPAS-om. 21.30 SLOVENSKI ROCK: LAČNI FRANC. 22.15 NOČNI FILM — ponovitev

RADIO MURSKA SOBOTA

PRENOS OSREDNJEGA SLOVENSKEGA SPORODA

TV LJUBLJANA

8.15 Poročila. 8.20 Živ žav, otroška matineja. 9.10 Mi smo smešna družina, otroška serija TV Novi Sad. 9.40 J. Kislinger: Izlet, mladinska predstava SNG Maribor. 10.35 Plemeniti Tom, angleško-poljski risani film, iz silvestrskih sporedov. 12.00 Ho-ruk v novo leto. 13.25 Novoletna kolednica. 13.55 Folk parada, glasbena oddaja TV Beograd. 14.35 Rock ansambl, oddaja TV Sarajevo. 15.40 XXI. olimpijske igre — Montreal, kanadski dok. film. 16.45 Poročila. 16.50 Delo za določen čas, jugoslovanski film. 18.15 Šport v letu 1983. 19.15 Risanka. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 J. B. Molier: Namišljeni bolnik, predstava Mestnega gledališča Ljubljana. 21.55 glasbeni vrtiček — Edith Piaf. 23.30 Poročila

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

13.30 Iz noveletnega sporeda TV Skopje. 15.30 Iz noveletnega sporeda TV Zagreb. 18.30 Huzarji, TV nadaljevanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Orwelovo 1984. 22.00 Banović Strahinja, jugoslovanski film. 23.30 »Bernstein: West side story«. 00.00 Poročila

TV ZAGREB

9.30 Skrivnostni zaščitnik (film). 11.15 Superzgodba. 12.00 Koncert iz skupščine Jugoslavije. 13.00 Tom, Dick in Harrier. 14.00 Staro in novo. 14.35 Novi fosili. 15.00 Gospoda in husarji (opera). 16.30 Prijatelj Joy (film). 18.15 Šport v letu 1983. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Človek besede (drama). 21.15 Pevci ob bolnici (glasbena oddaja). 21.55 Kondorjev let. 22.55 Folk-parada.

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.25 Dobri vojak Švejk (TV film). 12.00 Uporniške pesmi. 13.00 Opoldanska redakcija. 15.00 Abbott in Costello med pirati (film). 16.10 Cirkus na ledu. 16.40 Eci, peci, peci. 17.05 Spoznaj nevarnost. 17.10 Cesar in slavček (film). 17.30 Ana in Siamski kralj. 17.55 Španček Zaspanček. 18.00 Fauna Iberica. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Šport v ponedeljek. 21.10 Čarovnik. 21.55 Večerni šport.

Drugi program. 15.00 Klub 2. 17.00 Sto umetnin. 17.10 Linija rocka. 18.00 Gozdni dom. 18.25 Srečnej. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Mozart. 21.50 10 pred 10. 22.20 Tolpa kapitana Clegga (film).

TV MADŽARSKA

2. januarja — ponedeljek: Ni sporeda

TV KOPER

18.00 KRALJ, DAMA IN FANT — Film — Igrajo: Gina Lollobrigida, David Niven. Režija: Jerzy Skolimowski. 19.30 TVD — VSE DANES. 19.50 DREVI. 20.00 AEROBIKA. 20.10 DOKUMENTARNA. 20.30 VELIKI DEKTEKTIV — serijski film. 21.20 TURISTIČNI VODIČ — V sodelovanju s KOMPAS-om. 21.30 SLOVENSKI ROCK: LAČNI FRANC. 22.15 NOČNI FILM — ponovitev

RADIO MURSKA SOBOTA

PRENOS OSREDNJEGA SLOVENSKEGA SPORODA

TV LJUBLJANA

8.40 Poročila. 8.45 Pedenjpedova urica. 9.45 S. Simčič: O ptički, ki je ukradla zlato jabolko, predstava lutkovnega gledališča Ljubljana. 10.30 Mali veliki hokejist, češkoslovaški film, iz silvestrskih sporedov. 11.55 Moped show. 12.20 Super hit leta, zabavnoglasbena oddaja. 13.50 TV izbira športnika leta. 14.50 Vrag za petami, kanadski film. 16.30 Visok pritisk, zabavnoglasbena oddaja TV Koper. 17.00 Čas, ki živi: Partizanski novo leto. 17.30 Grenka žetev, ameriški film. 19.10 Risanka. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik (za JRT 2). 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 V. Moberg: Raskenovi, švedska nadaljevanka. 21.00 Tommy's pop show. 3. del zabavnoglasbene oddaje zahodnonemške TV. 22.00 Poročila

TV ZAGREB

9.30 Zaljubljeni bolničar (film). 11.00 Koncert za otroke. 13.00 Zabavna glasba. 13.00 Lepa Jelena (opera). 14.30 Bilo je davno. 15.15 Ta nori, nori svet (film). 18.15 Mladi v letu 1983. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Kitajska četrt (film). 22.05 Kondorjev let. 22.55 Uvoz izvoz (komedija).

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.30 Človek-orkester (film). 11.45 Večernji vestern. 12.10 Šport v ponedeljek. 13.00 Opoldanska redakcija. 15.00 Pepelka (film). 16.25 Upanje po notah. 17.35 Eci, peci, peci. 17.00 Oddaja za miško. 17.30 Ana in Siamski kralj. 17.55 Španček Zaspanček. 18.00 Čudovito življenje. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Judež iz Tirolske. 21.50 Španski morilec (film). Drugi program. 15.30 Mozart. 17.00 Sto umetnin. 17.10 Linija rocka. 18.00 Gozdni dom. 18.25 Srečnej. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Swing — vroča stvar (film). 21.05 Dallas.

TV MADŽARSKA

8.05 Za otroke. 9.30 Candide, TV film. 15.00 Šolska TV. 16.35 Kratki filmi. 17.55 Kronika Južnega Alfoida, studio Szeged. 18.30 Od aplavza do aplavza, spored Roberta Ratonijja. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Wagner, 3. del nadaljevanke. 20.40 Studio '84, kulturni TV tednik. 21.55 Zgodilo se je leta 1983; pregled mednarodnih dogodkov. 22.55 TV dnevnik.

TV KOPER

17.05 TV SOLA: KOZMOS — Karl Sagan — dokumentarna oddaja. 17.30 KARIO — mladinski TV film. 18.00 VELIKI DETEKTIV — serijski film. 18.50 SLOVENIJA. SNĖG IN GLASBA. 19.30 TVD — VSE DANES. 19.50 DREVI. 20.00 OBZORJE. 20.30 TEMNA NAKANA — Celovečerni film: Igrajo: Rossano Brazzi, Shirley Jones. Režija: Vittorio Sala. 22.00 TURISTIČNI VODIČ — V sodelovanju s KOMPAS-om. 22.10 TVD — NOČI. 22.20 ZADNJE DEJANJE — TV nadaljevanka — III del

RADIO MURSKA SOBOTA

16.30 — Iz domačega glasbenega arhiva. 17.00 — Aktualno v sredo, 4. januarja. 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

18.00 Poročila. 18.05 Ciciban, dober dan: Čarobna košara. 18.25 Pomurski obzornik. 18.40 Samostan piva, reportaža TV Titograd. 19.10 Risanka. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Film tedna: Ko pridejo kobilice, ameriški film. 22.15 TV dnevnik II

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

17.25 Tv dnevnik. 17.45 Beli kamen, švedska nadaljevanka. 18.15 Izobraževalna oddaja. 18.45 Prijatelj glasbe. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Francoski kviz. 21.05 Zagrebška panorama. 21.20 Iz koncertnih dvoran: S. Šulek: Koncert za orgle in orkester. M. Lipovšek: Pozabljene pesmi za mezzosoprano in orkester (do 22.10)

TV ZAGREB

9.00 Zimski šolski spored. 17.40 Poročila. 17.45 Beli kamen. 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika karlovaških občin. 18.45 Prijatelj glasbe. 19.15 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Modri Max (film). 21.30 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.35 Veliki blondinec se vrača (film). 11.50 Upanje po notah. 12.00 Pesnik, čarovnik in profet. 12.45 Opoldanska redakcija. 12.55 Škafalna turneja štirih dežel. 15.30 Kdo je Jerry Lewis? 16.15 Risanka. 16.45 Prijazen gost. 17.05 Čebelica Maja. 17.30 Ana in Siamski kralj. 17.55 Španček Zaspanček. 18.00 Robinovo gnezdo. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija v sliki. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Obračun z neznancem (film). 21.56 Šport. Drugi program. 15.00 Tom in Jerry. 15.20 Ljubezen v trenutku (film). 16.40 Dežela in ljudje. 17.10 Linija rocka. 18.00 Gozdni dom. 18.25 Srečnej. 19.30 Čas v sliki. 20.15 Mozart. 21.40 Sto umetnin. 21.50 10 pred 10. 22.20 Let poln strahu (film).

TV MADŽARSKA

9.05 in 15.00 Šolska TV. 10.00 Nočno dežurstvo, pon. 16.40 Kratek film. 16.55 Burleska. 17.30 Poljske ceste, poljska nadaljevanka. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Pogovor z Julijo Osvalth. 20.45 TV univerza; staroveški Orient. 14. del. 21.35 Umetnina tedna. 21.40 Iz latinske Amerike: Vzpon in propad J. Miriete, TV film. 22.20 TV dnevnik.

TV KOPER

14.00 ODPRTA MEJA — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 16.30 ODPRTA MEJA — Oddaja v slovenskem jeziku — Videoteleks. 17.00 TVD NOVICE. 17.05 TV SOLA: Človekovo telo — dokumentarna oddaja. 17.30 TEMNA NAKANA — film. 19.00 RISANKE. 19.30 TVD — VSE DANES. 19.50 DREVI. 20.00 KULTURNA PANORAMA. 20.30 RYAN — serijski film. 21.30 TURISTIČNI VODIČ — V sodelovanju s KOMPAS-om. 21.40 TVD — NOČI. 21.50 Glasbena oddaja

RADIO MURSKA SOBOTA

ČETRTEK, 5. januarja. 16.30 — Glasba skozi stoletja. 17.00 — Aktualno v četrtek, 5. januarja. 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.

TV LJUBLJANA

17.40 Poročila. 17.45 P. Zidar: Utonilo je sonce — Kukavičji Mihec, otroška nadaljevanka. 18.25 Posavski obzornik. 18.40 Ogramba in samozaščita. 19.10 Risanka. 19.24 TV in radio nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik I. 19.55 Vreme. 19.57 Propagandna oddaja. 20.00 Tednik. 21.00 Diamanti na nebu, angleška nanizanka. 21.50 TV dnevnik II

ODDAJNIKI II. TV MREŽE:

17.25 Tv dnevnik. 17.45 Zgodbe iz neprilic, otroška serija. 18.15 Znanost. 18.45 Francoski šanson s Catherine Sauvage. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Francoski kviz. 21.05 Zagrebška panorama. 21.20 Iz koncertnih dvoran: S. Šulek: Koncert za orgle in orkester. M. Lipovšek: Pozabljene pesmi za mezzosoprano in orkester (do 22.10)

TV ZAGREB

9.00 Zimski šolski spored. 17.40 Poročila. 17.45 Pravljice. 18.15 TV koledar. 18.25 Kronika spiliških občin. 18.45 Francoski šanson. 19.10 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Panorama. 21.05 Olimpijski kviz. 22.05 Dnevnik.

TV AVSTRIJA

9.00 Jutranja poročila. 9.05 TV v šoli. 10.40 Ena noč s Suzano (film). 12.15 Klub seniorev. 13.00 Opoldanska redakcija. 15.00 Detektiv z napakico (film). 16.25 Risanka. 16.35 Eci, peci, peci. 17.00 Spoznaj nevarnost. 17.05 Kiwi — dogodivščine v Novi Zelandiji. 17.30 Ana in Siamski kralj. 17.55 Španček Zaspanček. 18.00 TV kuhinja. 18.30 Družinski magazin. 19.00 Avstrija

tedenski koledar

PETEK, 30. december — Branimir
SOBOTA, 31. december — Silvester
NEDELJA, 1. januar — Novo leto
PONEDELJEK, 2. januar — Makarij
TOREK, 3. januar — Genovefa
SREDA, 4. januar — Angela
ČETRTEK, 5. januar — Si-meon
PETEK, 6. januar — Gašper
SOBOTA, 7. januar — Zdravko
NEDELJA, 8. januar — Se-verin
PONEDELJEK, 9. januar — Julijan
TOREK, 10. januar — Gregor
SREDA, 11. januar — Pavlin
ČETRTEK, 12. januar — Tatjana

kino

»PARK« MURSKA SOBOTA
30. decembra ob 17. in 19. uri ameriški barvni kinemasopski film: »TO JE ELVIS PRESLEY«;
1. januarja ob 15. in 17. in 19. uri ameriški barvni vstavistijski film: »TO JE ELVIS PRESLEY«;
2. in 3. januarja ob 17. in 19. uri ameriški barvni kinemasopski film: »NA ZLATEM JEZERU«;
4. in 5. januarja ob 17. in 19. uri hongkongski barvni kinemasopski film: »GNEV SHAOLINA«;
6. januarja ob 17. uri ameriški barvni vstavistijski film: »RJOVENJE« in ob 19. uri hongkongski barvni kinemasopski film: »ZMAJEVA IGRA SMRTI«;
8. januarja ob 15. in 17. uri ameriški barvni vstavistijski film: »RJOVENJE« ter ob 19. uri hongkongski barvni kinemasopski film: »ZMAJEVA IGRA SMRTI«;
9. in 10. januarja ob 17. in 19. uri italij. barvni vstavistijski film: »ZGUBA NAVADNE NOROSTI«;
11. in 12. januarja ob 17. in 19. uri ameriški barvni vstavistijski film: »JACK LONDON — KOPAC ZLATA«.

LJUTOMER

31. decembra ob 19.30 uri ter 1. januarja ob 17.15 in 19.30 uri ameriški film: »JEZDECI NA DOLGE STEZE«.

ČRENŠOVCI

30. decembra ameriški barvni film: »ČLOVEK IZ SAN FERNANDA«.

GORNJA RADGONA

30. decembra ob 15. uri domači film: »ČETVERONOŽNI DE-TEKTIV BENJI«;

1. januarja ob 17. in 19.15 uri nemški film: »PODMORNICA«;
2. januarja ob 17. in 19. uri ameriški film: »VBOD Z NOŽEM«;

4. januarja ob 19. uri ameriški film: »PLANET PREKLETIH«;
5. januarja ob 17. in 19. uri angleški film: »MAŠEVANJE INŠPEKTORJA KLUZOA«;

6. januarja ob 17. in 19. uri ameriški film: »PLANET PREKLETIH«;

prodam

ZASTAVO 101. nujno prodam. Oglasite se: špecerija TRŽNICA ali Pečarovi 47, telefon 77-117. M-4994

VESTNIK

Stefan Dravec (direktor in glavni urednik). Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika). Jože Šabjan (odgovorni urednik). Brigita Bavčar. Jani Dominko. Jože Graj. Milan Jerše. Ludvik Kováč. Dušan Lončar. Feri Maučec (šport). Vlado Paveo. Stefan Sobočan. Janko Stojnik (dopisništvo). Branko Zunc. Gönter Endre (tehnični urednik). Nevenka Emri (lektor). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1 — Telefoni: novinarji 21-232, 21-064 in 21-383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelk, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21-064 in 21-383; dopisništvo Gornja Radgona tel. 74-597, dopisništvo Lendava tel. 75-085 in dopisništvo Ljutomer tel. 81-317 — Nenaročeniški rokopisov in fotografij ne vračamo. — Celoletna naročnina 470,00 din, polletna 235,00 din, letna naročnina za inozemstvo 1.100,00 din, celoletna naročnina za delovne organizacije 630,00 din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900-603-30005 — Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 501005620-000112-25730-30-4-01176 — Cena posamezne številke 13,00 din. Tiska ČGP Večer Maribor — Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

V gostilni na Hotizi me čaka kolektorček z imeni in nagradno številko

PRAŠICA ZA ZAKOL PRO-DAM. Naslov v upravi lista. M-4916
KRAVO, lahko s teletom, prodam. Strehovci 22, p. Dobrovnik. M-4917
HIŠO z gospodarskim poslopjem in 2 ha obdelovalne zemlje v Gornjih Slavečih prodam. Interesenti se naj oglasijo v Salamencih št. 21. M-4918
LADO 1500, staro 30 mesecev, rdeče barve z avtoradiom prodam. Jože Krajcar, Murska Sobota, Kroška 6. M-4919
ZAPOROŽEC PRODAM. Alojz Flisar, Bakovci, Prečna 8. M-4920
VEČJO KMETIJO PO UGODNI CENI PRODAM ali damo v najem. Naslov v upravi lista. M-4922
FERGUSON 35 s kabino in nekaj priključki, ugodno prodam. Sobočan, Žiberci 53, p. Apače. M-4922
KRAVO, staro sedem let, s teletom, ugodno prodam. Petanjci 16. M-4924
TERMOAKUMULACIJSKO PEČ in peč na trda goriva KALOREX prodam. Naslov v upravi lista. M-4926
BARVNI TELEVIZOR GORENJE PRODAM. Milovan Nedič, Staneta Rozmana 15, Murska Sobota. M-4927
TOVORNI AVTO MERCEDES, 8 t, kiper, registriran do 15. aprila 1984, prodam. Ivana Regenta 9. M-4929
TRAKTOR STEYR, 28 KS, prodam. Vaneča 41, p. Puconci. M-4931
CISTERNO ZA GNOJNICO, 1700 l, prodam. Srečko Kranvogel, Spodnja Voličina 118, p. Voličina. M-OP
HIŠO s poslopjem, dosedaj gostilna, in gradbene parcele z lokacijo, v predmestju Ljutomeru, prodam. Vprašati pri Karlu Žumnu, Ljutomer Ormoška 27, telefon (069) 81-889. In-586
SUHA MEŠANA DRVA PRODAM. Poznanovci 8. M-4933
KARAMBOLIRAN AVTO ZASTAVA 125/P, registriran do avgusta 1984, motor nepoškodovan, brezhiben, prodam. Terezija Lutrov, Križevci 3/A (blok pri pošti), pri Ljutomeru. M-4934

Vsem dosedanjim strankam, želim

ZDRAVO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1984

S svojimi storitvami: reguliranje vinogradov z buldožerjem, planiranje zemlje, širjenje cest in podobnimi deli se tudi v novem letu toplo priporočam.

MILAN ZORGER,
bagerist
Grad 186

LADA SL, letnik 1979, z vgrajeno plinsko napravo in dokumentacijo prodam. Marjan Sukar, Bodonci 143. M-4935
MLIN IN OLJARNO PRODAM. Forjanič-Frumen, Dolnji Slaveči. M-4936
FIAT 126 P, letnik 1978, prodam. Otvoč 6, telefon 77-081. M-4937
HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPJE PRODAM. Informacije: Jože Vitez, Tešanovci 12. M-4938
ZASTAVO 750, novo, prodam. Telefon (069) 21-838. M-4939
DVODELNA IN TRIDELNA OKNA S POLICAM prodam. Puconci 72. M-4949
MALE PUJSKE PRODAM. Murski Črnci 45. M-4941
HIŠO z gospodarskim poslopjem in 34 arov sadovnjaka prodam. Naslov v upravi lista. M-4942
SILAŽNI KOMBajn HAGEDORN PRODAM. Brezovica 58, p. Velika Polana. M-4943
BARVNI TELEVIZOR, star dve leti, in 126 P, letnik 1980, ugodno prodam. Miran Györek, Ob kanalu 18, M. Sobota. M-4944
TRAKTOR FIAT STORE 502, nov, prodam. Informacije: Petrol, Beltinci M-4945

MOTOR ZA VW 1200 PRODAM. Telefon 22-025. M-4946
NSU 1200 C PRODAM. Renkovci 150, p. Turnišče. M-4947
ZAMRZOVALNO SKRINJO GORENJE, 220 L, prodam. Mlajtinci 37, p. Martjanci. M-4948
KOMBI ZASTAVA, letnik 1979, naprodaj. Jože Tot, Dolina 32, p. Lendava. M-4949
VINOGRADNIŠKO—GOSPODARSKO ZGRADBO (vikend) z vinogradom in vinogradniško opremo v okolici Kapele oziroma Radenec prodam. Hiša je podkletena, napeljana sta elektrika in vodovod. Vinograda je 50 arov, novejši nasad. Informacije v večernih urah po telefonu (069) 82-512. M-4950
ENOFAZNI MOTOR PRODAM. Turnišče, Pod logom 7. M-4953

CENJENE STRANKE OBVEŠČAM, DA IMAM ZOPET NA ZALOGI:

— JELKINO ETERIČNO OLJE ZA ZDRAVLJENJE PREHLADOV, BRONHITISA, SINUSOV IN PLJUČNIH BOLEZNI,
— MAZILLO ZOPER REVMO
— MAZILLO ZOPER BOLEZNI OŽILJA
— MAZILLO ZOPER GLIVIČNE EKCEME
— ŠENJANJEVO OLJE ZA ZDRAVLJENJE OPEKLIN IN DRUGIH RAN
— ČAJE ZOPER ŽIVČNE BOLEZNI

Pošiljam po povzetju, navodila priložena. Se priporočam.

STANISLAV ERJAVEC
Poklukarjeva 57/A
61111 Ljubljana
telefon 264-900

CISTERNO CREINA, 1700 l, OPEL REKORD 1500 in FORD TAUNUS 1600 l, po zelo ugodni ceni prodam. Ižakovi 144. M-4955
DVA PRAŠICA ZA ZAKOL (a 120 kg) prodam. Trnje 143. M-4958
GRADBENO PARCELO V RADENCIH (ulica Šratovci) prodam. Marija Jakšič, Moravci 28. M-4960
SUHA DRVA PRODAM. Markovci 117, p. Šalovci. M-4961
RENAULT-4, v dobrem stanju, naprodaj. D. Slaveči 53. M-4962
SMUČARŠKE ČEVLJE št. 42 prodam. Dolnji Slaveči 50/A. M-4963
TRAJNOGOREČO PEČ KUPPERBUSCH, malo rabljeno, prodam. Križevci pri Ljutomeru 60. M-4964
ZASTAVO 750, letnik 1977, prodam. Skakovci 40, p. Cankova. M-4965
DVA KAVČA PRODAM. Cigut, Arh. Novaka 19. M-4967
TELEVIZOR, črno-beli, malo rabljeni, prodam. Beltinci, Gregorčičeva 39. M-4968
MALE PUJSKE PRODAM. Krog 135. M-4969
KOBILO, staro osem let, nižje pasme, prodam. Informacije ob nedeljah. Tonček Ciglarčič, Godemarci 7. In-607
ZASTAVO 750, po delih, in SPAČKA, po delih, prodam. Dušan Lesjak, Nunska graba 27, p. Ljutomer. In-611
POZOR! Nujno prodam enonadstropno stanovanjsko hišo v Moravcih, 9,5 m x 12,5 m, notranje dokončano. Vse informacije dobite pri Slavku Horvatu, Moravci 8, p. Martjanci ali po telefonu Ivica Sajovic, 064 22-570.
M-OP
RABLJENE ŽENSKÉ PLaŠČE št. 38-40, ohranjene, ugodno prodam. Telefon dopoldne: 81-002. M-MM

Vsem svojim strankam in sovaščanom želim

ZDRAVO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1984

se zahvaljujem za dosedanje zaupanje ter se s svojimi storitvami tudi v novem letu priporočam.

Jože Ternar
čevljarstvo in galanterija
Lendava

OPEL ASCONA 1.6, letnik 1976, naprodaj. Informacije: 23-622. M-4970
FIAT 126 P in hotel za žganjekuho prodam. Andrejci 1, p. Martjanci M-4971
TRIDELNO SOBNO OMARO, svetlo, hrast, novo in globoki otroški voziček, prodam. Staneta Rozmana 2 (šoping), stanovanje št. 25. M-4972
SAKSO FON WELTKLANG, ALT, prodam. Telefon 22-870. M-4973
HIŠO V ZENKOVCIH, takoj vseljivo, za 1,3 ha zemlje, prodam. Naslov v upravi lista. M-4974
PLINSKI BOJLER, še nerabljen, z grancijo in kombi peč, italijansko prodam. Andrejci 13, p. Martjanci. M-4975
KAMIONSKO PRIKOLICO TEHNOSTROJ, 5 t, prodam. Nalov v upravi lista. M-4978
BREJO TELICO PRODAM. Lemerje 26, p. Puconci. M-4979
VW 1200, letnik 1976, prodam. Brunec, Alija Kardoša 8, Murska Sobota. M-4980
TELEVIZOR GORENJE črno-beli, prodam. Miklošičeva 47, M. Sobota. M-4982
KOMBajn CLAS PRODAM. Vidonci 137, p. Grad. M-4983
ŽITNI KOMBajn EPPLE v delovnem stanju, prodam. Selo 27, Prosenjakovci. M-4992

zaposlitve

KV DELAVCE ZAPOSIM. Pismene prijave pošljite v 8 dneh na naslov: Ludvik Žalik, Zvezna ul. 3, M. Sobota. O sprejemu boste obveščeni v 15 dneh. Poiskusna doba traja 30 dni. M-4952

Vsem svojim gostom, sovaščanom in poslovnim partnerjem želim

SREČNO IN USPEŠNO
NOVO LETO 1984

S svojimi raznovrstnimi specialitetami in specialitetami iz morskih rib se tudi v novem letu toplo priporočam, obenem obveščam, da bo gostilna 31. decembra, 1., 2. in 3. januarja 1984 zaprta.

GOSTILNA
HORVAT-LOVENJAK
Polana 40
pri M. Soboti

kupim

MERCEDES UNIMOG, lahko v nevoznom stanju, kupim. Ponudbe na upravo lista. M-4892
ARAN MOTOR, stabilen, rabljen, kupim. Janez Balazic, Dokležovje št. 60. M-4893
ENOSNO PRIKOLICO ZA PREVOZ ŽIVINE KUPIM. Mešič, Dolnji Slaveči 100. M-4914

ČEVLJARSKI STROJ ZA POPRAVILLO ČEVLJEV (KRPANJE) kupim. Naslov v upravi lista. M-4915
AKACIJEVE SOHE, primerne za vinograd, dolžina od 2,60 do 3 m, kupim ali zamenjam za žagane borove „roženice“. Filovci 160. M-4921
CISTERNO ZA GNOJNICO KUPIM. Telefon 78-614. M-4930
KOLUTNI MAGNETOFON, 4-kanalni ali stereo, lahko tudi z okvaro, kupim. Telefon 24-542. M-4932

razno

STARŠI, ki ste na sezonskem delu v tujini in ne veste, komu dati otroke v zanesljivo varstvo in oskrbo, se oglasite na naslov v upravi lista. M-4888

CENJENIM STRANKAM
ŽELIM

SREČNO, ZDRAVO
IN USPEŠNO
NOVO LETO 1984

S SVOJIMI STORITVAMI: ČIŠČENJEM OBLAČIL, TALNIH OBLG, PREPROG IN OBLAZINJENEGA POHIŠTVA SE TUDI V NOvem LETU TOPLO PRIPOROČAM

EMA ŠIFTAR
kemična čistilnica
MURSKA SOBOTA,
Aškerčeva 5

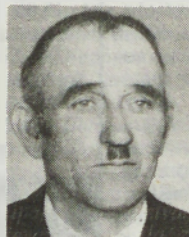
PREKLIC!
Preključujem neresnične besede v zvezi z Alojzom Arzenškom iz Vratje vasi št. 1 in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Neža Kolar, Vratja vas. M-MM

OBVESTILO!
Obveščam stranke, da sem preselil odvetniško pisarno iz Titove ulice na Cvetkovo ulico 16. Tibor Hari, odvetnik, M. Sobota. M-4954
AVTOMEHANIČNO DELAVNICO v okolici M. Sobote oddam v najem. Ponudbe na upravo lista. M-4951

VOZNIKI!
OPTIKA podvožja za vse tipe osebnih avtomobilov, manjša enostranska obraba gum, varna vožnja. Naročila po telefonu (069) 81-987 vsak dan do 16. ure. Franc Makoter, avtomehaničnik, Antea Trstenjaka 17, p. Ljutomer. In-610

PREKLIC!
Preključujem veljavnost zaključnega spričevala za 8. razred OŠ Bučkovi. Metka Novak, Bučkovi št. 31, p. Bučkovi. In-628

POSESTVO 1,30 ha z vsemi premeščinami in nepremičninami ter preužitkom dam v najem. Ogled možen vsak dan razen nedelje. Alojz Veberič, Negovski vrh 85, p. Spodnji Ivanjci. M-OP
GOSTILNA BENČEC — BAKOVCI želi vsem svojim strankam, sovaščanom in poslovnim partnerjem **ZDRAVO IN USPEŠNO NOVO LETO 1984**. Za obisk se tudi v novem letu toplo priporoča! M-4959
Cenjene goste obveščam, da bo gostilna izletnik Ignaca Rajha v času novoletnih praznikov zaprta. Obenem želimo vsem cenjenim gostom **SREČNO, ZDRAVO IN USPEHOV POLNO NOVO LETO 1984**. M-4976
VARSTVO za 2 in 3 leta stara otroka iščem. Naslov v upravi lista. M-4981

ZAHVALA

Po krajši bolezn nas je v 62. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek in stric

Jože Zadavec
iz Lipe

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, sovaščanom in prijateljem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vince in cvetje, nam pa izrekli sožalje.
Prisrčna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku Štefanu Zadavcu za poslovilne besede ob odprtem grobu.
Zahvala tudi vsem GD, vsem organizacijam vasi Lipa in ZB Beltinci.
Vsem še enkrat — prisrčna hvala!

Žalujoci: žena Ana, hčerka Marija s sinom, hčerka Jožica z družino in stric Janez z družino

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, spomnite se, kako trpel sem in večni mir mi zaželite.

*A dan je črni moral priti,
bridkosti dan, oј dan solzan,
težko bilo se je ločiti,
a solze vse, ves jok zaman*

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi, ko nas je nepričakovano, tiho in brez slovesa v 67. letu starosti zapustila naša draga žena, mama in babica

Ana Štrtak

roj. Zrim
iz G. Slaveč

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nas tolažili, našo drago mamo pospremili na njeni zadnji poti ter ji darovali vence in cvetje, nam pa ustno izrekli sožalje.

Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavniku KS za poslovilne besede ob odprtem grobu.

G. Slaveč, 20. decembra 1983

Žalujejo: mož Franc, hčerka Terezija z družino, sin Franc z družino, sestre Gizela in Terezija z družinama ter ostalo sorodstvo

*Vsi bodo dosegli svoj cilj,
le jaz ga ne bom dosegel...
ognja prepoln, poln sil,
neizrabljen k pokoju bom legel.*
(S. Kosovel)

ZAHVALA

Nenadoma, komaj v 16. letu starosti, naju je za vedno zapustil ljubljani sin

Ciril-Dejan Rogač

dijak SSVŠ
iz M. Sobote

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sošolcem, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in šopke, nama pa izrekli sožalje.

Posebna zahvala osebju Kliničnega centra Ljubljana, oddelku CIT, predstavnikom SSVŠ »Franc Rozman—Štane«, govornikom za poslovilne besede, g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete pesmi.

Vsem iskrena hvala!

M. Sobota, 13. decembra 1983

Žalujejo: MAMA IN OČE

ZAHVALA

V visoki starosti nas je star 85 let, za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, pradedek, brat, svak in ujec

Štefan Žilavec

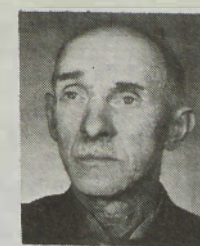
Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, z nami sočustvovali in darovali številne vence.

Posebno zahvalo smo dolžni Lovski družini Cankova in vsem lovcem za vzorno organizacijo pogreba in številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Iskrena zahvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Topolovci, München, 14. decembra 1983

Žalujejo: hčerki Lina in Marija z družinama ter ostalo sorodstvo

*Kje si ljubi mož in oče,
kje tvoj mili je obraz,
kje je tvoja skrbna roka,
ki skrbela je za nas?*

ZAHVALA

Tiho in mirno nas je brez slovesa v 78. letu starosti za vedno zapustil naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in tast

Štefan Magdič

iz Turnišča

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, posebno sosedi Polanščkovi, znancem in prijateljem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Hvala g. župniku, g. kaplanu Režonji iz Lendave za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavniku KS za poslovilne besede in kolektivu TOZD Planika Turnišče za darovane vence.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Turnišče, M. Sobota, Renkovci, Bogojina, Canada, 15. 12. 1983

Žalujejo: žena Ana, hčerke z družinami, vnuki, pravnuki in ostalo sorodstvo

*Še prej ko jutranja zarja
posijala je,
lebe draga hčerka in sestra
smri pobrala je.*

ZAHVALA

V 42. letu nas je za vedno zapustila draga hčerka in sestra

Rozika Gjerek

iz D. Bistrice

Iskreno se zahvaljujemo g. dekanu, g. organistu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, sorodnikom in prijateljem za cvetje in vence, sosedi Elizabeti Donko za vso pomoč ter vsem prijateljem, sorodnikom in znancem, ki so sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje.

D. Bistrica, 21. 12. 1983

Žalujejo: mama, brata Jože in Štefan z družinama ter sestre Marija in Cecilija z družinama

ZAHVALA

V 61. letu starosti nas je po daljši in težki bolezni zapustila draga žena, mama in stara mama

Gizela Čerpnjak

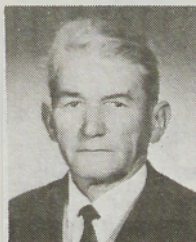
roj. Bagar
iz Sulince

Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in sosedom za vso pomoč v najtežjih trenutkih.

Posebna zahvala GD Šulinci, čč. duhovnici in pevcem za odpete žalostinke.

Šulinci, 18. decembra 1983

VSI NJENI

ZAHVALA

Po daljši bolezni nas je v 74. letu zapustil dragi mož, oče, stari oče in brat

Leopold Vučina

iz Gederovec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam izrekli sožalje in sočustvovali z nami.

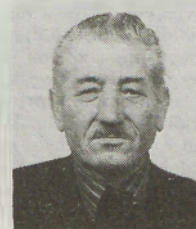
Iskrena zahvala za izkazano pozornost kolektivu Metalne Maribor, sodelavcem ZS Triglav, PE M. Sobota, sodelavcem Interne banke ABC Pomurka, kolektivu Gradbenega materiala M. Sobota, Društvu invalidov M. Sobota in gasilcem iz Gederovec.

Prisrčna zahvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in godbi na pihala.

Posebna zahvala zdravstvenemu osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu za večkratno zdravljenje v času njegove bolezni.

Gederovci, 14. decembra 1983

Žalujejo: VSI NJEGOVI

*Hladna jesen prišla je,
počivat šla je vsa narava,
z njo odšel si tudi ti naš očka,
večni mir in pokoj uživati.*

ZAHVALA

Po težki in neozdravljivi bolezni je v 62. letu starosti nehalo biti srce našemu dragemu možu, očku, bratu in stricu

Štefanu Klaužarju

iz Čepince

Spomin na njega je živ, kajti mnogo dobrega semena je s svojim pridnim delom posejal v naše življenje. Njegova prerana smrt je pustila v naših srcih žalost in praznino.

Ob tej boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga obiskali v času njegove težke bolezni, sorodnikom, dobrim sosedom za vso pomoč in tolažbo v najtežjih trenutkih ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremljali na njegovi zadnji poti, sorodnikom, botrini, znancem in prijateljem za darovane vence in cvetje ter nam izrečeno sožalje.

Zahvala g. župniku, gasilcem, članom ZB, predstavniku KS tov. Zorki za poslovilne besede in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem še enkrat — iskrena zahvala!

Čepinci, Dolenci, Godovič, M. Sobota, Velenje, Markovci, 30. novembra 1983

Žalujejo: žena Kristina, hčerka Štefka z možem, sin Štefan, Ivan ter vsi, ki smo ga imeli radi

ZAHVALA

V 49. letu starosti me je za vedno zapustila moja ljuba žena

Rozika Caf

roj. Horvat
iz Bukovnice pri Bogojini

Ob prezgodnji, boleči izgubi se iskreno zahvaljujem vsem rojakom v Švici, ki so mi bili v pomoč in tolažbo, posebno družinam: Prevodnik, Jevnikar, Koželj, Valenti, medicinski sestra Nežki Neubauer in Gustlu Teropsiču ter vsem ostalim rojakom v Švici, ki so mi v najtežjih trenutkih stali ob strani. Hvala sestr. Avrelji, tajnici Slovenske kat. misije v Zürichu, za obiske v času bolezni in ob slovesu iz Effretikona ter za vence in šopke cvetic, ki so ji darovali prijatelji iz Švice.

Prisrčno se zahvaljujem g. župniku Gjuranu za pogrebni obred, p. Fidelisu Kranerju, izseljenškemu duhovniku iz Švice, za mašo v Zürichu in za pogrebno mašo v Bukovnici v vaški kapeli z nagovorom v slovo, pevskemu zboru iz Bogojine za odpete žalostinke in govorniku Alojziju Horvatu iz Bukovnice za poslovilne besede. Hvala vsem sorodnikom, sosedom in vsem ostalim iz Bukovnice, župnijske Bogojine in iz drugih krajev, ki so se v tako velikem številu prišli posloviti od pokojne, ljube žene Rozike, ter ji podarili vence in cvetje.

Vsem še enkrat — prisrčna zahvala!

Žalujejo: mož Franc Caf, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo

Krepiti dejavnost čebelarjev

Se kako je v splošni ljudski obrambni vojni pomembna dejavnost čebelarjev in bi zato bilo potrebno to obliko (ali hobi) krepiti že sedaj, ko še ni vojne. O tem so spregovorili tudi na letošnjem običnem zboru čebelarstva v Murski Soboti, ki vključuje že prek 90 članov. Ti imajo v oskrbi čebelji zarod v okrog dva tisoč panjih, dejavnost pa so uspeli prenesti tudi na mladi rod: na tri osemletke ter na kmetijski šolski center v Rakičanu in srednješolski center TPU v Murski Soboti.

Ob tem je bilo v razpravi opozorjeno, da so posamezni čebelarji prepuščeni lastni iznajdljivosti, kako preživeti čebele čez zimo. Za te pridne živalice — delavke je za prehrano potreben sladkor (ni nujno, da je izredne kvalitete), ki ga pa čebelarji vse težje priskrbijo. Še vedno ga dobe le skromne količine, izredno težko pa mladi čebelarji — začetniki dobijo tudi satne osnove za dober start v čebelarstvu. Pri tem nikakršne pomoči čebelarjem ne nudijo veliki odkupovalci medu, kot je to ljubljanski Medex ali žalski Hmezd. Ti v glavnem poskrbijo, da jim čebelarji pripeljejo letni pridelek v odkup in za njih je opravljeno. To vsekakor ni dovolj, opozarjajo čebelarji že nekaj let.

V Pomurju se letno pridela skoraj 150 ton medu in že vrsto let čebelarji zamažajo prepružico svoje okolje, da ta dragoceni pridelek odhaja k zaslužkarjem v druge občine. Kajti doslej še ni nihče organiziral odkupa medu v eni izmed domačih pomurskih občin (čeprav bi to verjetno brez večjih težav prevzel kmetijsko-predelovalni »velikan« ABC Pomurka), pa tudi ni mislil na organizacijo emaliranja in prodaje čebeljih pridelkov. Ob tem bi bilo možno odpreti tudi nekaj novih delovnih mest. In čebelarjem bi se odprle večje možnosti tudi za ugodnejši dogovor o tem, kako prezimiti čebelji zarod čez zimo. Tako bi se ta dejavnost lahko v prihodnje še bolj razširila, mladi pa bi se vključili še v eno izmed pomembnih dejavnosti splošne ljudske obrambe in družbene samozagrade.

Filip MATKO

SLOVESEN SPREJEM ZA STAREJŠE KOMUNISTE — OK ZKS v Murski Soboti je pripravil že tradicionalni sprejem za člane ZK, ki so v partijskih vrstah že 40 ali 30 let. S skromno svečanostjo so jim ob tej priložnosti izkazali pozornost in zahvalo za dolgoletno predano delo in njihov velik prispevek pri razvoju samoupravne socialistične družbe. Slovesni govor je imel predsednik OK ZKS Alojz Sela, ki je jubilej tudi izročil knjižna darila in nageljne. V kulturnem programu pa so nastopili učenci srednje družboslovno-ekonomske šole iz Murske Sobotne.

Tekst: M. Jerše, foto: A. Abraham.

BELTINCI:

Proslava ob 22. decembru

V petek, 23. decembra, je pripravila krajevna organizacija zveze rezervnih vojaških starešin v Beltincih krajevno proslavo v čast letošnjega dneva oboroženih sil. Na odru dvorane beltinske osemletke »17. oktober« so se v kulturnem programu predstavili: najmlajši iz vrta, osnovnošolci, vojaki ter člani moškega pevskega zbora in folklorne skupine domačega kulturno umetniškega društva. Zbrani mladini in krajanom je spregovoril predsednik skupščine krajevne skupnosti Beltinci, Danilo Maglica, nekaterim najboljšim članom krajevne organizacije ZRVS Beltinci podelil priznanja za njihovo pri-dnost pri vzgoji.

F. MATKO

GLOSA

TOM IN JERRY NA PMS SZDL!

Bere se kot pretiran nesmisel, pogrošna replika ali celo — tudi do dopuščamo — kot cenen dovjit na rovaš frontne organizacije, tj. socialistične zveze delovnega ljudstva. Zagotavljam, da ni posređi ne eno, ne drugo, ne tretje. Tom in Jerry, slovita junaka iz delavnic mojstrov ameriških risanih filmov, ki že vrsto let (v zadnjem času še zlasti na drugem programu avstrijske televizije) zvaljajata pred male ekrane armade mladih in starih, sta bila jasno in glasno omenjena na zadnji seji Pomurskega medobčinskega sveta SZDL v Ljutomeru.

Resda je šlo bolj za medklie, toda udeleženci se še malo niso šatili rekoč, da je vse to, kar počne drugi z drugim in še kom, pregreho, presurovo, skratka nevzgojno in torej ne pritiče na-

šim naslednikom. Da pa so ju sploh omenili, je krivo nesinhrono predvajanje risank, kar naj bi pomenilo za tiste na RTV-ju, da poskrbijo — navkljub znatnim denarcem, ki bi jih v tem primeru morali odšteti — za slovenske podnaslove. To slednje je kajpa-da pripomba na programe RTV v letu 1984.

In kaj ima vse to opraviti z našima junakoma? Kar precej. Če smo ju že tako nežno posadili na »zatožno klop« — hkrati z njima pa bi lahko še Gustava, Želvaka-Korenjaka, Pink panterja, Aligatorja in plejado njim podobnih — se da to razumeti večpomensko. Vpogled v to večpomenskost nam kaj hitro razkrije, da so na PMS SZDL pravzaprav dregnili v izredno zamotano, kočljivo in zahtevno vprašanje, ki zna biti celo usodnega značaja: kaj in kako ponujamo ter s čim »hranimo« vedoželjnost tistih, ki nas bodo nekoč nasledili? Meddrovanje, pridigarski ton, dušebružništvo, retorika — taki in podobni očitki gor ali dol, toda vprašanje le ni demagoško. Če samo za hipec pomislimo, kaj počenjata Tom in Jerry in »kalibri njunega kova« in si takoj nato priključimo v spomin, kaj se sicer ta čas dogaja na tej naši ljudi, »materji zemlji«, se pravi v nas in okrog nas, poleg tole nič več ne diši po retoriki. Pa vendar naj nam bo dovoljen »retoričen« medklie: kaj in kako ter s čim poteimtakem »hraniti« vedoželjnost naših naslednikov? (brž)

NOVA ŠTEVILKA GLASILA

NAŠA VAS

V krajevni konferenci SZDL Hotiza, v kateri so delo organizirali v treh vaških odborih SZDL (Hotiza, Kapca in Kot), so v teh dneh izdelali novo številko krajevnega glasila Naša vas. Obsega 12 ciklostiranih strani, pripravila pa ga je informativna skupina, ki je ena izmed sekcij socialistične zveze. Naša vas tokrat prinaša obsežno poročilo o delu krajevne konference v preteklem mandatsnem obdobju, objavili pa so tudi imena in naslove članov krajevne konference SZDL oziroma vaških odborov, člane posameznih sekcij, vaški odbori krajevne skupnosti Hotiza, Kapca in Kot pa so pripravili izčrpna poročila o prihodkih in porabi denarja za krajevne potrebe. Na Hotizi so največ sredstev (157.000,00 dinarjev) porabili za sofinanciranje gasilskega kombija in odplačilo anuitet (več kot 70.000,00 dinarjev) in navoz gramoza za vaške poti (90.000,00 dinarjev). Vseh

izdatkov je bilo 396.000,00 dinarjev, prihodkov pa 1.051.000,00 dinarjev, kar pomeni, da je ob koncu leta v blagajni ostalo več kot 655.000,00 dinarjev. Vsota je namenjena za mrliško vežo in telefonsko omrežje. Na Kapci so imeli 1.124.000,00 dinarjev prihodka, izdatkov pa 490.000,00 dinarjev. Tudi tu imajo »preseček« 634.000,00 dinarjev. V Kapci so največ denarja porabili za odplačilo anuitet, za sofinanciranje ceste Kapca-Kot in za gramoz, ki so ga navozili na poljske poti.

Letos so tudi zgradili avtobusni postajališči. Vasica Kot pa je letos živela v znamenju priprav in nazadnje še izvedbe zanjo izredno pomembne investicije: asfaltiranja ceste proti Kapci. Krajevna blagajna je povsem prazna, čeprav je bila pri investiciji odločilna pomoč krajevne skupnosti in občinskega sklada.

S. S.

— TIŠINA —

Ribolov in očiščevalne akcije

Ribiška družina Gornja Radgona, TE Tišina, ima na voljo 200 hektarov gramoznic. Poleg ribolova se mnogi od devetdesetih članov in članice vsako leto lotijo tudi čiščenja obrobij gramoznic, kjer nekateri občani neodgovorno odlagajo vsemogočo navlako.

firku

— TROPOVCI —

Aparati za gašenje

Vaščani v Tropovcih skrbijo za požarno varnost, zato so za domačije naročili 41 aparatov za gašenje. Pobudo so dali gasilci, na preventivno dejavnost pa so opozarjali tudi drugi.

F. K.

Umrl najstarejši Sobočan

Le nekaj dni po 98. rojstnem dnevu — rodil se je 19. decembra 1885 v Murski Soboti — se je končala življenjska pot najstarejšega prebivalca pomurskega središča Janeza Skrilca. Ta žalostna novica je prišla zares nepričakovano, saj je bil kljub visoki starosti še vedno čil in vedrega duha. Ko sem ga obiskal na njegovem domu na Lendavski ulici v Murski Soboti pred približno letom dni, mi je povedal, da zadnje čase nekoliko težje hodi, toda doma opravi še marsikatero delo. V hladnejših dneh pa je rad prebiral tudi časopise, tako da je bil, kot sem lahko razbral iz pogovora, dobro seznanjen z dogajanji doma in po svetu. Pa še kak komentar je rad dodal.

M. J.

TURNIŠČE: cene pujskov

Pretekli četrtek (22. decembra) so rejci pripeljali na sejmišče v Turnišču 78 pujskov in jih prodali 55. Stari so bili od 7 do 10 tednov, prodajne cene pa so se gibale od 6.000,00 do 8.000,00 dinarjev za par pujskov.

Za vzdrževanje vodotokov 80 milijonov

Na skupščini območne vodne skupnosti Mura, ki je bila v Murski Soboti, so delegati najprej odobrili zapisnik s prve seje skupščine in sprejeli poročilo izvršnega odbora o opravljenih nalogah. To so ocenili kot dokaj uspešno, saj si je izvršni odbor ob pomoči strokovnih služb prizadeval, da bi čimprej uredil zadeve na področju vzdrževanja vodotokov in objektov, kakor tudi investicijskih del. Največ pozornosti pa je seveda veljalo obravnavi finančnega načrta in programa vodnogospodarske dejavnosti območne vodne skupnosti Mura v letu 1984.

Kot je v svoji uvodni obrazložitvi poudaril samostojni vodnogospodarski svetovalec Štefan Fartek, bodo prihodki, ki so slabih 11 odstotkov višji od lanskoletnih, znašali 281 milijonov 700 tisoč dinarjev, v tem okviru pa bi se naj gibal tudi odhodki ter investicije in zagonski stroški. Podrobnejši program vodnogospodarske dejavnosti v letu 1984 pa predvideva za vzdrževanje nižinskih vodotokov 80 milijonov dinarjev, pri čemer bo največji delež odpadel na reko Muro, in sicer 54 milijonov dinarjev, kar pomeni 67,5 odstotka razpoložljivih finančnih sredstev. Za hidromelioracij-

ski sistem Krka-Ledava bo namenjenih 20 milijonov dinarjev, preostali denar pa bodo porabili za ureditev porečja in območja Ščavnice-Litvica. Poleg tega gre tudi za vzdrževanje vodnega režima, ob vse večjih delih pa bodo zagotovili potrebna finančna sredstva za rečno nadzorno službo. Za samo javno službo bi naj v letu 1984 porabili za skoraj 30 odstotkov več denarja kot leto poprej. Računati pa je treba tudi na študije in raziskave, kjer se bo zaradi sofinanciranja študije glede bodočih elektrarn na reki Muri zvišal znesek za 500.000 dinarjev. Ne gre pa pozabiti še na investicije v vodnogospodarske objekte in investicijsko-tehnično dokumentacijo, pri čemer je do potankosti izračunan tudi delež vlaganj v posameznih pomurskih občinah. V tej zvezi je gotovo zanimiv ugotovljeni sklep o financiranju vodnega gospodarstva, ki izhaja iz zakona o vodah, po katerem poteka združenje finančnih sredstev praktično po sistemu povračila. Na ta način pa ostanejo obveznosti uporabnikov in izvajalcev takšne, kot so dogovorjene s samoupravnim sporazumom o temeljnih planov za srednjeročno obdobje 1981-1985.

Milan Jerše

LENDAVA

RUDNIK V BENICI?

V resoluciji o družbenoekonomskem razvoju občine Lendava v prihodnjem letu med drugim piše, da se bodo v prihodnjem letu začela rudarsko raziskovalna dela pri odpiranju rudnika premoga pri naselju Benica. Na območju Petišovec in Benice so bila v zadnjih dveh letih opravljena raziskovalna vrtanja. Opravili jih je geološki zavod. Raziskave so pokazale, da so na tem območju zanimive količine dokaj kakovostnega rjavega premoga. Rudarsko raziskovalna dela pri odpiranju rudnika bo opravil Rudarsko-energetski kombinat Velenje. Če bo ta projekt uresničen, bo veliko pripomogel k odpravi nezaposlenosti v občini in na širšem območju.

Jani D.

V sodelovanju z Radensko so ljubljanski televiziji letos že tretjič pripravili izbor TV športnika, športnice in kluba v Sloveniji. Na slavnostni razglasitvi, ki je bila v kongresni dvorani v Radencih, je najboljši slovenske športnike in športnice, med katerimi sta bila tudi Pomurca — kegljač Miro Steržar in namiznoteniški igralec Štefan Kovač, pozdravil generalni direktor Radenske Feri Horvat. Zatem pa so imeli športni novinarji razgovore s športniki in trenerji ter številnim obiskovalcem razkrivali tisto, kar doslej nismo slišali ali prebrali v javnosti. Razgovore so popestrili s tako imenovanimi igrami »malo za šalo, malo za res«, za prijetno vzdušje pa je tudi poskrbel ansambel Magnet s pevcem Alfijem Niplcem. Za TV športnika je bil proglašen smučarski skakalec Primož Ulaga, za TV športnico atletinja Lidija B. Lapajne in za TV klub PK Triglav iz Kranja. Na posnetku razgovor Marjana Srimfa s Štefanom Kovačem.

F. Maučec

ČETRTFINALNO REPUBLIŠKO TEKMOVANJE KLUBOV OZN V RADENCIH

ODLIČNI DOMAČI OSNOVNOŠOLCI

V soboto so se pomerile v kongresni dvorani hotela Radin v Radencih najuspešnejše ekipe osnovnošolcev in srednješolcev iz dobrih dela severovzhodne Slovenije na republiškem četrtfinalnem tekmovanju klubov OZN. Iz Pomurja, Koroške, mariborske in ptujske občine je med prvimi sodelovalo 9, med drugimi pa 6 ekip. Najprej so se dopoldne preizkusili v pisnem delu, zatem pa popoldne še po 4 najboljše ekipe v ustnem; oba pa sta zahtevala precej znanja in poznavanja zgodovine, razvoja in pomena svetovne organizacije.

Tekmovanje osnovnošolcev je prineslo velik uspeh domačinom, učenec OŠ Ivan Nemec Vinkovč

Radencec, ki so osvojili 2. mesto. Zmagali pa so učenci OŠ Franc Osojnik iz Ptuj, tretje mesto je zasedla ekipa OŠ Rado Hliš iz Mislince, četrto pa OŠ Franjo Golob iz Prevalj. Tudi med srednješolci so slavili Ptujčani — ekipa SDS — pred ŠC Edvard Kardelj iz Slovenj Gradca. SŠTNPU Ravne na Koroškem in SŠKPE Lendava. Prvovrščene ekipe iz četrtfinalne preizkušnje, ki so jo vzornice organizirali s centrom klubov OZN pri republiški konferenci ZSMS člani občinskega centra, so uvrstile na polfinalno republiško tekmovanje, ki bo 19. februarja.

KULTURNI POKRAJČKA IN KNJIŽNICA